BUCUREȘTI

ORAȘUL GRĂDINILOR

- O DISPUTĂ LINGVISTICĂ ÎNCĂ NEREZOLVATĂ
- VÎRSTA BUCUREȘTILOR ÎNCEPE ÎN... PALEOLITIC.
- SURPRIZELE ULTIMELOR SĂPĂTURI ARHEOLOGICE

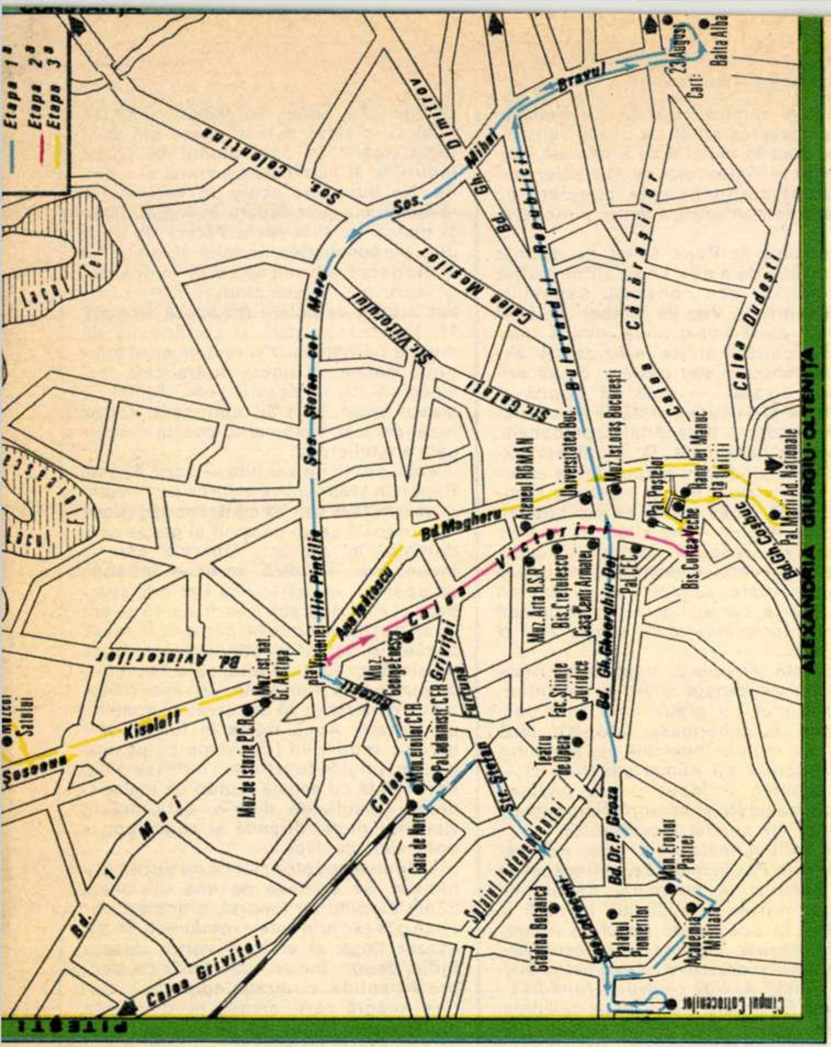

RECOMANDĂM TREI ITINERARII PENTRU CEI CARE ÎN ZILELE DE VACANȚĂ VIZITEAZĂ BUCUREȘTII

ITINERAR DE O ZI

Zona Gării de Nord cu cea mai mare gară a Capitalei care are un trafic zilnic de 100 000 călători; construcția datează din anul 1868; **Palatul administrativ C.F.R.**, cu o fațadă lungă de 110 m; **Monumentul eroilor C.F.R.**, ridicat în 1930, în memoria muncitorilor feroviari căzuți în primul război mondial (opera aparține sculptorilor Cornel Medrea și Ion Jalea); **Calea Griviței** este una dintre cele mai vechi artere ale Capitalei și cea mai lungă — 5 km — cunoscută pînă în anul 1870 sub numele de Drumul Tîrgoviștei; aici se află **«Grivița Roșie»**, una din marile uzine ale Capitalei, numele său fiind legat de luptele clasei muncitoare, conduse de partid, din februarie 1932—33. **Cartierul Cotroceni** cu **Palatul pionierilor.** Bd. Dr. Marinescu nr. 2, are nenumărate cercuri tehnice și artistice și un remarcabil parc care se întinde pe o suprafață de 14 hectare, rămășiță a unei păduri din secolul al XIII-lea; **Grădina botanică**, care cuprinde peste 10 000 de specii de plante de pe toate meridianele globului. Deosebite sînt speciile de plante carnivore care se află numai în rezervațiile naturale de la Ozunca — Covasna. **Strada Vătafului**, nr. 4, o placă comemorativă amintește de fostul cîmp al Cotrocenilor unde s-a înălțat pentru prima oară în văzduh, cu un avion construit de el, Aurel Vlaicu. **Bd. Dr. Petru Groza**, cu clădirea Facultății de medicină generală. **Șoseaua Panduri**, cu **Academia Militară**, construită în 1930; **Monumentul eroilor patriei**, ridicat în memoria celor căzuți în luptele din zilele lui august 1944. **Bd. Gheorghe Gheorghiu-Dej**, cu **Teatrul de Operă și Balet, Facultatea de științe juridice**,

(CONTINUARE ÎN PAG. 13)

▲ Ateneul român. Sub rotonda sa am ascultat pe mulți dintre cei mai mari dirijori ai lumii.

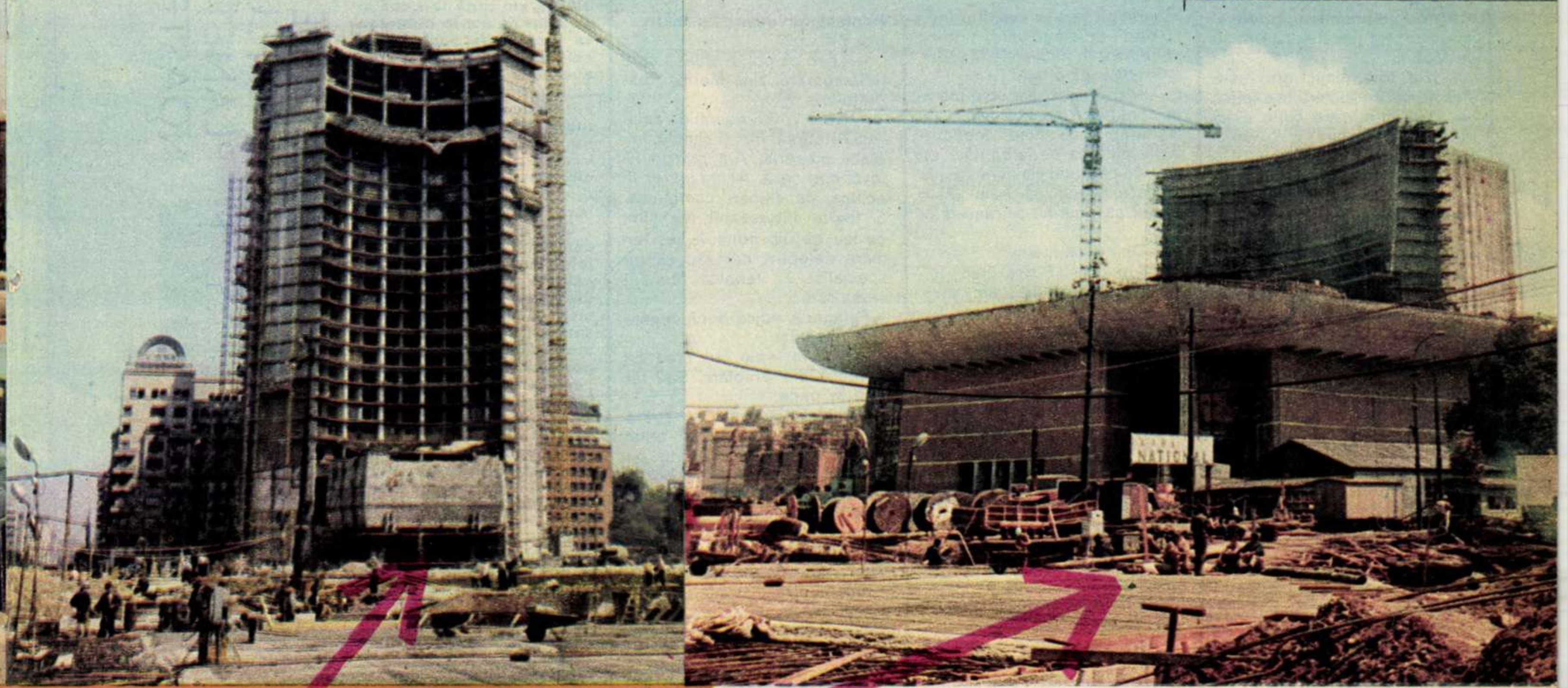

Un mare ansamblu urbanistic al Capitalei noastre, operă a arhitecților români, care va fi gata in curind: Hotelul Intercontinental și Teatrul Național. ▲

Moară de vînt la Muzeul satului ▶

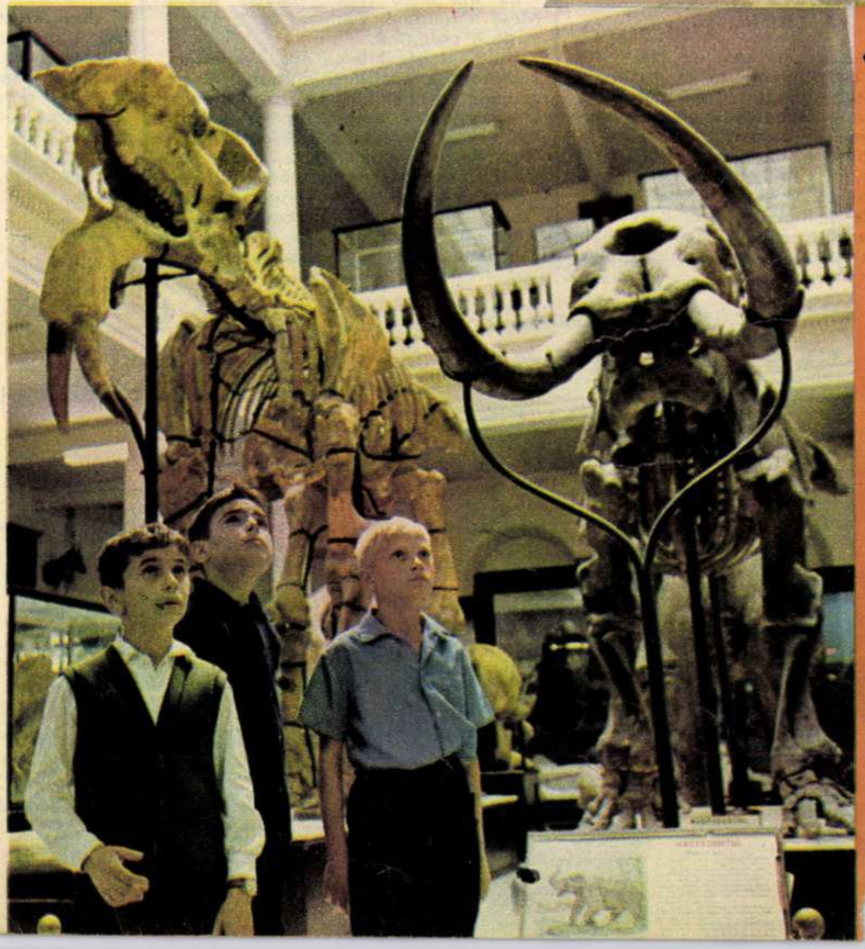

◀ Un moment pasionant la Muzeul de istorie naturală «Grigore Antipa»

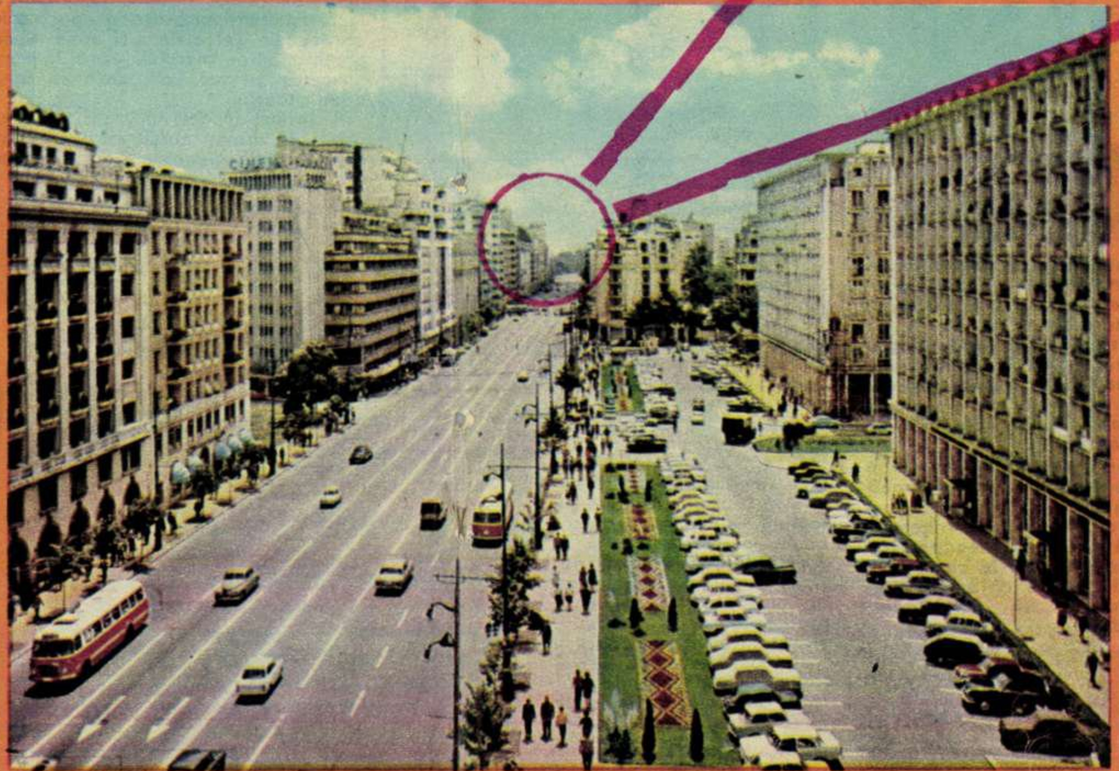

Largul Bulevard Bălcescu, cu cinematografele, restaurantele și magazinele sale constituie o permanentă atracție pentru bucureșteni. ▶

Un instantaneu din vechiul centru comercial al Bucureștilor — strada Lipscani — denumită astfel pentru că odinioară aici se desfăceau mărfurile aduse de la Lipsca. ▶

În cadrul itinerarelor voastre de vacanță **profesorul universitar Constantin C. Giurescu,** autorul celei mai noi lucrări privind «Istoria Bucureștilor» răspunde la patru întrebări.

— Încă de la început vă rugăm să faceți pentru cititorii noștri o precizare! după părerea dumneavoastră cum este corect să se spună: București — Bucureștiului sau Bucureștii — Bucureștilor?

— Susțin și voi susține mereu ca fiind corectă denumirea Bucureștii — Bucureștilor. Explicația este simplă: cuvîntul desemnează descendenții dintr-un întemeietor sau stăpîn al locului, în specie descendenții lui Bucur. Forma Bucureștiul și Bucureștiului este, după părerea mea, greșită. Sînt bucuros că am de partea mea pe acela care a fost un mare meșter al cuvîntului românesc, pe Tudor Arghezi, și care în cartea sa «Cu bastonul prin București» susține aceleași forme ca și mine. Fie că admitem sau nu legenda ciobanului Bucur, legată de întemeierea Bucureștilor, nu putem tăgădui că a existat un stăpîn al locului de pe malul Dîmboviței, cu numele de Bucur, de la care se trage și denumirea de București.

— Care sînt datele care atestă exis-

(CONTINUARE ÎN PAG. 13)

Interviu realizat de B. CARAGIALE

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

de OVIDIU ZOTTA

Rîzind pe înfundate, prietenii se retraseră încetișor, urmați de Magda.

— N-a fost nimic grav, s-a ales numai cu spaima, le explică ea. Dar în primele clipe aș fi putut jura că are vreo cinci coaste rupte.

— Dar și spaima e un șoc, spuse doctorul Palaghiță. Ea poate pricinui traumatisme psihice, mai greu de vindecat decît cele corporale.

— Vai de mine!

— Nu te speria, a spus-o într-o doară, de dragul preciziei.

— Ăsta-i doctor, zise Eschimosul cu satisfacție, bătîndu-l pe umăr. E doctor!

— Nu sînt doctor, spuse rece Palaghiță. Am să fiu doctor, și încă unul genial, dar deocamdată nu sînt. E limpede?

Garoafă, autorul involuntar al accidentului, păștea inocent în apropiere.

— Monstrul ăsta mai e aici?! se strîmbă Magda.

Băieții izbucniră în rîs. Știau cît de blînd e Garoafă, dacă nu-l lovești.

— Nu vrei să faci puțin pe amazoana? îi propuse Fred. Și scoțînd o bucățică de zahăr: Garoafă, ia uite ce am eu! E?! Pentru căluții cuminți!

Obrajii Magdei se albiră de groază cînd uriașul castaniu se urni apropiindu-se alene.

— Criminalul ăsta... Goniți-l!

— Ei, aș! izbucni Fred în rîs. Și făcîndu-i semn Eschimosului: Scena din finalul bătăliei. De acord?

Sub ochii Magdei, larg deschiși, în care se amestecau teama și admirația, Fred și Eschimosul traseră săbiile. O clipă mai tîrziu erau angajați în cel mai cumplit duel.

Lovituri grozave cu latul săbiei, împungeri, unul din luptători cade... dar cu o mișcare dibace a piciorului își aruncă adversarul peste cap... din nou în picioare... lamele se lovesc între ele, se lovesc de platoșe, produc un zgomot înfricoșător... Ah, Fred îngenunchează! Scapă sabia. Duce mîna la piept. Se tîrăște așa cîțiva metri, apoi se prăbușește într-un tufiș.

— Ce-i cu tine?! Fred! strigă Magda, speriată.

— Lasă-l, rîde Palaghiță. Așteaptă, încă nu s-a terminat. Urmează salvarea «rănitului».

Garoafă pornește încet spre cel căzut. Rîcîie pămîntul cu copita, sforăie, îl întoarce pe «rănit» cu fața în sus, îl prinde cu dinții de cingătoare, îl ridică și-l aduce la picioarele Magdei, care aplaudă uluită.

— Mulțumesc, dar o să mă ai pe conștiință: simt că devin un îngîmfat! zice Fred, lepădîndu-și platoșa pe iarbă. Dar eu mor de căldură! Haidem sus, la răcoare. Cred că l-am lăsat destul să doarmă pe Marius al tău.

— De ce «al meu»?

— Am greșit? zise Fred, indiferent. Scuză-mă, am avut impresia că sînteți prieteni. Să mergem, cred că o să beau vreo două căldări de apă.

Marius se trezise de mult. Îl găsiră scriind de zor într-un carnețel cu scoarțe albastre, pe care-l puse repede sub pieptar, în buzunarul cămășii.

— Ce-i, Fred, ați dat un spectacol în cinstea domnișoarei? zise el, ursuz.

— Da, și a fost grozav! exclamă Magda. Sînteți formidabili, nu-mi explic cum de ați putut învăța toate astea atît de repede! Pe cal, sub cal, trage sabia, dă-i cu buzduganul — performanțe peste performanțe! De-ați fi la fel de silitori și la școală, alta ar fi fața lumii!

— Nu, zău? bombăni Marius. Adică da, am uitat că exemplul măreț al lui Tiberică Adamescu te urmărește pretutindeni.

— Cine-i ăsta, care Adamescu? întrebă Palaghiță.

— Un tip căruia i s-au grefat în creier încă vreo 12 creierașe electronice, oftă Marius. Super elevul școlii! Colegul nostru genial, cu care Magda are drăgălășenia să ne compare mereu!

— Ești un răutăcios, regret că te-am îngrijit! se supără Magda. Ei, da, n-o să renunț niciodată la a vă compara cu Tiberică! Dacă nu vrei să-i semeni, cu atît mai rău pentru tine!

Marius ridică din umeri și sări din pat.

— Băieți, avem o mulțime de treburi. M-am gîndit la un plan, o să-l discutăm numaidecît. Pe de o parte trebuie să păzim tezaurul, pe de alta, să-i supraveghem pe cei suspecți. Fiecare din noi va avea o misiune precisă.

Prințesă se foi, stînjenit:

— Eu... să nu mă înțelegeți greșit... dar sînt foarte ocupat, așa că renunț.

— Ce vrei să spui? sări Marius. A, ți-e frică!

— Nu cred că-i asta, ridică Prințesă din umeri. Eu am treabă, pricepi?

— Lasă că pot și alții să care reflectoarele, zise Marius, disprețuitor.

— Nu e vorba numai de asta, roși Prințesă. Pur și simplu, îmi place meseria. Am prilejul să învăț cîte ceva. Acum lucrez în echipa de filmări combinate. E foarte interesant! Nu simt de loc că din mine va ieși un mare detectiv, dar zău că un specialist în tehnica filmului e pe drum...

Palaghiță ridică două degete ca la școală:

— Dați-mi voie, eu cred că Prințesă are dreptate. Să-l lăsăm în pace.

— Nici chiar așa! se apără Prințesă. N-am cerut asta! Vreau doar să nu fiu pus pe drumuri — du-te după Hilda, urmărește-l pe călugăr etc. Dar ceva tot o să fac; mă gîndesc eu și vă spun!

Deodată, din curte răzbătură niște urlete de groază. Alergară la fereastră. Garoafă se apropia ținînd în dinți, de curea, trupul unui necunoscut care zbiera ca din gură de șarpe.

— Ha... Ha-ha-ha! se înăbuși de rîs Marius, în timp ce Magda, cuprinsă de panică, dădea buzna pe scări să-l salveze pe individ. Ăsta e super-elevul, tipul cu 12 creierașe electronice, Tiberică Adamescu!

Cîteva minute mai tîrziu, asudat și nervos, Tiberică — venit în plimbare duminicală — le povesti cum, găsind platoșa lui Fred, îi venise ideea s-o încerce. Zis și făcut. O îmbrăcase încîntat că-i vine bine, făcuse cîțiva pași, apoi se lungise pe iarbă, la umbra tufișului, închipuindu-și că e un oștean ostenit de lupte. Pe neașteptate răsărise însă în preajmă o umbră gigantică și Tiberică se trezise pe piept cu capul enorm al unui cal. Paralizat de spaimă — făcea parte din categoria celor cărora li se întîmplă să vadă mai adesea lei și tigri la grădina zoologică, decît cai — închisese ochii. Garoafă, cu lecția bine învățată, îl apucase cu dinții de centură, convins că se repetă din nou scena «salvării rănitului».

— Stați! strigă deodată Prințesă. Am găsit! Știu ce pot face pentru voi!

(Va urma)

În numărul viitor: **IDEEA LUI PRINȚESĂ**

CE ȘTIM DESPRE ADÎNCURILE PLANETEI NOASTRE

de AUREL LECCA

«PĂMÎNTULE, STEA FRUMOASĂ, ROTUNDĂ, COLORATĂ, TU NE PORȚI CU PRECIZIE ȘI SIGURANȚĂ PRIN SPAȚIU GOL ȘI MORT; MĂRINIMOS, TU ACOPERI PRĂPASTIA NEAGRĂ CU AER ȘI APĂ; ÎNDURĂTOR, TU NE ÎNVÎRTEȘTI CU FAȚA SPRE SOARE CA SĂ NE FIE CALD, CA SĂ PUTEM RĂTĂCI DE-A LUNGUL PAJIȘTILOR TALE ȘI SĂ LE CONTEMPLĂM SPLENDOAREA CU OCHI UIMIȚI; APOI, TU NE ÎNDEPĂRTEZI DE STRĂLUCIREA SA PREA ARZĂTOARE, PENTRU CA RĂCOAREA NOPȚII SĂ POTOLEASCĂ ARSURILE VIEȚII ȘI GREUTATEA POVERILOR ZILNICE».

Prof. universitar HANS CLOOS
(1885—1951)

Există o veche zicală românească: «Nu se știe ca Pămîntul»! Cîtă înțelepciune cuprinde această simplă expresie populară! Oamenii au străbătut 380 000 km pînă la Lună și au adus de acolo numeroase mostre de roci, lucrul cel mai de preț din întreaga aventură lunară de pînă acum. Dar oamenii nu au ajuns decît la cîțiva kilometri sub picioarele lor și nu există încă ochi să fi văzut o piatră de la o adîncime mai mare de 8 km, din cei 6 378 km cît are raza Pămîntului.

Din marile cataclisme care sînt cutremurele, din felul cum sînt repartizate căldura și gravitația pe glob, din măsurători precise făcute la suprafață sau din sateliți, mintea omului a închegat o imagine posibilă, logică, asupra a ceea ce nu se vede, asupra alcătuirii planetei noastre. Dar, «unde-s mulți puterea crește». Ca să afle cît mai mult, oamenii de știință din toate părțile globului s-au unit să dea un asalt comun asupra necunoscutului. Așa a început în anul 1962 «Proiectul mantalei superioare», acțiune în urma căreia, în decursul a numai 8 ani, s-a aflat mai mult decît se adunase de cînd s-a născut știința despre Pămînt. Dar este încă atît de puțin! Generații întregi de geologi și geofizicieni vor trebui să lucreze intens ca să ne putem cu toți lăuda că propria noastră locuință nu mai este o necunoscută și ca să schimbăm zicala populară în «Se știe ca Pămîntul»!

Aceasta este o invitație pentru viitor: să încercați să aflați cît mai mult despre Pămînt, să încercați să înțelegeți, descoperind noi întrebări la care, cine știe, poate chiar voi veți ajunge să răspundeți odată.

MĂRCIAN BLEAHU
DIRECTOR ȘTIINȚIFIC
AL INSTITUTULUI GEOLOGIC

Terra ne furnizează de milenii imense avuții minerale — aur, argint, platină și o seamă de alte valoroase materii prime care alimentează uzinele și fabricile lumii. Dezvoltarea în ritmuri din ce în ce mai rapide a civilizației moderne cere an de an cantități sporite de materii prime. Galeriile minelor se extind mereu și în numeroase regiuni ale Pămîntului se coboară la mari adîncimi. În Africa de Sud de pildă, puțurile și galeriile minelor de aur și diamante au ajuns la profunzimi de 3 000 metri. Acest nivel impresionant a fost depășit de sondajele petroliere care ating în unele regiuni din Uniunea Sovietică și America de Nord profun-

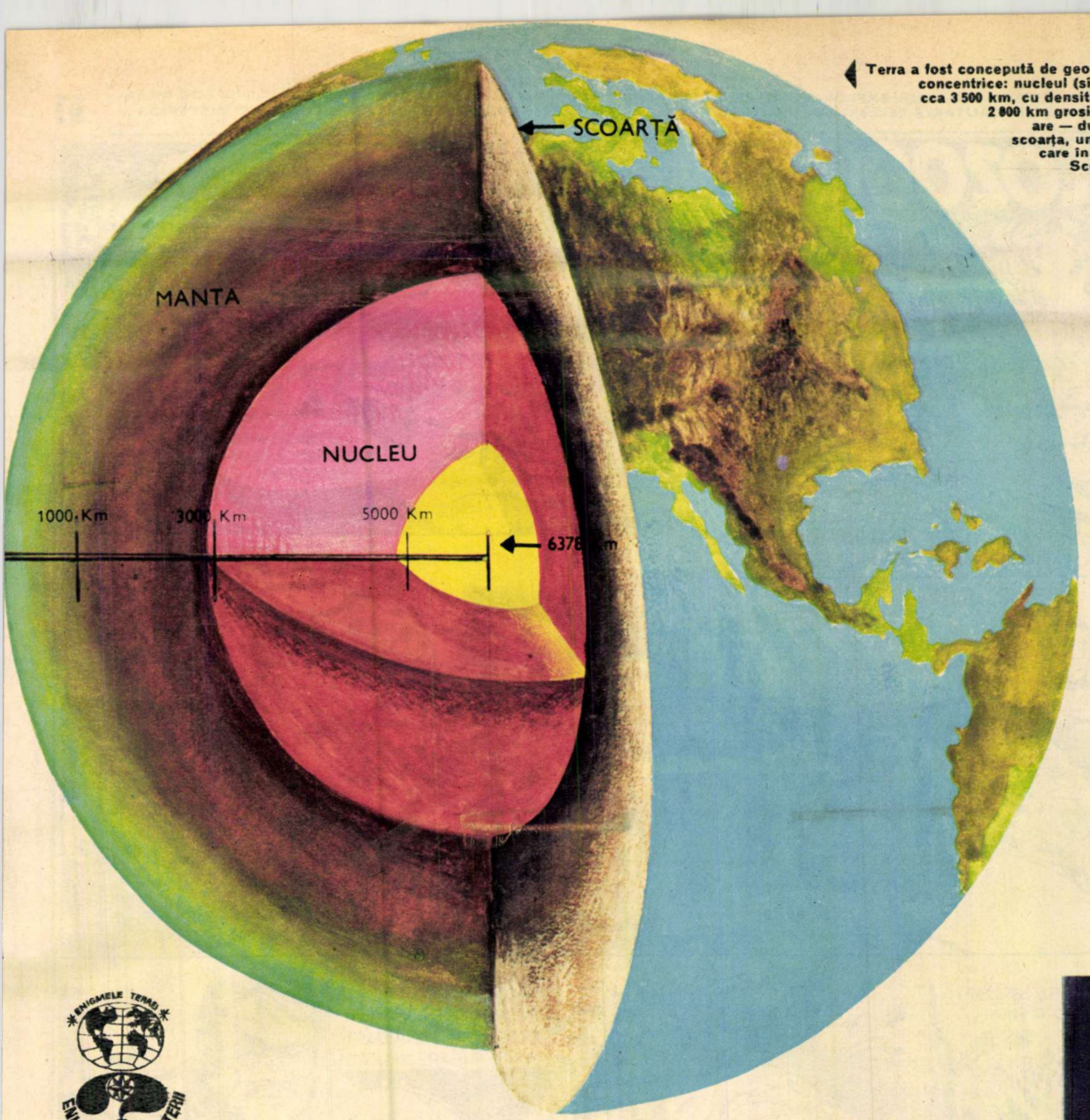

Terra a fost concepută de geologi ca fiind formată din trei zone concentrice: nucleul (sîmburele Pămîntului) cu o rază de cca 3 500 km, cu densitatea 12; mantaua — zonă de peste 2 800 km grosime, care învelește nucleul și care are — după unele indicii — densitatea 6 și scoarța, un înveliș gros de maximum 80 km, care în părțile inferioare are densitatea 4. Scoarța are în depresiunile oceanice o grosime de cel mult 10 km.

zimi record de 7 000 și 8 000 metri. Cifrele, raportate la dimensiunile instalațiilor industriale obișnuite, impun fără îndoială. Dar raportate la dimensiunile planetei, asemenea foraje nu reprezintă nici cît o simplă zgîrietură de ac pe coaja unei portocale.

În fond, tainele «laboratoarelor subterane» unde iau naștere minereurile atît de valoroase pentru industria umană, rămîn ignorate de noi, într-o mare măsură.

Ce știm, de fapt, pînă în prezent despre structura interioară a Pămîntului?

Urmărind erupțiile vulcanice, unii gînditori din antichitate au presupus că la oarecare adîncime se află uriașe mase fluide incandescente. Și nu erau prea departe de adevăr. Astăzi, numeroși vulcanologi și geofizicieni, cercetînd sistematic principalele zone vulcanice ale lumii, afirmă că focarele magmatice ale «munților de foc», de unde provine lava fierbinte, se găsesc la adîncimi de cel puțin 20-60 km

Cel mai eficient mijloc de investigație de care dispune știința la ora actuală pentru explorarea interiorului planetei noastre îl constituie seismologia — studiul cutremurelor. În temeiul datelor înregistrării sistematice ale cutremurelor petrecute în decursul ultimilor șase decenii și a analizei lor de către numeroși specialiști s-a ajuns la concluzia că proprietățile fizice ale Pămîntului nu se modifică în mod continuu, ci discontinuu, în salturi, o dată cu creșterea adîncimii.

Se presupune că Pămîntul este format din mai multe «mantale» sferice concentrice, care diferă, fie în ceea ce privește compoziția materiei, fie în ce privește structura. Ele sînt separate unele de altele prin anumite zone, unde se produc aceste salturi.

Acum șaizeci de ani, geofizicianul iugoslav Mohorovičić a observat că undele seismice produc o «săritură» importantă la adîncimea de 20-60 km. Peste cîțiva ani, un alt cercetător, numit Gutemberg, a descoperit un alt salt al undelor seismice la 2 900 km adîncime. Aceste zone de trecere, de la o manta la alta, au fost numite *discontinuități* și au primit numele descoperitorului.

În urma progresului mijloacelor de investigație s-au pus în evidență mai multe zone de discontinuitate și majoritatea geologilor au îmbrățișat ipoteza că Pămîntul este împărțit în trei învelișuri sau geosfere: **scoarța, mantaua** și **nucleul.**

Elementele principale ce se găsesc deasupra «discontinuității lui Mohorovičić» sînt siliciul și aluminiul, fapt pentru care geologii i-au dat numele de **Sial.** Urmează apoi straturile de bazalt, numite de specialiști **Sima,** deoarece sînt alcătuite în cea mai mare parte din siliciu și magneziu. Aceste două învelișuri (Sima+Sial) alcătuiesc scoarța Pămîntului, pe a cărei față s-a format în miliarde de ani relieful Terrei. Sub straturile de bazalt se află «laboratoarele» unde au loc procesele geologice care duc la separarea diferitelor substanțe și la formarea topiturilor ce răzbat pînă la suprafață, dînd naștere la rocile eruptive și la zăcămintele metalifere. Aceste procese se petrec în condițiile unor presiuni și temperaturi foarte înalte.

Despre compoziția chimică și mineralogică a materialului din adîncuri, cît și despre mișcarea, dilatarea și contracția acestor învelișuri știința contemporană nu are date certe. În ceea ce privește dimensiunile și compoziția învelișurilor, ipotezele emise de cercetători sînt diferite atît în ceea ce privește grosimea cît și compoziția lor.

În prezent, în S.U.A. și U.R.S.S. se fac pregătiri pentru a se săpa sonde de mare adîncime, spre a se ajunge în zona discontinuității lui Mohorovičić, unde geofizicienii nădăjduiesc că vor putea obține date noi. Dificultățile sînt însă foarte mari, întrucît dispozitivele de foraj vor trebui să funcționeze la mari adîncimi unde temperatura depășește 400°C.

Calea spre adîncimile Pămîntului se arată, deocamdată, mai dificilă decît zborurile cosmice. Problema explorării marilor profunzimi ale planetei se înscrie ca una din cele mai importante obiective ale științei contemporane.

Cînd acest proiect va fi realizat, «Uzina Terra» va pune la dispoziția oamenilor uriașe și necunoscute bogății subterane ale planetei. Totodată vom putea cunoaște noi date cu privire la vîrsta Pămîntului, vom afla dacă globul terestru se răcește sau se încălzește, cum se comportă diferite substanțe la adîncimi mari și presiuni înalte etc. În plus se vor crea premise pentru a elucida problemele legate de magnetismul terestru, iar știința va putea răspunde la multe întrebări legate de structura planetei și procesele interne asupra cărora savanții emit astăzi doar ipoteze.

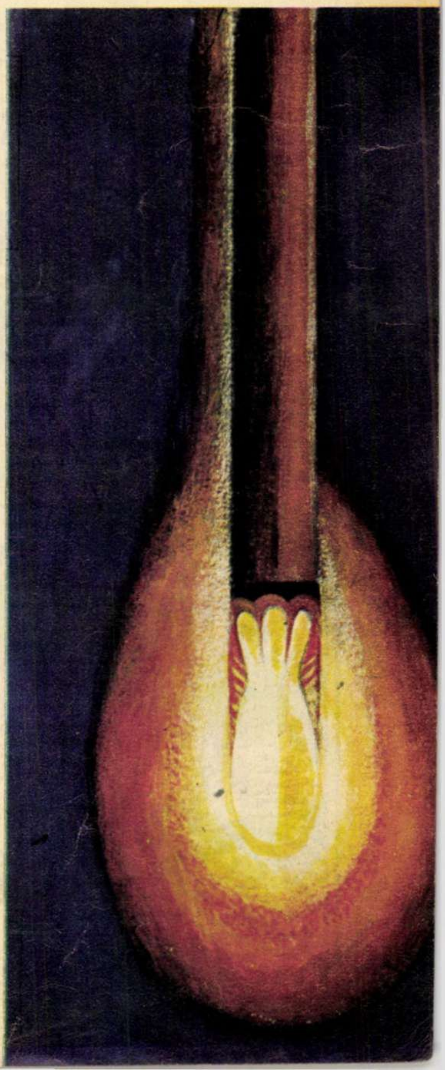

În vederea explorării adîncurilor planetei noastre, geofizicienii sovietici au proiectat un reactor nuclear care ar putea «călători», sub efectul temperaturilor înalte autogenerate, topind rocile întîlnite în cale. Pe măsură ce dispozitivul coboară, o coloană de țevi de oțel vor căptuși orificiul făcut de reactor. Cea mai dificilă problemă pe care o ridică acest proiect este alegerea celui mai potrivit aliaj metalic care să poată suporta temperaturile înalte.

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE: **TREI TINERI EXPLORATORI, NIELS, BERNARD ȘI VAL DAMIAN, ÎMPREUNĂ CU JUANITO, CĂLĂUZA LOR INDIANĂ, STRĂBAT JUNGLA AMAZONULUI, ÎN CĂUTAREA CELEBRULUI PROFESOR HAYES. PE DRUM, EXPEDIȚIA ESTE VICTIMA UNUI ATAC MISTERIOS.**

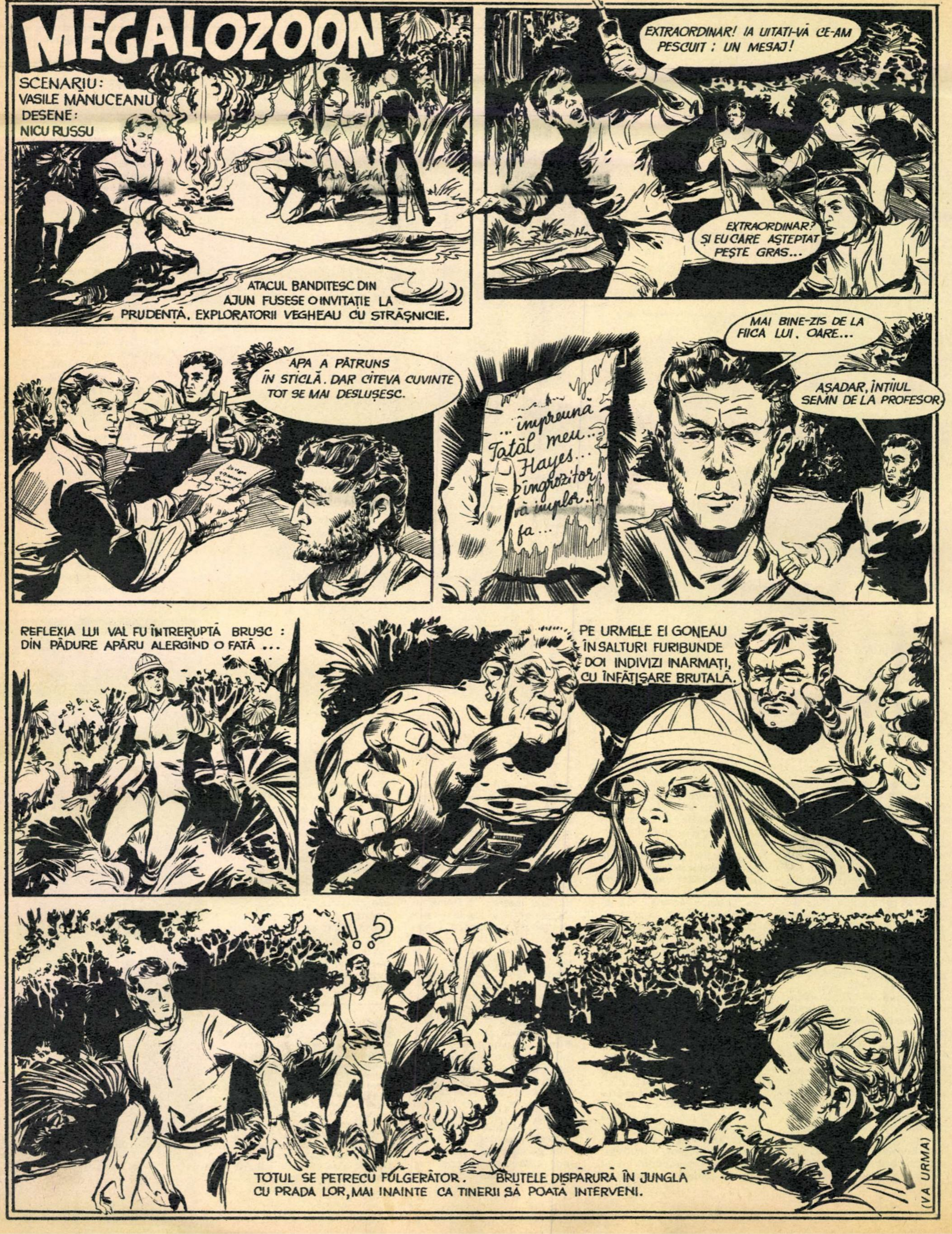
MEGALOZOON
SCENARIU:
VASILE MĂNUCEANU
DESENE:
NICU RUSSU
ATACUL BANDITESC DIN AJUN FUSESE O INVITAȚIE LA PRUDENȚĂ. EXPLORATORII VEGHEAU CU STRĂȘNICIE.
EXTRAORDINAR! IA UITAȚI-VĂ CE-AM PESCUIT : UN MESAJ!
EXTRAORDINAR? ȘI EU CARE AȘTEPTAM PEȘTE GRAS...
APA A PĂTRUNS ÎN STICLĂ. DAR CÎTEVA CUVINTE TOT SE MAI DESLUȘESC.
... împreună
Tatăl meu...
Hayes...
îngrozitor
vă implor...
fa...
MAI BINE-ZIS DE LA FIICA LUI, OARE...
AȘADAR, ÎNTÎIUL SEMN DE LA PROFESOR
REFLEXIA LUI VAL FU ÎNTRERUPTĂ BRUSC : DIN PĂDURE APĂRU ALERGÎND O FATĂ ...
PE URMELE EI GONEAU ÎN SALTURI FURIBUNDE DOI INDIVIZI ÎNARMAȚI, CU ÎNFĂȚIȘARE BRUTALĂ.
!?
TOTUL SE PETRECU FULGERĂTOR. BRUTELE DISPĂRURĂ ÎN JUNGLĂ CU PRADA LOR, MAI ÎNAINTE CA TINERII SĂ POATĂ INTERVENI.
(VA URMA)

BUCUREȘTI - ORAȘUL GRĂDINILOR

(URMARE DIN PAG. 9)

tența Bucureștilor pe teritoriul de azi?

— Viața omenească a existat pe meleagurile pe care se află astăzi Capitala din timpuri străvechi. Există urme din paleolitic, apoi multe din neolitic, bronz și fier. Dar prima mențiune scrisă care atestă în mod sigur existența cetății de pe malurile Dîmboviței se află cuprinsă în documentul dat de Vlad Țepeș, la 20 septembrie 1459. Acolo se menționează «dat în cetatea București». Obligația de a supraveghea continuu malurile Dunării împotriva turcilor l-au făcut pe Vlad Țepeș să stea adeseori în București. Cercetările pe care le-am făcut m-au dus la convingerea că Bucureștii au existat ca sat înainte de întemeierea Țării Românești și ca tîrg încă din veacul al XIV-lea. Sînt convins că Mircea cel Bătrîn trebuie să fi poposit adeseori în București, pentru că de aici te puteai ușor deplasa la Giurgiu și pe tot cursul Dunării pînă la gura Oltului și a Siretului.

— Ce contribuție au adus săpăturile arheologice în cunoașterea istoriei Bucureștilor?

— O contribuție extrem de importantă. Mai ales săpăturile din ultimii 20 de ani, au contribuit la cunoașterea Bucureștilor din toate epocile. Așa, de pildă, s-a scos la iveală interesanta construcție a Casei apelor de la Curtea Domnească, precum și o îmbinare meșteșugită de «urioaie» prin care se aducea apă la această așezare. Interesantă a fost și descoperirea vechilor pavaje din bîrne de lemn ale Bucureștilor, reconstituindu-se astfel imaginea vechilor poduri ale Capitalei, denumire dată odinioară marilor artere ale orașului: Podul Mogoșoaiei, al cărui nume s-a schimbat în anul 1878 în Calea Victoriei, Podul beilicului, numit și Podul Șerban Vodă, Podul Tîrgului de Afară, azi Calea Moșilor — ca să nu cităm decît trei dintre cele șase mari poduri. Recentele săpături din Bulevardul 1848 au dus la o mai bună cunoaștere a perioadei brîncovenești pe teritoriul Capitalei.

— Ați văzut multe capitale ale lumii. Care este nota specifică a Bucureștilor?

— Nota lor specifică o reprezintă grădinile. În nici o capitală a lumii nu sînt atît de multe ca la noi. Nu mă refer numai la spațiile verzi publice, ci la faptul că bucureșteanul își face mica sa grădină în sînul casei sau pe balcoane și pe verande, pe mici spații din jurul casei. Terminologia limbii noastre este de altfel extrem de sugestivă în legătură cu florile: «Condurul doamnei», «Rochița rîndunicii» etc. O altă notă specifică a orașului nostru este extraordinara sa vigoare. El a cunoscut o zbuciumată istorie trecînd prin foc, inundații, prin nenumărate invazii și prădăciuni. Să nu uităm că focul din primăvara anului 1847, pornit din locul unde se află astăzi extremitatea dinspre malul Dîmboviței, a Palatului Poștelor și care s-a-n-tins din pricina vîntului — a mistuit mii de case, o bună parte din oraș. De fiecare dată însă, după nenorociri, Bucureștii renășteau cu mai multă vigoare și frumusețe.

— Cunoașteți Bucureștii de ieri, îi cunoașteți pe cei de azi, cum vedeți orașul nostru mîine?

— Bucureștii dobîndesc pe zi ce trece un chip mai frumos. Și cînd spun aceasta mă gîndesc la complexele arhitectonice care s-au născut și se nasc chiar sub ochii noștri. Socotesc remarcabil complexul născut în spațiul Academiei Militare, frumos mi se pare cartierul din Drumul Taberei, foarte frumos va arăta Piața Universității cu teatrul Național, și hotelul Intercontinental. Asemenea mari complexe arhitectonice înconjurate de mari grădini pe orizontală și verticală, le văd crescînd în viitor, pe toată sprînceana «dealurilor» din București. Văd adăugîndu-se multe fîntîni noi cu variate jocuri de apă. Civilizația contemporană impune construcția înaltă, zgîrie-norul din sticlă și oțel, forma zveltă și elegantă. Dar aș vrea ca alături de aceste forme moderne să se păstreze și cartierele vechi, cu unde de poezie a străzilor învăluite în liniștea și răcoarea grădinilor. Și, în timp ce noile construcții și magistrale vor lua numiri contemporane, aș vrea ca vechii București să-și păstreze denumirile tradiționale ca, de pildă, strada Fîntînii, strada Frînge-Fier, strada Pescăria Veche etc.

RECOMANDĂM TREI ITINERARII PENTRU CEI CARE ÎN ZILELE DE VACANȚĂ VIZITEAZĂ BUCUREȘTII

(URMARE DIN PAG. 8)

Grădina Cișmigiu, cel mai vechi parc amenajat al Capitalei, unde veți putea admira Rondul din partea dinspre Schitu Măgureanu cu cele 12 statui reprezentînd pe cei mai de seamă scriitori români. **Bd. Republicii,** cu **Universitatea București. Stadionul «23 August»** cu 80 000 de locuri, diverse terenuri de sport și un turn înalt de 80 m pentru parașutism. Noile cartiere **«23 August»** și **Balta Albă. Șoseaua Ștefan cel Mare, Piața Victoriei** și, din nou... **Gara de Nord.**

ITINERAR DE DOUĂ ZILE

La itinerariul de o zi îi adăugați pe cel care urmează: **Piața Victoriei, Muzeul «George Enescu»** pe Calea Victoriei 141, unde sînt expuse mărturii legate de personalitatea marelui muzician român. **Palatul Republicii Socialiste România,** care adăpostește **Muzeul de artă al Republicii** cu a sa **Galerie națională. Ateneul român,** construcție cu fațadă de templu ionic. **Biserica Kretulescu,** valoros monument de arhitectură veche, ctitorită în anul 1722, pe locul care altădată se numea **Puțul cu Zale** și de unde odinioară începea renumitul **Codru al Vlăsiei, Palatul telefoanelor, Casa Centrală a Armatei** și **Palatul C.E.C.,** una dintre clădirile monumentale ale Capitalei.

ITINERAR DE TREI ZILE

La itinerariul de două zile, adăugați în a treia zi o vizită în Bucureștii de altădată, mergînd pe următorul traseu: străzile **Șelari, Bărăției, Lipscani.** În apropierea **Pieței Unirii** se află biserica **Curtea Veche,** singurul edificiu rămas din complexul **Curții Domnești; Hanul lui Manuc,** unde s-a semnat Tratatul de pace din 1812 între Rusia și Turcia. În prezent se lucrează la restaurarea hanului care va fi redat în curînd circuitului citadin. Prin Piața Unirii se ajunge la **Palatul Marii Adunări Naționale,** construit în anul 1907. **Magistrala Nord-Sud,** care impresionează prin arhitectura sa modernă. Din nou în **Piața Universității,** unde vă recomandăm să vizitați **Muzeul de istorie a orașului București.** De aici, prin **Bd. 1848, Bd. Magheru** și **Ana Ipătescu** ajungem în **Piața Victoriei,** unde se pot vizita: **Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România,** aici se află și mulajul **«Columnei lui Traian»-Muzeul Grigore Antipa,** unul din cele mai vechi muzee din țară. Remarcabil este scheletul unui Dinotherium înalt de 4,50 m, piesă unică în lume, și o colecție de fluturi, cea mai mare din Europa. În încheiere, **Muzeul Satului,** cu interesantele interioare ale caselor de țară, mori de vînt din secolul trecut și vestita casă a lui Mogoș, datînd din anii 1875—1879, lucrată în întregime numai cu securea.

De reținut: Cele trei itinerarii se pot urma în ordinea sugerată de noi sau la libera alegere a vizitatorilor.

SALONUL AUTOMOBILISTIC

Cutezătorii

1. O fantezie, sau primul dintre automobilele viitorului? Sub capota lui se ascunde primul motor în care mișcarea alternativă a pistoanelor nu mai necesită nici un dispozitiv intermediar pentru a fi transformată în mișcare rotativă. El nu mai are nici biele, nici arbore co N S U Ro 80, dotat cu un motor Wankel, birotor, este considerat d dintre cele mai reușite produse ale industriei de vedere

---

POȘTA CONCURSULUI

ALEXANDRU GĂINĂ — Tg. Mureș. La cererea ta și a altor concurenți care n-au putut obține numărul cu regulamentul, publicăm din nou premiile:

PREMIUL CEL MARE (în valoare de peste 5 000 de lei): un obiect mult dorit de fiecare cutezător, a cărui identitate o veți afla lipind fragmentele.
Premiul I: un magnetofon
Premiul II: o bicicletă semi curse (băieți) sau o bicicletă

dorești, îndeplinind însă două condiții.

1. elementele să fie **din revistă și nu desenate de tine;**
2. lucrările să fie **complet asamblate.**

VALABIL PENTRU TOȚI CONCURENȚII.

DIN REGULAMENTUL CONCURSULUI

orice cititor al

toate cele 16 numere (de la 23 la 38 inclusiv) în care vor fi publicate cupoanele.

- *Fragmentele se lipesc pe o coală de hîrtie mai mare. În colțul din stînga, sus, se scrie corect și citeț numele, adresa exactă, clasa și școala. În colțul din dreapta, sus, se pun cele 3 răspunsuri privitor la cele 3 pedale (care... vor veni!) În colțul din dreapta, jos, se lipește, după rezolvare, careul de cuvinte încrucișate (care, iarăși, va veni!)*
- *Toți cei care au lipit corect fragmentele, au răspuns la cele 3 întrebări și au dezlegat jocul, intră în tragerea la sorți, avînd posibilitatea de a obține unul dintre premiile anunțate.*

NU UITAȚI!

AVENTURILE COLEGULUI MINITEHNICUS

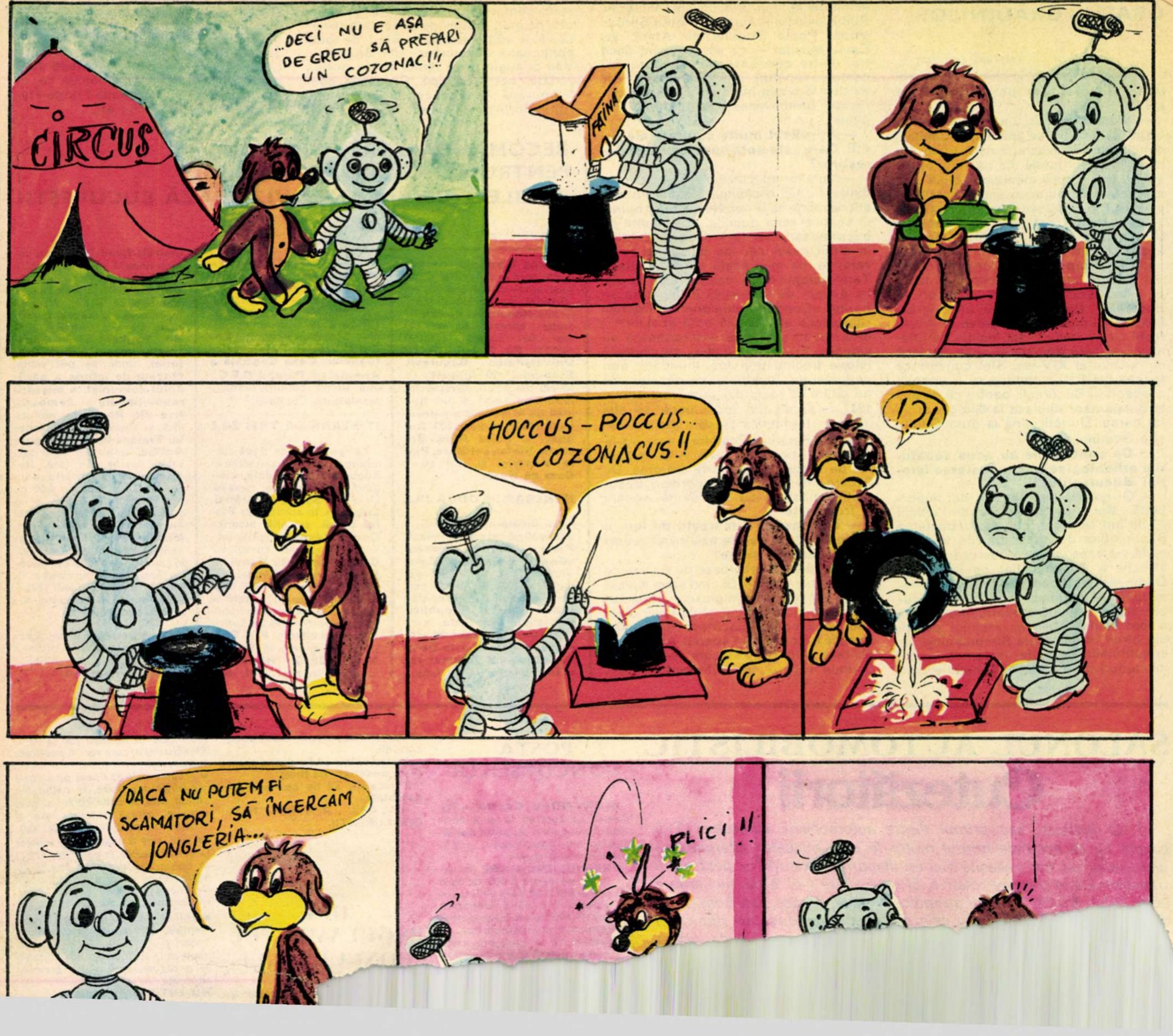
CIRCUS
...DECI NU E AȘA DE GREU SĂ PREPARI UN COZONAC!!!
FĂINĂ
HOCCUS-POCCUS... ...COZONACUS!!
!?!
DACĂ NU PUTEM FI SCAMATORI, SĂ ÎNCERCĂM JONGLERIA...
PLICI!!

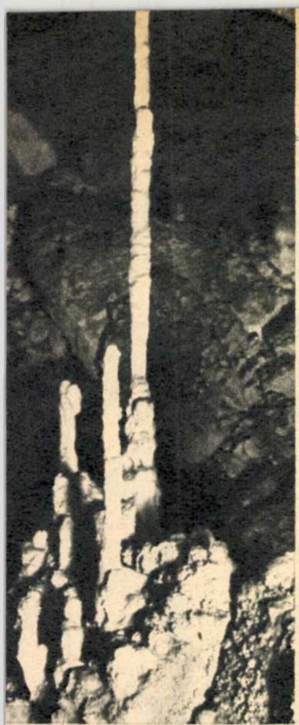

BLITZ

LUMEA MINUNATĂ A PEŞTERILOR NE PREZINTĂ ŞI MULTE ALTE FORMAŢIUNI STALAGMITICE ŞI CRISTALIZĂRI CARE, ÎMPREUNĂ, ALCĂTUIESC MINUNATA PODOABĂ DE PIATRĂ A PEŞTERILOR.

ÎN FOTOGRAFIE, STALAGMITE CONCREŢIONATE DIN CALCAR CRISTALIZAT. FORMAŢIUNEA PRINCIPALĂ ARE 4 METRI ÎNĂLŢIME.

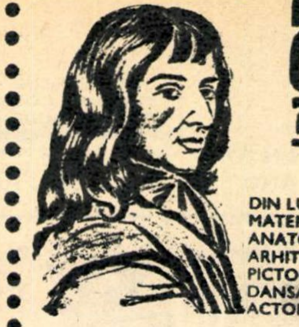

PAOLO GUIDOTTI

1560-1629

DIN LUCCA (ITALIA), A FOST MATEMATICIAN, ASTRONOM, ANATOMIST, ARHITECT, SCULPTOR, PICTOR, MUZICIAN, CÎNTĂREŢ, DANSATOR, ACTOR, POET ŞI AVOCAT.

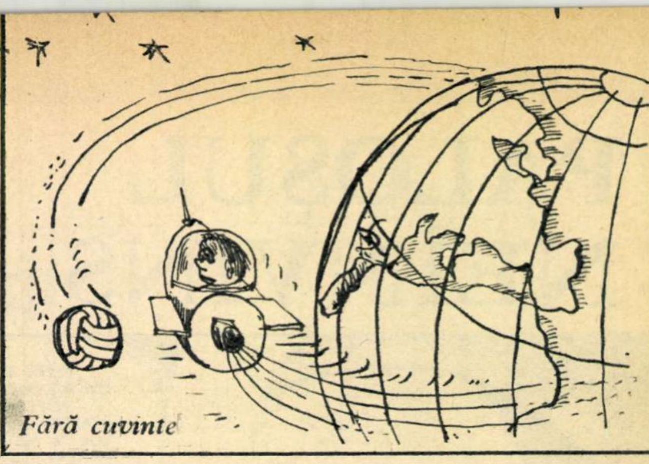

Fără cuvinte

CRĂIŢĂ-MÎNDRĂ VASILE

PAGINA 5 MAGAZIN

GLUME

— Cum e vremea, Ionel?
— Nu ştiu. E atîta ceaţă că nu văd nimic.

— Tăticule, ştii că lumina se răspîndeşte cu o viteză de 300 000 km pe secundă?
— Vezi, Nicuşor, ce minuni face tehnica?

Medicul: Vreau să scriu reţeta, dar nu ştiu unde mi-am pus stiloul!
Pacientul: Uitaţi-l, mi l-aţi pus sub braţ, doctore.

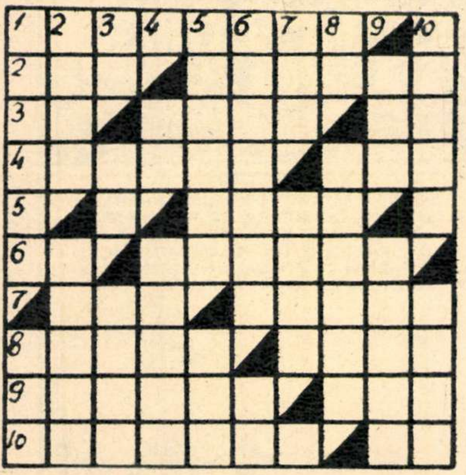

În pădure

ORIZONTAL: 1) Steaua strălucitoare a poeziei româneşti, care cutreiera păduri şi asculta susurul izvoarelor. 2) Nectar de fructe. Falnic reprezentant al foioaselor care atinge 500—600 ani. 3) În teren! Varietate de stejar (pl.). Nichel. 4) «Pădurea...» roman de Zaharia Stancu. Specie de răşinoase. 5) Arbust cu ramuri dese care pornesc direct de la rădăcină (pl.) 6) Două din cinci! Ciocănitoarea, mierla, privighetoarea spre exemplu. 7) Măsura lui Cuza. Un metru cub de lemn aşezat în stivă (pl.) 8) Bogaţi. Arbore care creşte în apropierea apelor. 9) Loc într-o pădure lipsit de copaci şi acoperit cu iarbă şi flori (pl.) Aşa. (pop.) 10) Plantă lemnoasă care se ramifică de la rădăcină sub formă de tufă (pl.) În mijlocul pîlcului!

VERTICAL: 1) Poet rus, autorul poeziei «Pădurile-s goale, ogoarele reci». La izvor are unda limpede ca şi gheaţa. 2) Fructe de pădure. Mantia verde din iarbă şi muşchi a pădurii (fig.). 3) Pană de despicat lemne. Negaţie. Casa de pe rămurele a harnicelor păsărele. 4) Cuc fără coadă! Foitaj cu carne. 5) Varietăţi cum sînt fagul, frasinul, paltinul, jugastru sau carpenul (sing.) Individ. 6) Nemuritorul autor al celebrului vals «Povestiri din pădurea vieneză». Petunie! 7) Adjectiv demonstrativ. «Frumoasa...» din pădurea adormită!!! 8) Lujer fără ler! Care rodeşte mai mulţi ani de-a rîndul (fem.). 9) Mulţi la codrii seculari. Floare albastră care dă o notă specifică pădurii de frasin în mai (pl.). 10) Pădurice de arbori tineri şi lăstari. Indică vîrsta copacilor.

Prof. Dumitru IACOBESCU

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

MICI SLĂBICIUNI ALE UNOR OAMENI MARI

GOETHE lucra într-o cameră închisă, în care nu pătrundea nici un fel de zgomot şi nici chiar aerul proaspăt.

●

BEETHOVEN credea că bărbieritul îi îngreunează creaţia; de aceea umbla de multe ori nebărbierit.

●

DICKENS obişnuia să bea un pahar cu apă fierbinte la fiecare 50 de rînduri scrise.

●

BALZAC, în semn de respect în faţa geniului, îşi scotea pălăria cînd vorbea despre... el însuşi.

●

FRANKLIN se întrema în timpul lucrului cu cantităţi importante de pîine cu brînză «pentru a recupera consumul de energie intelectuală».

●

ÎN ACEASTĂ SĂPTĂMÎNĂ VĂ RECOMANDĂM:

O CARTE: **«Taina lui Mircea Voievod», de Grigore Băjenaru, apărută în colecţia «Icar», editura «Ion Creangă».**

UN SPECTACOL DE TEATRU: «Tigrişorul Petre», **la Teatrul «Ţăndărică» (Sala din strada Academiei 28—30).**

UN FILM: **De astă dată un vechi şi interesant film reluat pe ecranele noastre: «Salariul groazei», producţie a studiourilor franceze.** AFIŞUL FILMULUI LUCRAT DE GRAFICIANUL POMPILIU DUMITRESCU.

AFIŞ

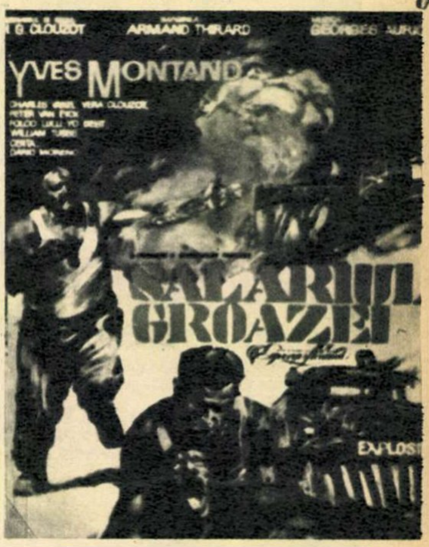

Radio

DIN PROGRAMUL EMISIUNILOR PENTRU VOI PE PERIOADA 2—8 IULIE, SPICUIM:

În fiecare joi, la ora 8,10 pe pr. II, emisiunea «Tot înainte» **prezintă «Cartea vacanţei '70». În aceeaşi emisiune de luni, 6 iulie, prietenii voştri Dan, Dana şi Dănuţ vă vor sugera, prin rubrica «Pionier Club», ce trebuie să ştiţi cînd plecaţi în drumeţie. Disputa reprezentativelor pionereşti ale judeţelor Iaşi, Vaslui şi Bacău o veţi putea urmări sîmbătă, 4 iulie, la ora 14,000 pe pr. I, în cadrul concursului nr. 15 al emisiunii** «Radioexpediţie pionierească». **«Fonoteca pentru copii» oferă spre audiţie, marţi, 7 iulie, ora 10,30 pe pr. I, scenariul «Henri Coandă» de Romulus Alexandrescu. «Geodezie prin sateliţi», «Darul lui Prometeu» şi rubrica «Verificaţi-vă cunoştinţele» sînt incluse în emisiunea** «Vreau să ştiu» **de miercuri, 8 iulie, ora 10,30 pr. I. În aceeaşi zi, pe acelaşi program, la ora 15,00 vă veţi întîlni cu Gruia Grozovanu, erou îndrăgit de voi.**

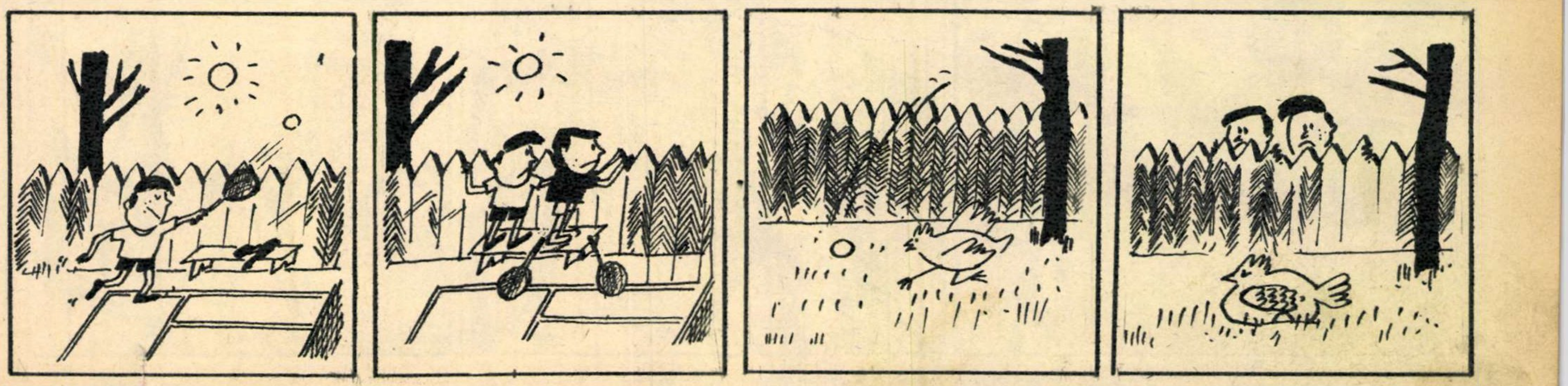

Desen: *DAN VASILE DUMITRESCU*

PALOȘUL NEÎNVINS

11

Scenariu: **COSTACHE ANTON**
Desene: **MIHAI SÂNZIANU**

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: SOLII CU TURBANE COLORATE ÎȘI PORNIRĂ DEGRABĂ CĂMILELE PE DRUMUL DE ÎNTOARCERE. GLIGORE CIREȘ VĂZU ÎNSĂ FURIȘÎNDU-SE SPRE ODĂILE DE SUS UN OM CU TURBAN ALB. ÎI PUSE MÎNA ÎN CEAFĂ ȘI-L DUSE ÎNAINTEA DOMNULUI. OMUL ÎȘI SCOASE TURBANUL ȘI PETRU RAREȘ RECUNOSCU MIRAT O VECHE SLUGĂ A SA.

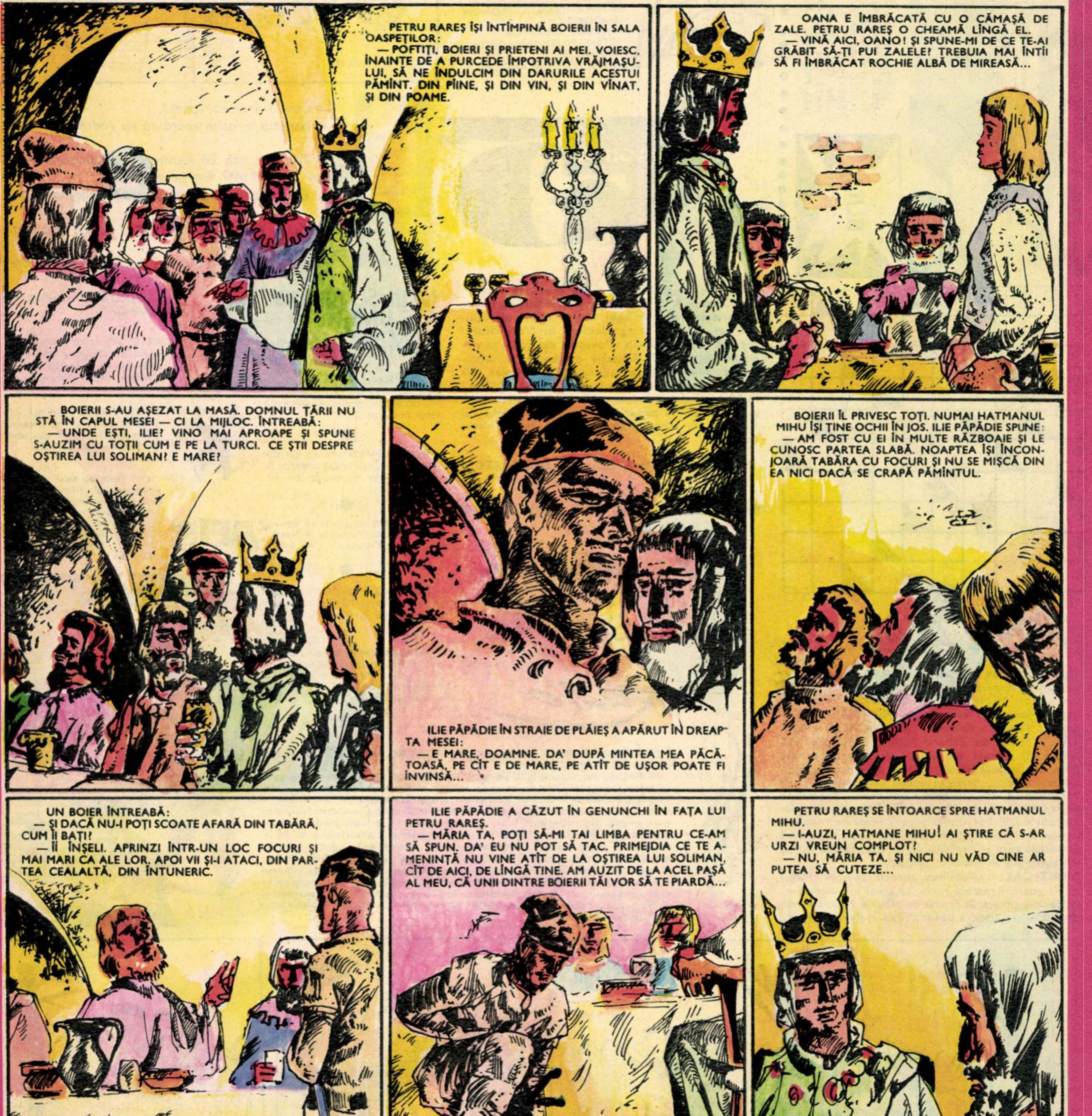

PETRU RAREȘ ÎȘI ÎNTÎMPINĂ BOIERII ÎN SALA OASPEȚILOR:

— POFTIȚI, BOIERI ȘI PRIETENI AI MEI. VOIESC, ÎNAINTE DE A PURCEDE ÎMPOTRIVA VRĂJMAȘULUI, SĂ NE ÎNDULCIM DIN DARURILE ACESTUI PĂMÎNT. DIN PÎINE, ȘI DIN VIN, ȘI DIN VÎNAT, ȘI DIN POAME.

OANA E ÎMBRĂCATĂ CU O CĂMAȘĂ DE ZALE. PETRU RAREȘ O CHEAMĂ LÎNGĂ EL.

— VINĂ AICI, OANO! ȘI SPUNE-MI DE CE TE-AI GRĂBIT SĂ-ȚI PUI ZALELE? TREBUIA MAI ÎNTÎI SĂ FI ÎMBRĂCAT ROCHIE ALBĂ DE MIREASĂ...

BOIERII S-AU AȘEZAT LA MASĂ. DOMNUL ȚĂRII NU STĂ ÎN CAPUL MESEI — CI LA MIJLOC. ÎNTREABĂ:

— UNDE EȘTI, ILIE? VINO MAI APROAPE ȘI SPUNE S-AUZIM CU TOȚII CUM E PE LA TURCI. CE ȘTII DESPRE OȘTIREA LUI SOLIMAN? E MARE?

ILIE PĂPĂDIE ÎN STRAIE DE PLĂIEȘ A APĂRUT ÎN DREAPTA MESEI:

— E MARE, DOAMNE. DA' DUPĂ MINTEA MEA PĂCĂTOASĂ, PE CÎT E DE MARE, PE ATÎT DE UȘOR POATE FI ÎNVINSĂ...

BOIERII ÎL PRIVESC TOȚI. NUMAI HATMANUL MIHU ÎȘI ȚINE OCHII ÎN JOS. ILIE PĂPĂDIE SPUNE:

— AM FOST CU EI ÎN MULTE RĂZBOAIE ȘI LE CUNOSC PARTEA SLABĂ. NOAPTEA ÎȘI ÎNCONJOARĂ TABĂRA CU FOCURI ȘI NU SE MIȘCĂ DIN EA NICI DACĂ SE CRAPĂ PĂMÎNTUL.

UN BOIER ÎNTREABĂ:

— ȘI DACĂ NU-I POȚI SCOATE AFARĂ DIN TABĂRĂ, CUM ÎI BAȚI?

— ÎI ÎNȘELI. APRINZI ÎNTR-UN LOC FOCURI ȘI MAI MARI CA ALE LOR, APOI VII ȘI-I ATACI, DIN PARTEA CEALALTĂ, DIN ÎNTUNERIC.

ILIE PĂPĂDIE A CĂZUT ÎN GENUNCHI ÎN FAȚA LUI PETRU RAREȘ.

— MĂRIA TA, POȚI SĂ-MI TAI LIMBA PENTRU CE-AM SĂ SPUN. DA' EU NU POT SĂ TAC. PRIMEJDIA CE TE AMENINȚĂ NU VINE ATÎT DE LA OȘTIREA LUI SOLIMAN, CÎT DE AICI, DE LÎNGĂ TINE. AM AUZIT DE LA ACEL PAȘĂ AL MEU, CĂ UNII DINTRE BOIERII TĂI VOR SĂ TE PIARDĂ...

PETRU RAREȘ SE ÎNTOARCE SPRE HATMANUL MIHU.

— I-AUZI, HATMANE MIHU! AI ȘTIRE CĂ S-AR URZI VREUN COMPLOT?

— NU, MĂRIA TA. ȘI NICI NU VĂD CINE AR PUTEA SĂ CUTEZE...

(va urma)

Cutezătorii 27

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura Scînteii; Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SICOMAȘ.

1 LEU

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă. 41033

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

28

JOI, 9 IULIE, 1970, ANUL IV

(146)

Citiți în acest număr:

SENZAȚIE ÎN LUMEA SCAFANDRILOR

/PAG 3

În vizită la DELFIN '70

/PAG. 4

ȚARA DIMINEȚILOR LINIȘTITE /PAG 8-9

negatozeon /PAG. 2

Foto: GHEORGHE CUCU

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

COMOARA SPICELOR de GRÎU

Te-ai întrebat, cutezătorule, ce comoară neprețuită se ascunde în ființa fragilă a unui spic de grîu? Ce lumină solară, crescută cu răbdare, prin munca fără preget a oamenilor, bate ca o inimă de pasăre cîntătoare, sub cămașa subțire ce îmbracă bobul de aramă dulce, înroșit în cuptoarele verii? Ia spicul în palmele tale limpezi, apropie-l de obrazul tău copilăresc, și-ai s-asculți, într-o singură clipă, acum, cînd secerișul și-a început lucrul său roditor pe ogoarele patriei, întreaga simfonie a muncii oamenilor care au dat puteri și străluciri nebănuite spicului de grîu: cu priceperea gîndului lor ager, cu hărnicia brațelor lor neobosite, cu focul dragostei lor nețărmurite pentru acest pămînt, pe care au arat, au semănat și au cules părinții, moșii și strămoșii noștri. Un spic de grîu e o comoară. Milioanele, miliardele de spice de grîu ce au crescut în acest an, înalte și bogate, pe ogoarele țării sînt tot atîtea comori pe care oamenii, ajutați de mașini puternice au și început să le culeagă, ca pe o avuție nemăsurată. Sacii cu boabe grele se înalță în stive puternice, mașinile nu mai au odihnă, oamenii lucrează și se bucură. Dar în această mare bătălie a recoltării mai sînt și spice care se risipesc pe miriști, în urma mașinilor. Inginerii agronomi au calculat că se pot pierde astfel, de la 250 kg pînă la 400 kg boabe de grîu la un hectar. Mai-bine zis — **s-ar putea pierde.** Fiindcă iată, mîinile voastre harnice, dragi pionieri și școlari, mîinile la fel de harnice ale fraților voștri mai mari, ale uteciștilor, nu lasă să se irosească asemenea comori. Așa cum au știut să țină cu pricepere tocul și creionul în timpul școlii, așa vor ști acum, în vremea secerișului, să culeagă spicele de grîu care altfel s-ar prăpădi sub ploaie și vînt. Un spic de grîu e o comoară. Miile de spice, pe care voi le veți strînge, sînt un tezaur. Un tezaur al hărniciei voastre, al dragostei voastre de muncă, pe care îl veți adăuga marelui efort pe care poporul nostru îl face, ca nimic din rodnicia acestui pămînt generos al patriei socialiste să nu se piardă.

Cutezătorii

CU SENTIMENTE PRIETENEȘTI ȘI OSPITALITATE TOVĂRĂȘEASCĂ, POPULAȚIA CAPITALEI A PRIMIT LUNI PE SOLII POPORULUI SOVIETIC — DELEGAȚIA DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALĂ A UNIUNII REPUBLICILOR SOVIETICE SOCIALISTE, CONDUSĂ DE A.N. KOSÎGHIN, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI AL U.R.S.S., MEMBRU AL BIROULUI POLITIC AL C.C. AL P.C.U.S., CARE, LA INVITAȚIA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI A GUVERNULUI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, A ÎNTREPRINS O VIZITĂ OFICIALĂ DE PRIETENIE ÎN ȚARA NOASTRĂ.

LA AEROPORTUL INTERNAȚIONAL BUCUREȘTI-OTOPENI OASPEȚII AU FOST ÎNTÎMPINAȚI DE TOVARĂȘII ION GHEORGHE MAURER, PAUL NICULESCU-MIZIL, GHEORGHE PANĂ, GHEORGHE RĂDULESCU, ILIE VERDEȚ, EMIL DRĂGĂNESCU, IANOȘ FAZEKAS, DUMITRU POPA, LEONTE RĂUTU, IOSIF BANC, MIHAI GERE, ION IONIȚĂ PRECUM ȘI DE MIHAI MARINESCU ȘI ION PĂȚAN, VICEPREȘEDINȚI AI CONSILIULUI DE MINIȘTRI, CORNELIU MĂNESCU, MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE, TEODOR MARINESCU, AMBASADORUL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ.

VIZITA DELEGAȚIEI SOVIETICE ÎN ȚARA NOASTRĂ SE ÎNSCRIE ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII CONTINUE A RELAȚIILOR DE PRIETENIE ȘI COLABORARE MULTILATERALĂ ROMÂNO-SOVIETICE. NOUL TRATAT DE PRIETENIE, COLABORARE ȘI ASISTENȚĂ MUTUALĂ, SEMNAT ÎN ACESTE ZILE LA BUCUREȘTI, CONSFINȚEȘTE PRINCIPIILE CARE STAU LA BAZA ACESTOR RELAȚII: AJUTORUL FRĂȚESC, AVANTAJUL RECIPROC, RESPECTAREA SUVERANITĂȚII ȘI INDEPENDENȚEI NAȚIONALE, EGALITATEA ÎN DREPTURI, NEAMESTECUL ÎN TREBURILE INTERNE.

✻✻ PRETUTINDENI TRĂIESC COPII ✻✻

1

Clubul tinerilor cosmonauți de la Palatul pionierilor din Moscova este vizitat zilnic de peste 200 de copii fermecați de zborurile în cosmos. Numeroasele cercuri existente în club îi inițiază în toate tainele acestor zboruri. Roata imponderabilității, oglinda lui Baran, rampa de lansare, sau mica centrifugă nu mai sînt niște necunoscute. Nu de puține ori, în timpul antrenamentelor, membrii clubului sînt asistați și îndrumați chiar de cosmonauți (foto 1).

3
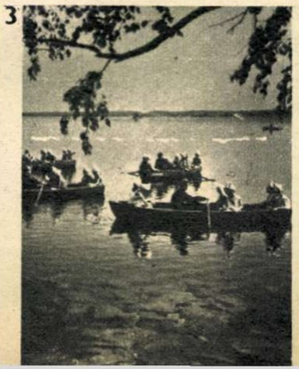

Ce poate fi mai frumos pentru acești mici pasionați ai desenului, decît să-și aștearnă gîndurile pe hîrtie cu ajutorul culorilor. Natura orașului natal, preocupările părinților, jocurile pline de voioșie, iată doar cîteva din noianul de motive care-i inspiră pe acești copii leningrădeni (foto 2).

Încă din primele zile ale vacanței de vară, lacul Șarbaș din apropierea Sverdlovscului este asaltat de o adevărată flotilă. E flotila pionierilor care vin aici să-și petreacă vacanța în aer liber, navigînd pe întinderile liniștite ale lacului, străbătînd potecile pădurilor, cercetînd fauna și flora împrejurimilor pitorești ale orașului din inima Uralului (foto 3).

Un mănunchi de flori proaspete, culese din poienile însorite ale pădurilor — iată modestul omagiu al acestor copii adus la monumentul pio-
nierului-erou Pavlic M
rozov, despre fapte
căruia au aflat de la p
rinții și frații lor mai ma
(foto 4).

senzație în lumea SCAFANDRILOR?

DA! SPUN CUTEZĂTORII PREZENTÎND «CLUBUL SCUFUNDĂTORILOR» din CONSTANȚA

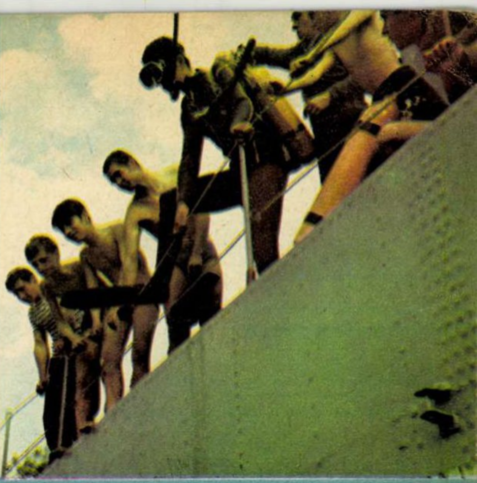

I-am simțit iuțind pasul. Plecaserăm de zece minute de la sediul clubului, și-n tot timpul drumului, dialogul vioi purtat între membrii grupului fusese cu regularitate marcat de aceleași invariabile întrebări: «*Ai luat labele?*», «*Busola e la tine?*», «*Unde ai pus cuțitul?*», «*Ai verificat presiunea în butelii?*». Își «serveau» replicile cu viteza mingii de ping-pong și încercau să-și impună o sobrietate categoric refuzată de bucuria pe care le-o citeam în ochi. Cînd am ajuns pe dig erau așteptați de o ceată cel putin la fel de numeroasă ca aceea pe care o «recrutaseră» străbătînd străzile orașului. Au coborît pe blocurile masive de piatră cu siguranța unor încercați alpiniști, s-au dezbrăcat cu mișcări febrile, și, imediat echipați în costumele colorate de cauciuc, s-au grupat în semicerc, în jurul celui care le-a insuflat marea pasiune pentru tainele adîncurilor, căpitanul Constantin Scarlat.

Cîteva cuvinte despre tema ședinței și apoi... în apă.

«Clubul scufundătorilor» din Constanța, singurul din țară, și-a deschis porțile în noiembrie 1969. Douăzeci de tineri «contaminați» de inepuizabilul entuziasm al unuia dintre cei mai experimentați scufundători autonomi din țară, și ne gîndim la același Constantin Scarlat — 5 000 de ore imersiune! — porniți să smulgă din misterele pe care, îndărătnică, Marea Neagră le mai păstrează. Astăzi sînt două sute. De la Nicolae Topală (10 ani), Paul Galin (13 ani), Adrian Rudi (14 ani), Ștefan Postolache (14 ani), Alexandru Cănănoiu (14 ani), Nicușor Ciortan (15 ani) la «bătrînii» Radu Nicolae, Mihai Marinescu, Ion Bică, Paul Babencu, Gheorghe Pelmuș, nici unul trecut de 25 de ani. Au reușit la examenul de admitere — evident, probă de înot — cu calificativul «foarte bine» și ca să ajungă la scufundările libere de astăzi au respectat cu strictețe programul de pregătire: reguli de scufundare, orientare sub apă, navigație sub apă, folosirea materialului de scufundare — toate teoretic! plus, mult-așteptatele antrenamente la bazinul din Mangalia.

Asistăm la una din scufundări și, fermecați de eleganța baletului subacvatic ce se oficiază sub ochii noștri, încercăm un sentiment de admirație pentru dezinvoltura cu care acești bravi cutezători pășesc într-o lume pe care astăzi încă o mai acceptăm ca... lume a tăcerii.

«Îi vom primi cu multă bucurie pe toți cei care, trecînd prin Constanța, vor să afle mai mult despre activitatea noastră» — ne-au spus ei la despărțire. Și ne grăbim să transmitem această invitație tuturor cititorilor revistei noastre, convinși fiind că, mulți dintre voi vă veți nota pe agenda vacanței și o vizită la prietenii voștri de la «Clubul scufundătorilor» — Constanța.

RADU F. ALEXANDRU

VARA pionierească

În vizită la DELFIN '70

Catargul și corturile se zăresc de departe. Lacul e imens, liniștit, primitor. Se numește Nuntaș și este așezat la vreo 6 kilometri de comuna ce poartă același nume. Lacul este un bun prieten pentru copiii care își petrec pe malul lui cîte șase zile de neuitat ale verii. E o tabără. «Delfin'70»! unde băieții și fetele învață să înoate, fac plajă, cercetări subacvatice și... intră și în tainele bucătăritului. Dar să-i urmărim mai îndeaproape, să ne oprim la tabăra celor 8 corturi, ai căror primi oaspeți au fost pionierii din Istria, iar acum au sosit în schimbul lor treizeci de fete și băieți din comuna Nuntaș. Dis-de-dimineață micii meteorologi iau temperatura apei, a aerului, temperatura din corturi, urmăresc răsăritul soarelui, iar după-amiaza, apusul. Grupa fizico-chimiștilor determină salinitatea apei, rezistența unor săruri, concentrația de sulf... Nu mai puțin interesant pare să fie meciul de fotbal cu echipa din Tariverde, sau vizita făcută la Istria, sau focurile de tabără din fiece seară,însoțite de lansarea mini-rachetelor cu... broaște. Și nu mai puțin interesant e să strîngi plante medicinale, să cînți, să dansezi în tabără. Și nu mai puțin interesant e — după cum ne mărturisește Cezar Ciumoiu, «șeful pazei», să stai de pază noaptea din două în două ore, sau — după cum mărturisește Maria Dinu, «bucătăreasa-șefă», Rema Cioară, «ajutorul de bucătar» — să-ți gătești mîncarea în tabăra cu autoservire. Aici, la ei, auzi păreri despre cele mai minunate clătite din lume, sau cea mai formidabilă ciorbă pescărească...

Oare ce poate fi mai interesant în această tabără din județul Constanța? Învățarea înotului, autoservirea, experiențele meteorologice, serile în jurul focului de tabără... E greu de precizat.

ECATERINA BOKOR

Nu m-aș plictisi...

Dacă mi s-ar oferi acum posibilitatea să-mi petrec această vacanță mare împreună cu pionierii și școlarii dintr-o localitate, la libera mea alegere, aș opta categoric pentru Pătîrlagele. Poate și pentru împrejurimile pitorești ale acestei mari comune de pe frumoasa vale a Buzăului, dar mai ales pentru că știu că nu m-aș plictisi nici o clipă.

Nu m-aș plictisi, pentru că tot timpul aș avea de ales dintr-o mulțime de activități, una mai interesantă decît alta. Multe zile mi le-aș petrece împreună cu cei 640 de pionieri veniți din tot județul (în 8 serii a cîte 80 fiecare) în tabăra organizată la Liceul din localitate. Aș bate mingea cu ei, aș merge în drumeții și excursii, aș participa la reuniunile lor, aș face plajă pe nisipul fin al rîului. Și n-aș scăpa în nici un caz prilejul să iau parte la cercetările grupului de geologi amatori, care răscolesc pămîntul de pe valea Sibiciului, căutînd chihlimbar în niște locuri unde un bătrîn a descoperit recent o bucată de peste 4 kg din această piatră semiprețioasă. Despre această piatră se zice că-i cea mai mare din lume. Și poate că i-aș însoți și pe etnografi în vizita lor «de lucru» la frumoasa mănăstire din apropiere, și pe geologi și geografi care și-au propus să studieze recentul lac de la Tabla Buții, format prin alunecarea unui munte, și pe istorici, care au hotărît ca în vara aceasta să dezlege misterul unei pietre, descoperite la Valea Lupului, pe care sînt săpate aceste cuvinte: «Aici se învață istoria patriei». Și dacă s-ar întîmpla cumva să mă satur de prea mult umblat pe cărările dealurilor și munților din împrejurimi, m-aș opri să le dau o mînă de ajutor celor care strîng cele 1500 de kilograme de plante medicinale, precum și «brigăzilor» formate dintre cei mai voinici care s-au oferit să lucreze pe șantierul tineretului de la Păltineni, pentru reconstrucția căii ferate ruptă de apă...

C.D.

RECENT, S-AU DECERNAT PREMIILE PE 1970 ALE CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR, PENTRU CELE MAI VALOROASE CREAȚII ÎN DOMENIUL LITERATURII PENTRU COPII.

REDACȚIA «CUTEZĂTORII» FELICITÎNDU-I PE AUTORII PREMIAȚI — PRINTRE CARE SE AFLĂ ȘI DISTINȘI COLABORATORI AI REVISTEI NOASTRE — LE-A ADRESAT URMĂTOAREA ÎNTREBARE: «DE CE AȚI SCRIS ACEASTĂ CARTE?»

IATĂ RĂSPUNSURILE.

REPORTER
CLUB
CUTEZĂTORII

Autografe pentru CUTEZĂTORII

GABRIELA MELINESCU:

(Premiul «Albatros» pentru cartea «Catargul cu două corăbii»)

«Dragi copii, cînd am scris această carte mi-a venit să fug în recreație. Asta i se poate întîmpla și unui profesor, cît de serios ar fi; îi vine în mijlocul unei ore să fugă cu catalog cu tot în recreația lui. Eu am fugit în recreație în timpul unei ore din care nu se putea pleca practic: erau note de pus și elevi de ascultat. Am avut norocul să nu întîlnesc pe coridoarele școlii pe nimeni și pînă la sunarea clopoțelului, adică pînă la adevărata recreație, am avut discuții cu literele și propriile noastre cuvinte. Nu m-am liniștit decît cînd am deschis și am citit cartea terminată, am văzut și ilustrațiile extraordinarei mele prietene Rodica Prato, gata tipărite și multiplicate în sute și sute de exemplare.

Cu o mînă tremurătoare am luat această carte pe care o consider un crin și vi l-am dăruit vouă, rugîndu-vă să mă considerați un fost copil. Așa a fost. Mi-a venit să fug în recreație. Credeți-mă»

*

Doi prozatori: Mircea Sîntimbreanu (Premiul «Cravata roșie» pentru cartea: «Schițe vesele») și Ovidiu Zotta («Premiul special al juriului» pentru cartea «Toți băieții sînt răi, toți băieții sînt buni»)

MIRCEA SÎNTIMBREANU:

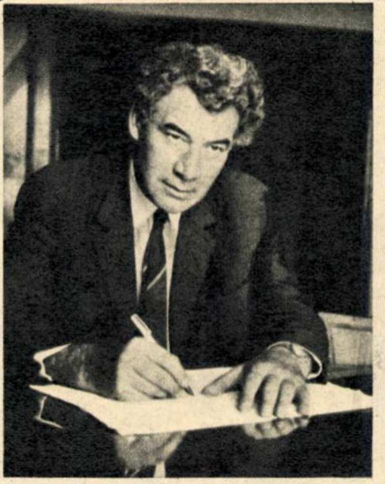

« Schițele vesele» mi-au adus numeroase bucurii. De fapt, 25. Cîte o bucurie de fiecare schiță. Ce-i drept, așteptate circa 20 de ani, căci ele au început a fi scrise o dată cu prima mea oră de profesorat. Personal, consider aceste schițe o biografie a catedrei mele, în măsura în care fiind profesor am rămas și copil. Și nu numai alături de ei. Socotesc premiul acordat un gest grațios al colegilor mei dintotdeauna, copiii.»

*

OVIDIU ZOTTA:

«Vreme îndelungată, pe cînd eram elev, am urmărit o ciudată operațiune: înainte de începerea orei, cineva din clasă, premiantul nr. 1, trăgea o linie verticală pe tablă, scriind în stînga «buni» și în dreapta «răi». În aceste rubrici avea să fie scrisă soarta noastră. Cine ședea «cu mîinile la spate și privea drept înainte» era scris, fericitul, pe coloana din stînga. Nechibzuiților care aveau ceva de vorbit sau se amuzau într-un fel oarecare le era hărăzită coloana «răilor». Și altceva: zadarnic ședea Cutare smerit. Socotitorul virtuților noastre, știindu-l de obicei neastîmpărat, credea că acum joacă teatru, și de aceea tot la «răi» îl trecea! Mai tîrziu. mi-am dat seama că așa se întîmplă și în alte situații, la toate vîrstele. Am scris romanul «Toți băieții sînt răi, toți băieții sînt buni» pentru a dovedi modestul adevăr că putem fi, în același timp, adorabili și urîcioși; fermi și nehotărîți; energici și pasivi; drepți și părtinitori — pe scurt, și răi, și buni! Depinde de împrejurări și de interesele celui care ne judecă.»

*

MARIUS ROBESCU:

(«Premiul «Cutezătorii», pentru cartea «Mușuroiul»)

«Vor fi pe lume cărți pe care oamenii mari nu au voie să le citească. Dacă totuși încearcă s-o facă pe ascuns, undeva, într-un pod, o dată prinși să fie pedepsiți de copii. Cu toate că, sînt sigur, oamenii mari au exact aceleași probleme. Nu vorbesc ei despre dragoste, despre patriotism și despre fericire? Tot ei, cei mari, cînd sînt autori se prefac a-și aminti copilăria. Dar un copil mi-a povestit, foarte amănunțit, întîmplări de pe vremea cînd era adult. Poate că încurca lucrurile destul de rău băiatul acela, fiindcă la doisprezece ani îl citea pe Dostoievski. Iar un stimabil profesor de matematică, englez pe deasupra, se fandosea ca o fetiță descriindu-mi-o pe Alice, prietena lui. Oare Lewis Carroll l-ar fi putut înțelege pe Dostoievski?»

*

DUMITRU M. ION:

(Premiul «Orizont» pentru cartea «Farfuriile zburătoare»).

«Aș fi vrut să nu vă spun nimic și să vă văd pe toți deodată și să ne înțelegem dintr-un surîs, sau printr-un semn care v-ar fi plăcut vouă și astfel să ne împrietenim și să ne iubim. Voi m-ați fi iubit nespus de mult și v-ați fi înecat în lacrimi de rîs ascultînd întîmplările prietenilor voștri: Sir și Mariove și ale farfuriilor. Vă promit o carte nouă în care să rîdeți în hohote de nemaipomenitele întîmplări de pe «Planeta farfuriilor zburătoare».

*

IORDAN CHIMET:

(Premiul «Cosînzeana» pentru cartea «Cîte-o gîză, cîte-o floare»)

«De ce am scris cartea «Cîte-o gîză, cîte-o floare»? Pentru că iubesc copilăria și orice voi face în viață, vor exista întotdeauna momente cînd mă voi reîntoarce la ea. Nu numai ca un om mai mare care vine ca oaspete, ci ca un om care și-a păstrat — sper, cîte ceva din sufletul copilului care a fost odinioară.

Socotesc că una din sarcinile literaturii (și a artei în general) este de a cere oamenilor să nu-și sacrifice puritatea copilăriei, să nu-și sacrifice candoarea ei».

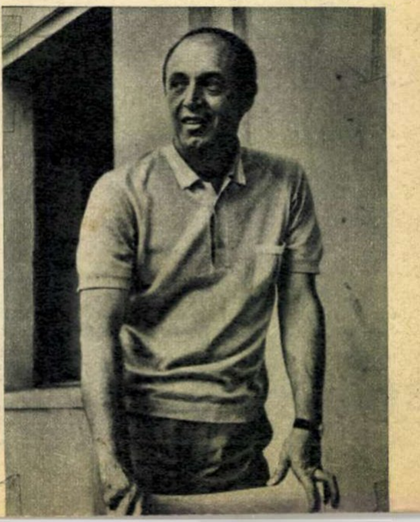

EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

2

VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT

Scenariu: **CONSTANTIN DIACONU**

Desene: **PUIU MANU**

Rezumatul capitolului precedent: Membrii echipajului «Arcașii lui Decebal» pun mîna pe un porumbel voiajor care venea dinspre munți, avînd legată de picior o cutiuță. Încercînd s-o deschidă, conținutul acesteia arde în contact cu aerul. Totuși reușesc să deslușească cuvîntul «Dochiei». Bănuind că cineva s-a amestecat în planurile lor, expediționarii hotărăsc să pornească imediat la drum.

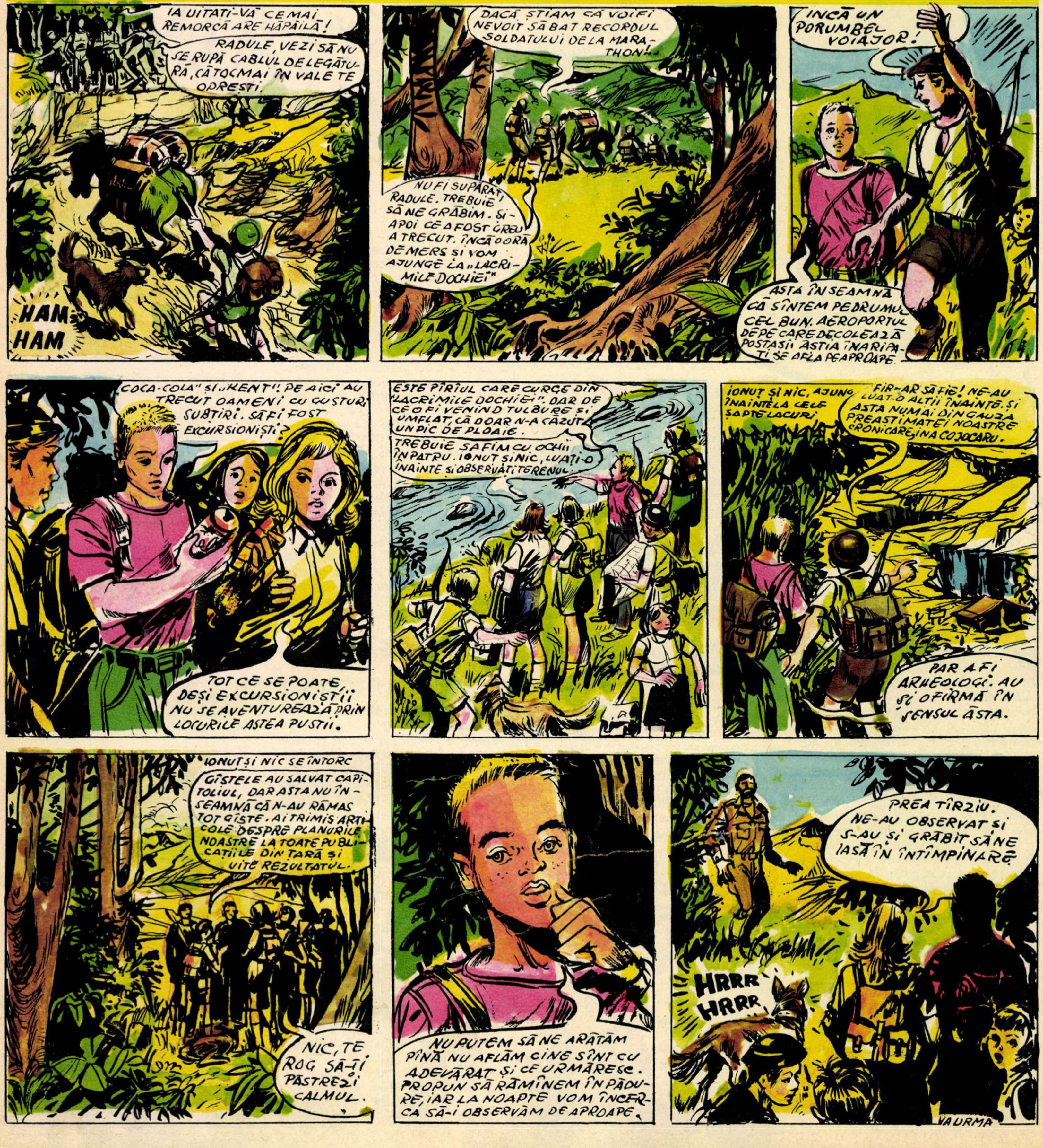
IA UITAȚI-VĂ CE MAI REMORCĂ ARE HĂPĂILĂ!
RADULE, VEZI SĂ NU SE RUPĂ CABLUL DE LEGĂTURĂ, CĂ TOCMAI ÎN VALE TE OPREȘTI.
HAM HAM
DACĂ ȘTIAM CĂ VOI FI NEVOIT SĂ BAT RECORDUL SOLDATULUI DE LA MARATHON!..
NU FI SUPĂRAT, RADULE. TREBUIE SĂ NE GRĂBIM. ȘI APOI CE A FOST GREU A TRECUT. ÎNCĂ O ORĂ DE MERS ȘI VOM AJUNGE LA „LACRIMILE DOCHIEI"
ÎNCĂ UN PORUMBEL VOIAJOR!
ASTA ÎNSEAMNĂ CĂ SÎNTEM PE DRUMUL CEL BUN. AEROPORTUL DE PE CARE DECOLEAZĂ POȘTAȘII ĂȘTIA ÎNARIPAȚI SE AFLĂ PE APROAPE.
„COCA-COLA" ȘI „KENT"! PE AICI AU TRECUT OAMENI CU GUSTURI SUBȚIRI. SĂ FI FOST EXCURSIONIȘTI?
TOT CE SE POATE, DEȘI EXCURSIONIȘTII NU SE AVENTUREAZĂ PRIN LOCURILE ĂSTEA PUSTII.
ESTE PÎRÎUL CARE CURGE DIN „LACRIMILE DOCHIEI". DAR DE CE O FI VENIND TULBURE ȘI UMFLAT, CĂ DOAR N-A CĂZUT UN PIC DE PLOAIE.
TREBUIE SĂ FIM CU OCHII ÎN PATRU. IONUȚ ȘI NIC, LUAȚI-O ÎNAINTE ȘI OBSERVAȚI TERENUL.
IONUȚ ȘI NIC, AJUNG ÎNAINTE LA CELE ȘAPTE LACURI
FIR-AR SĂ FIE! NE-AU LUAT-O ALȚII ÎNAINTE. ȘI ASTA NUMAI DIN CAUZA PREASTIMATEI NOASTRE CRONICARE, INA COJOCARU.
PAR A FI ARHEOLOGI. AU ȘI O FIRMĂ ÎN SENSUL ĂSTA.
IONUȚ ȘI NIC SE ÎNTORC
GÎȘTELE AU SALVAT CAPITOLIUL, DAR ASTA NU ÎNSEAMNĂ CĂ N-AU RĂMAS TOT GÎȘTE. AI TRIMIS ARTICOLE DESPRE PLANURILE NOASTRE LA TOATE PUBLICAȚIILE DIN ȚARĂ ȘI VITE REZULTATUL.
NIC, TE ROG SĂ-ȚI PĂSTREZI CALMUL.
NU PUTEM SĂ NE ARĂTĂM PÎNĂ NU AFLĂM CINE SÎNT CU ADEVĂRAT ȘI CE URMĂRESC. PROPUN SĂ RĂMÎNEM ÎN PĂDURE, IAR LA NOAPTE VOM ÎNCERCA SĂ-I OBSERVĂM DE APROAPE.
PREA TÎRZIU. NE-AU OBSERVAT ȘI S-AU ȘI GRĂBIT SĂ NE IASĂ ÎN ÎNTÎMPINARE.
HRRR HRRR
VA URMA

Simion
cel de fiecare zi

Povestire
de
CORNEL
BUZINSCHI

Desen
de
DUMITRU
RISTEA

Sta la geam și ochii lui străbăteau drumul, peste linia plopilor piramidali, treceau Rîul Repede, lunca, pînă la dealuri.

Acesta era drumul Soarelui.

Băiatul nu se îmbrăcase. Numai în pijama, la fereastră, aștepta ca el să răsară.

Lumina dinaintea răsăritului e vînătă. Între dealuri, s-a ivit o linie roșie. Frigul dimineții l-a ocolit pe Simion o vreme. Vîntul de apă se strecura pe nesimțite printre nasturii descheiați. Cînd se dezlipi de pervaz, înțepături nenumărate îi îndoiau genunchiul. Se așeză pe scaun. Furnicăturile din picior trecură în podea și lucrurile din cameră își încălziră deodată contururile. Își întoarse capul, și Simion era în fața Soarelui, care răsărise dintre două vîrfuri de deal, rotund și roșu. Dar Soarele își făcea răsăritul în fiecare dimineață și băiețașul se gîndi că și mîine poate să-l întîlnească. Trebuie să fie mai prevăzător și are să vadă tot.

Își aminti de ce se sculase. Își îmbrăcă pantalonii scurți, de doc albastru. Din dulap, luă punga unde ținea proviziile veveriței: miejii de nucă.

Deschise ușa de la cameră încetișor, pășind în vîrful picioarelor;să nu fie auzit. La cealaltă ușă se opri. Ascultă. Apăsă clanța. În cameră se mai păstra aerul, cu toate mirosurile lui, de aseară. Ocoli mobilele și ușa din lemn și sticlă alunecă din balamale.

Era în balcon.

Aici, printre ghivecele cu flori ale mamei, își avea veverița căsuța.

Într-o zi, tatăl a venit cu ea și i-a spus:

— De dimineață trebuie să te scoli. Să ai grijă să nu-i lipsească nimic. Altfel îi dau drumul, vezi, în pădurea de acolo.

— Văd, zise băiețașul.

— Tocmai acolo, mai spuse tatăl.

— Bine. Am să am grijă. În fiecare dimineață.

Veverița se băgase într-un colț și-l privea cu ochi speriați. Era doar un pui. Tatăl, cu pașii lui mari, plecă.

Băiețașul, de atunci, avea grijile lui dis-de-dimineață.

Soarele umpluse pămîntul cu lumina lui, dar Simion uitase de el. Trecuse spre capătul balconului și privea neliniștit ușa cuștii dată în lături: doar aseară, știa bine, el a închis-o. Veverița nicăieri.

Căută pe după ghivecile cu flori și răsturnă unul, dar supărarea băiețașului era atît de mare încît îl lăsă așa.

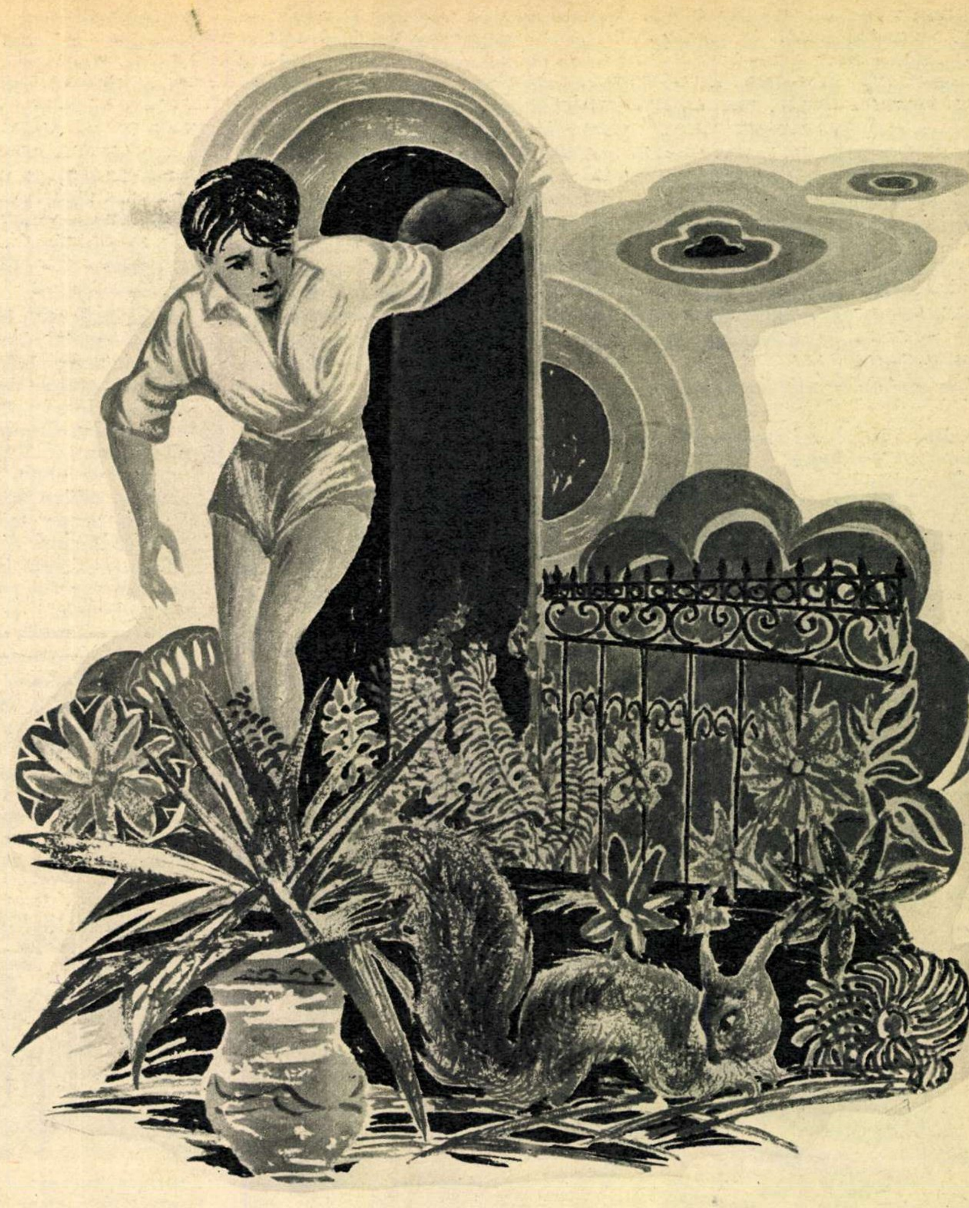

Privi jos, peste balustradă, unde era copacul. Răchita a pus-o singur, după ce-a primit veverița. Voia ca veverița lui să aibă unde se juca, atunci cînd se va face mare. Avea frunze palide răchita în lumina dimineții. Nu primise încă puterea plină a pămîntului.

Simion coborî în fugă. Traversă strada și intră pe cîmpul care ducea spre malul Rîului Repede. Teama că n-o va găsi își făcea loc și, cu fiecare pas, devenea certitudine, iar iarba-i spăla picioarele cu rouă. Ochii lui căutau prin vîrful plopilor boțul de blană roșcată. Singure, frunzele plopilor se răsuceau lovindu-se într-o continuă larmă.

Privirile lui făcură același drum pe care venea Soarele din răsărit, unde era pădurea. O clipă i se păru că vede un punct mișcîndu-se tocmai în locurile acelea. Curînd, acolo ceva se ridică. Pasărea se înălță către Soare. Dar băiețașul nu înțelegea cum de trecuse veverița apa și se gîndea la ce i-a spus tatăl. Se așeză pe o piatră privind apa. Sentimentul de vină,încă neclar,îl încerca și voia să plîngă, să-l scoată din el, dar din ce în ce i se contura mai precis.

Ziua aceea trecu și pînă la urmă el uită.

*

Simion aștepta noaptea.

De dimineață, gîndul lui crescuse și dacă-l uitase de cîteva ori, băiețașul încercase și alte jocuri, împreună cu prietenii lui.

La al doilea etaj era și Radu, cunoștință veche, dinainte de a se construi blocurile. De atunci, lumea străzii înguste, cu case sprijinite una în alta și îmbătrînite a dispărut. Amintirile băiețașului lunecau iuți, ca valurile Rîului Repede. Simion se trezi în seninătatea dimineții, și pentru el, fiecare zi începea nouă, plină de neprevăzut. Gîndul lui era de aseară și nu-și îngădui să-l uite, pentru că dimineața se trezise cu el și toată ziua s-a întors spre el, păstrîndu-l pînă la venirea nopții — atunci cînd se va duce să culeagă stelele.

Soarele se trăgea greu dincolo, în partea unde orașul se oprea la poalele dealului. Și cînd îi va veni vremea, se va rostogoli dincolo, iar cerul se va lăsa jos, deasupra orașului, cu toate stelele. Soarele avea drumul lui de o zi, cunoscut de băiat.

Ziua aceea trecea tare anevoie. Simion aștepta noaptea și nădăjduia că de acum e timpul ei. Chiar aprinse becul, grăbindu-i apropierea, dar mai trecu timp pînă veni cu adevărat.

Întîi răsări o singură stea. Trebuia să aștepte. După ce mîncă, se strecură afară. Erau toate așa cum le dorea — toate stelele.

Cînd ajunse în stradă, Simion nerăbdător o luă la fugă spre locul unde Rîul Repede făcea un cot. Aici valurile se liniștean și o piatră, băgată în mal, te ajuta să stingi fața apei, întunecată și adîncă. Simion căuta una mai apropiată, mai luminoasă — o singură stea. Apa îi cuprinse palmele și umbra băiețașului trecu într-o parte. Cînd strînse pumnul, steaua se făcu stropi — o luase adîncul. Își privi palmele ude, iar apa se liniști și stelele una cîte una își luară locul. Dar nu putea să renunțe. Palmele i se furișau și apa iar se zbătu între pumni și o vreme stelele iar n-au mai fost. Singură, umbra nu se îndepărta, venea după el, în orice mișcare,imitîndu-l. Dar băiețașul îi știa felul. Își strînse genunchii în mîinile încolăcite și se lăsă pe spate, atît cît să vadă cerul. Stelele stăteau sus și doar acolo, în apă, îi erau aproape și el venise să le prindă: «...una, două trei...» Dar apa îi zvîcnea în urechi mersul ei, și tîrziu plecă spre casă privindu-și palmele goale pentru că toate stelele rămăseseră **acolo,** sus.

EXCURSIE PE GLOB

Prin ȚARA DIMINEȚILOR LINIȘTITE

București — Phenian. O călătorie de aproape 12 000 kilometri, la capătul căreia deslușim, de la înălțime, contururile trase parcă de peniță, ale Peninsulei Coreene. Mările înconjurătoare trimit spre țărm reflexe argintii. Cu harta în față, aflăm linia ce desparte țara socialistă din nord de teritoriile neeliberate încă, de la sud de paralela 38°. Renașterea miraculoasă, din propriile lor ruine, a teritoriilor de la nord de paralela 38° a fost posibilă numai datorită rînduielilor socialiste, care își găsesc expresia în viața pașnică și constructivă a Republicii Populare Democrate Coreene.

Iată-ne zburînd deasupra Phenianului. Cîteva clipe mai tîrziu, prietenii coreeni ne întîmpină cu flori și cu salutul lor de binețe: «*Anio hașimnica*» (Bună ziua!). Încă din drumul de la aeroport spre centrul Capitalei, am putut admira filigranul caselor cu acoperiș de pagodă, înșirate de o parte și de alta a șoselei.

Străbătînd, în zilele următoare, această țară ospitalieră și pitorească, aveam deseori impresia că, în anumite regiuni, ne aflăm undeva pe Valea Prahovei sau în zona dealurilor subcarpatice. Aproape trei sferturi din teritoriul Coreei de Nord este ocupat de înălțimi ce nu depășesc 500—600 metri, deși mai fiecare dintre ele poartă aici denumirea de... munte. Dar munții adevărați ai țării (Muntele Maiktusan, Kaumgang, vîrful Kwanmo Cong) domină peisajul, conferindu-i un plus de frumusețe. Munții aceștia, mari și mai pitici, mările bogate în «rezerve» de pește, plante comestibile și alte resurse, dar mai ales pămînturile fertile ale țării constituie adevăratul tezaur economic al Coreei socialiste la care se adaugă mîinile de aur ale constructorilor ei, vestiți prin hărnicia și perseverența lor.

În această țară, nici o palmă de pămînt nu rămîne nevalorificată. La Phenian sau la Hamhîn, la Kaisung sau la Wonsan, ultima casă din oraș este, invariabil, învecinată cu primele terenuri cultivate. Economia de pămînt este atît de severă, încît cîmpurile de orez se întind de-a lungul a zeci și sute de kilometri alături de șosea, despărțite fiind de banda carosabilă doar prin cîțiva centimetri. Și așa, pas cu pas, cîmpia înaintează în mare. În același timp, patruzeci de mii de canale împing apa spre cîmpuri și livezi, dar și spre înălțimi de sute de metri.

Cu o climă temperată, asemănătoare celei din România, «Țara dimineților liniștite» este, de fapt, o imensă grădină botanică în care plantele subtropicale cresc alături de cele indigene. La Phenian — capitala țării, în care trăiesc peste un milion de locuitori, vizitatorul este întîmpinat pretutindeni, alături de construcțiile de blocuri și edificii, de spații verzi și parcuri ce se întind de-a lungul rîurilor Tedongan și Podongan, urcă pe colina Morambon sau străjuiesc arterele largi de circulație cu mai multe benzi.

Pe colina Mansundai din centrul orașului se înalță impresionanta statuie Cenllima — calul înaripat care, după legendă, ar străbate 400 km pe zi. Purtînd un muncitor și-o țărancă, el se avîntă spre înălțimi, simbolizînd inițiativa creatoare, spiritul de muncă însuflețită ale întregului popor coreean. De pe colină poate fi admirată întreaga panoramă a orașului. Nu departe, fluviul Daidon și rîul Bonton conturează dealuri pitorești. Pot fi admirate poarta Daidon, pavilionul Rionvan, Teatrul Mare, toate construite în stil național. În apropiere se află un imens parc al tineretului, în mijlocul căruia se află

Pentru carnavalul care va începe în curînd, fetele și-au pregătit cele mai frumoase podoabe.

Ultima oră de clasă în anul școlar. Peste cîteva clipe, vacanța.

Instantaneu într-unul din numeroasele cămine pentru copii.

Gata să înfruntă

Im onantă, statuia «Cenllima», alul înaripat — simbol al Coreei noi.

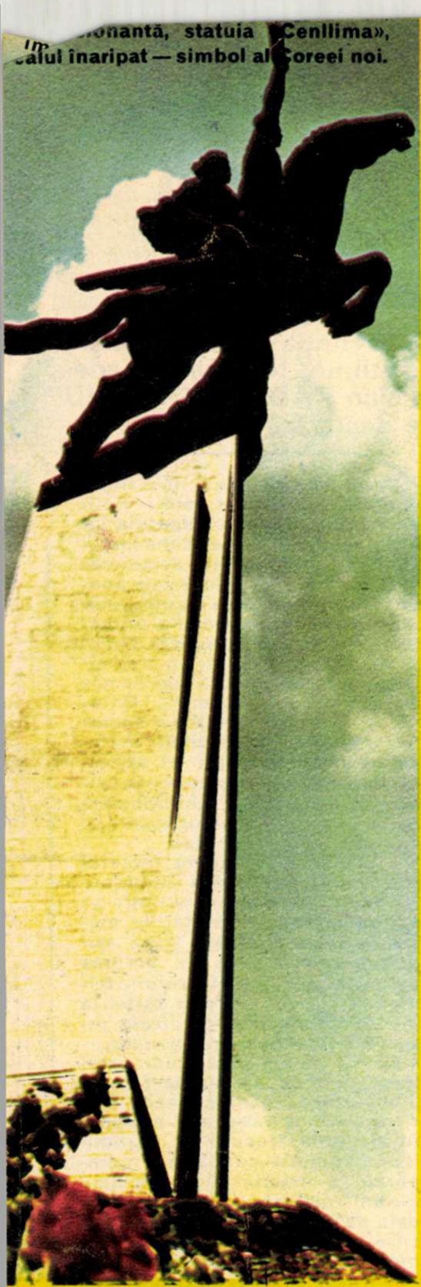

amenajat un lac în formă de lotus și numeroase havuzuri.

Dar trăsătura caracteristică a orașului este tinerețea lui. Copiii și tineretul sînt omniprezenți, activi și entuziaști. Pe Pak Te Huîn, elev în clasa a V-a de liceu, l-am întîlnit la Galeriile de artă națională. Cu ajutorul însoțitorului nostru am intrat în vorbă cu el. L-am întrebat dacă a auzit de România. Știa, firește, că România este o țară prietenă cu Coreea, că acolo trăiește un popor care i-a ajutat pe coreeni în anii războiului și în anii reconstrucției. «Îmi place România!» — ne-a spus la despărțire.

La observatorul astronomic al Palatului pionierilor din Phenian (o clădire monumentală, una din cele mai frumoase din oraș), am întîlnit un grup de băieți foarte ocupați: studiau Luna. Copiii ne oferă o surpriză: sala se întunecă și, printr-o simplă apăsare de buton, bolta se rotește deasupra noastră. La microfon, un glas emoționat anunță: «Atenţiune, în această clipă ne aflăm sub cerul României».

Spuneam că «Țara dimineților liniștite» este o adevărată grădină botanică, cu o floră variată și interesantă. Planta cea mai populară și cea mai prețioasă este aici inzamul, supranumit și «rădăcina vieții» sau «iarba de viață lungă». În jurul ei, a puterii ei aproape miraculoase de a vindeca și întări, s-au țesut numeroase povești și legende.

I-am vizitat pe cultivatorii de inzam din zona Kai-Sung.

Așezați comod pe perne, în jurul unei mese scunde, ascultăm ce ni se povestește. Aflăm că, datorită forței sale neobișnuite, din rădăcina de *inzam* se prepară medicamente întăritoare pentru copii și bolnavi (renumita băutură «jen-șen»), creme cosmetice. Planta fiind foarte gingașă și anevoie cultivabilă (cere peste 370 de lucrări pe an), recolta de rădăcini folosibile se obține abia în al șaselea an. De aceea, produsele din inzam — foarte căutate — sînt și scumpe.

*

Ne-am luat rămas bun de la ospitalierele noastre gazde la o masă în stil național. În locul bețișoarelor — cu care, deși am încercat, n-am prea reușit să mîncăm — am primit tacîmuri obișnuite. O masă coreeană încîntă privirile atît prin frumusețea coloritului, prin arta cu care sînt prezentate preparatele, cît și prin deosebitul rafinament al gustului. Pe o asemenea masă întîlnești, valorificat pentru hrană, tot ce poate da pămîntul și marea cu vegetalele și viețățile lor, totul pregătit în modul cel mai neașteptat. Iar atunci cînd ești tentat să crezi că ospățul s-a încheiat, pe masă este adus un pocal de argint în flăcări. Este vestita «Sin-sîn-ro» preparată din mai multe sorturi de carne, ouă și legume — în total 27 de ingrediente, supranumită, pe drept cuvînt, «Supa zeilor». Și cine ar fi capabil să-i reziste?

MARIA BABOIAN

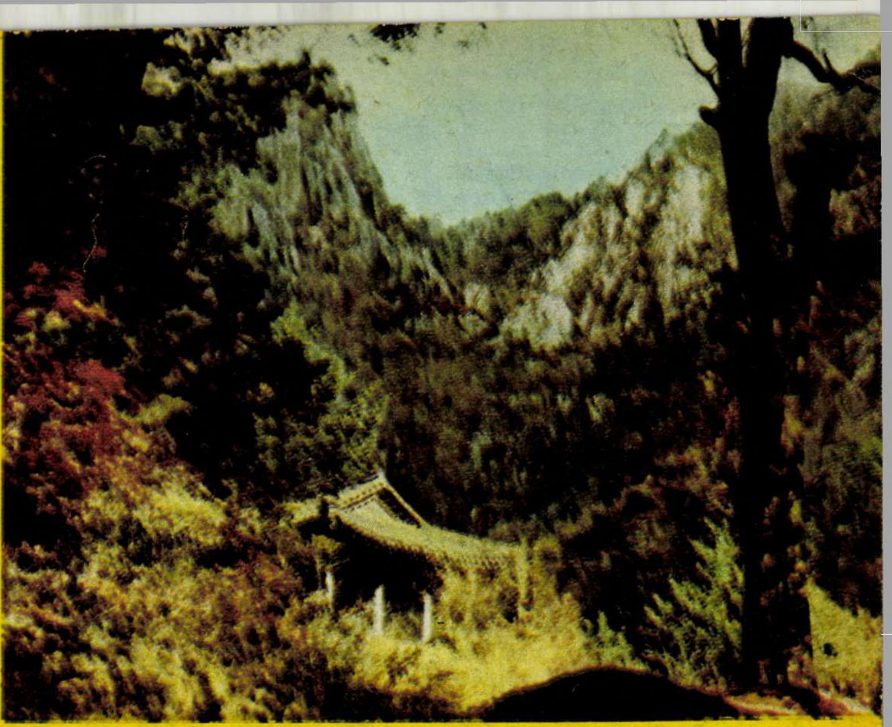

În munții Kaumgang a sosit toamna.

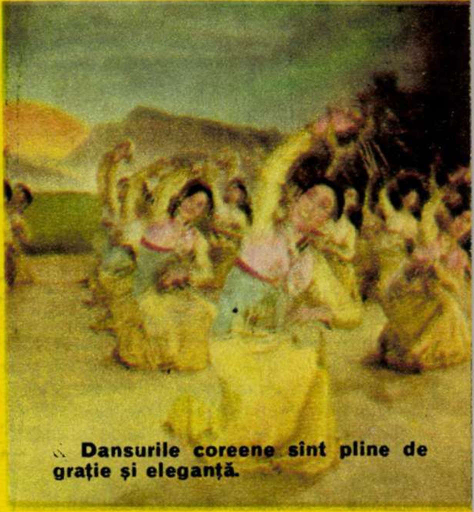

Dansurile coreene sînt pline de grație și eleganță.

Beton, sticlă și flori: Phenian, capitala țării.

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

de OVIDIU ZOTTA

Urmară zile de muncă intensă, era o vreme splendidă, cineaștii nu voiau să piardă nici un minut. Cînd realizează scene de exterior, ei adoră Soarele cu venerația semințiilor antice. Apariția unor nori cenușii le strecoară în suflet îngrijorări profunde, dimpotrivă, o dimineață senină, cu soare plin, e salutată frenetic, toată lumea e voioasă, se filmează mult, fără odihnă!

Noua alcătuire a «străjii odoarelor strămoșești», în care alături de Marius apăreau Palaghiță, Eschimosul și Fred Apostolescu impresionase încă de la întîia probă. Zvelți, copilăroși, agili contrastau frumos cu «oștenii vechi, căliți în lupte». Victor Roman, regizorul, ceru să se adauge în scenariu cîteva scene noi, care să-i pună în evidență pe cei patru. Inițial, paznicii tezaurului nu apăreau decît în treacăt, fără replici. Acum urma să se filmeze un episod special, foarte spectaculos, în care Marius și camarazii lui țineau piept, cu mult tupeu, unui puhoi de năvălitori mătăhăloși, numai barbi și arme grele.

Marius nu-și putuse ascunde prea mult timp identitatea față de Jaguar, mai cu seamă că în ultima vreme petreceau împreună multe ore pe zi, originalul profesor conducînd studierea detaliilor noului episod. Asistat de Stanislas și de signor Luigi, el inventa pentru — scenele încăierării dintre cei patru juni eroi și hoarda inamicilor — niște figuri uluitoare: pătrunderi prin tunele săpate cu cuțitele pe sub ziduri; acoperișuri care se năruiau pe neașteptate; armăsari capabili să preia lupta pe cont propriu, boxîndu-i cu copitele pe inamici; uși din care, la atingerea clanței țîșneau săgeți. Jaguarul își prezenta ideile calm, ingineresște, însoțindu-le cu desene amănunțite. Marius gîndea, înspăimîntat: *«are geniul răului, este explicabil cum de a reușit să pună la cale combinația cu furtul tabloului. Mai devreme sau mai tîrziu, va încerca să pună mîna pe tezaur, omul ăsta trebuie făcut inofensiv odată pentru totdeauna!»*

Pînă una alta, Marius, Palaghiță, Fred și Eschimosul trebuiră să învețe toate figurile propuse de «geniul răului», lucru pe care-l făcură cu destulă plăcere... În acest timp, muncitori vînjoși lucrau, cît e ziua de mare, butoaie, pereți, bolovani și trunchiuri de copaci care, la momentul oportun, trebuiau să se prăbușească peste protagoniști. Nici un pericol; erau făcute dintr-un material ușor, buretos, folosit de obicei la fabricarea saltelelor. După trei zile de repetiții crîncene, barometrul entuziasmului semnală unele deosebiri... Fred Apostolescu, omul care practicase toate sporturile de pe lume, continua să lucreze cu voioșie. «*Vocația mea este efortul!*» spunea el. Dar Marius nu ascundea că s-a plictisit de atîta trînteală și alergătură, asigurîndu-și prietenii că de n-ar fi nevoit din anumite motive să stea în preajma tezaurului, puțin i-ar păsa de film și de gloria artistică. Pe Eschimos însă gloria nu-l lăsa deloc indiferent; îndată ce auzea că a venit vreun ziarist în tabără făcea totul ca să fie remarcat de acesta, dar în restul timpului lenevea, plîngîndu-se de oboseală. Doctorul Palaghiță era indiferent: «*Mi-e egal dacă joc într-un film sau dacă vînd înghețată. Muncesc, și cu asta basta. Eu am planurile mele.*»

Toți, însă, îndeplineau, în orele libere, diferite misiuni încredințate lui Marius. El însuși telefonase la «Crizantema», aflînd că «*tovarășa e în concediu, cine întreabă?*» Acum trebuiau să vadă care din cele două surori făcea pe vînzătoarea de răcoritoare în tabără, dar toate cercetările întreprinse de Fred rămaseră fără rezultat. Hilda, pe care Prințesă jura că o văzuse, era de negăsit, ca de altfel și «călugărul» care-l enervase pe Garoafă.

Într-o seară, apăru un autobuz al televiziunii, cu pîlniile antenelor pe acoperiș. Emoție, forfotă, pregătiri; se transmitea în direct o emisiune consacrată noului film. Din cele treizeci de minute, cinci fuseseră rezervate unui interviu cu cei mai tineri realizatori.

— Marius, spuse regizorul Victor Roman, adună-ți prietenii și pregătiți-vă să spuneți cîteva fraze inteligente.

Marius îi convocă:

— Băieți, ne-am pricopsit, devenim vedete! Haideți să hotărîm ce spune fiecare. Punem totul pe hîrtie, aranjăm niște poante, niște idei, și pe urmă învățăm textul pe de rost, ca să se mire lumea ce deștepți sîntem și ce frumos vorbim pe... nepregătite!

— Eu rămîn aici, zise Eschimosul, pe care îl fascinau aparatele din telecar. Tot nu mă pricep la discursuri; o să dau din cap că da, ăsta-i punctul de vedere just, sînt de acord cu ce au spus antevorbitorii mei.

— Bine, Demostene!

Locul cel mai liniștit, la ora aceea, era camera tezaurului, la castel. În drum, se abătură pe la centrala telefonică, să anunțe acasă evenimentul.

— Alo, strigă Marius în receptor, mama? Sărut-mîna. Da, eu... Nu, de ce, sînt sănătos tun! Să deschizi peste o jumătate de oră televizorul, o să apar și eu! Poți să anunți și vecinii, așa, într-o doară...

Apropiindu-se de castel, Marius se încruntă:

— Nu vi se pare nimic suspect? Liniștea asta...

— E normal, toată lumea a fost invitată să participe la emisie, ridică Fred din umeri.

— Bine, dar atunci înseamnă că tezaurul...

— Ai dreptate! Fuga!

Demarară într-o goană nebună, sărind peste cîte trei trepte. Marius răsuci grăbit cheia în broasca încăperii tezaurului, năvăliră toți o dată:

— Uf, e aici! Mă speriasem! Ce imprudență pe domnul Feneșan, să lase tezaurul așa! oftă Marius.

În aceeași clipă, se auzi un zgomot sec, metalic. Priviră uluiți: fereastra și ambele uși fuseseră acoperite de cîte un grilaj de oțel.

— Ce-i aiureala asta? se miră Palaghiță.

Marius izbucni în rîs:

— Acum îmi dau seama! E ideea lui Prințesă! A instalat un sistem de securitate! Spuneți voi dacă nu-i grozav!

Principiul era simplu: la simpla apropiere a cuiva care nu fusese avizat, niște comutatoare ascunse sub podea comandau căderea grilajelor, transformînd încăperea într-un loc de unde nu se mai putea ieși.

— Admirabil, zise Palaghiță, dar dacă hoții se apucă să taie grilajele cu ceva?

— Degeaba, sînt prea solide, și pe urmă tot timpul ăsta urlă o mie de sonerii, vin paznicii!

— N-aud nici o sonerie!

— Înseamnă că Prințesă încă nu le-a montat, dar le pune azi-mîine. Îl știți ce expeditiv e!

— Un singur lucru nu mi-e clar, zise Palaghiță, cercetînd de aproape grilajele. Cum se dau la o parte?

— He-he, au o șmecherie pe dinafară, numai Prințesă o cunoaște, zise Marius.

— Drăguțul de el! Ai idee pe unde o fi acum?

— De ce?

— Ca să ne scoată de-aici! strigă Palaghiță. Nu pricepi?

— Ăăă... păi... făcu Marius, și deodată alergă de la ușă la fereastră și de la fereastră la ușă, încercînd — fără succes — să clintească măcar cu un milimetru grilajele. Ce facem?

— Nu știu, prefă-te tu în păsărică, ieși printre gratiile astea și caută-l pe Prințesă! bombăni doctorul.

Începură să urle în cor: «Hei, nu e nimeni în castel? Să vină cineva aici!»

Priveau din ce în ce mai necăjiți la ceas. Încă douăzeci de minute, încă zece, încă cinci...

— Emisiunea a început fără noi! oftă Marius. Am ratat ocazia!

— Dăm drumul la aparat?

— Habar n-am. Mai rău o să ne facă...

Pe măsuța domnului Feneșan se găsea un mic televizor portabil. Imaginea apăru pe ecran exact în momentul cînd Victor Roman îi spunea prezentatorului:

— V-am promis că vă voi prezenta niște interpreți foarte tineri.

Privirile regizorului căutau mereu, cu insistență, în dreapta și în stînga camerei de luat vederi. Pe chip i se schiță o expresie de enervare:

— Regret că nu sînt cu toții aici, deocamdată vă fac cunoștință cu...

Și pe ecran apăru... Eschimosul! Prezentatorul îi puse o grămadă de întrebări: la ce vîrstă și-a început cariera artistică, cum își studiază rolul, ce părere are despre cinematografia mondială... Ei bine, Eschimosul nu numai că nu-și pierduse cumpătul, ci, dimpotrivă, îi uimi pe toți cu o exprimare limpede, degajată, spirituală!. Parcă toată viața nu făcuse altceva decît să dea interviuri la televiziune, în calitate de vedetă!

Furios, Marius trase ștecherul din priză.

În numărul viitor:
O FILMARE CU BUCLUC

La invitația rubricii noastre de știință, tovarășul academician RADU CODREANU ne declară:

Omul este produsul unei îndelungate evoluții naturale a vieții pe Pămînt, de aceea apariția lui a fost relativ tîrzie pe scena lumii. El nu poate fi despărțit de animalitate pe baza structurii sale anatomice, comună cu a mamiferelor placentare și în special a primatelor, rudele sale apropiate. Omul le depășește însă într-un mod uimitor prin aptitudinile funcționale ale scoarței sale cerebrale. **Datorită arhitecturii celulare a scoarței creierului și activității moleculare a componenților ei, aceasta devine sediul unor procese psihice de asociație și inhibiție care par să confere omului apanajul exclusiv al inteligenței.**

Viața socială rămîne factorul esențial al dezvoltării inteligenței omenești, care ne permite să acționăm cauzal realităților materiale înconjurătoare și să asigurăm prin muncă un progres nelimitat societății. Cuceririle tehnice și ale culturii pun astfel la îndemîna omenirii civilizate resurse energetice inepuizabile.

Ca să putem însă stăpîni viitorul, trebuie să cunoaștem și începuturile psihogenezei. Dar cum ele sînt irevocabil pierdute în negurile trecutului multimilenar, metoda cunoașterii comparate a manifestărilor psihice ale animalelor cu care ne înrudim, este de un neprețuit folos. După cîine **și maimuță, vedeta psihologiei comparate tinde să devină acum** delfinul, **iar semnificația performanțelor sale se amplifică în perspectiva colonizării mediului submarin de către omul atotcutezător.**

În urmă cu mii de ani, unele popoare credeau în puterile supranaturale ale unor animale. Au fost divinizați pînă și șerpii sau crocodilii.

Preoții Egiptului antic pretindeau că zeii Osiris și Isis se întrupau în animale, atunci cînd coborau pe pămînt, în mijlocul oamenilor. Adesea, zeul Soarelui, Ra, era reprezentat sub aspectul unei pisici. Explicația? Oamenii au observat că acest animal își micșorează și își mărește pupilele în funcție de luminozitatea astrului. Cînd Ra atinge zenitul, pupilele pisicii sînt mici, iar cînd Ra apune, pupilele ei se lărgesc.

Vechiul oraș egiptean Memphis avea ca simbol sacru un taur. O dată pe an, taurul sfînt — Marele Hapi — împodobit cu flori, era purtat pe străzi prin tot orașul, iar poporul se prosterna în genunchi la trecerea lui.

În piața cetății Cartagina trona, în-

1

Omul... mai cine?

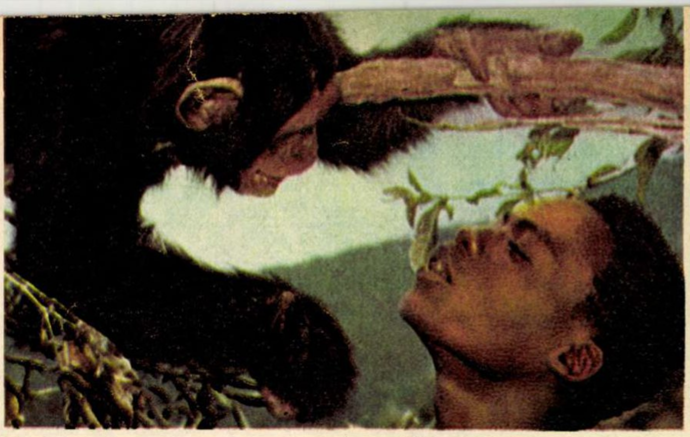

2

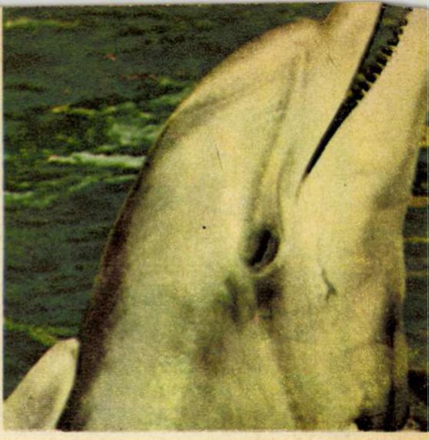

3

tr-un sanctuar, un şarpe python lung de peste 5 metri. Preoţii cartaginezi dresau special maimuţe, care îndeplineau rolul de «îngrijitori» ai pitonului. În fiecare dimineaţă, relatează cronicarii timpului, maimuţele ungeau trupul reptilei cu uleiuri parfumate şi o hrăneau cu păsări. Soarta Cartaginei era legată de acest simbol şi — amintesc unii istorici din acea vreme — prăbuşirea puternicei cetăţi feniciene, aflată în război cu Roma, s-ar fi datorat, în mare măsură, descurajării care i-a cuprins pe cartaginezi cînd au aflat că şarpele divin a fost ucis.

Legende, desigur, dar legendele au un anume farmec pe care oamenii îl preţuiesc. Astfel, municipalitatea din Roma are înscris în bugetul ei cîteva zeci de mii de lire, reprezentînd hrana unei lupoaice, în amintirea celei care, aşa cum spune legenda, i-ar fi alăptat pe Romulus şi Remus, ctitorii Cetăţii Eterne.

Şi, fiindcă am arătat aici modul cum cinstesc cetăţenii Romei de azi tradiţiile, să amintim şi cum au cîştigat porumbeii «dreptul de cetate» la Veneţia.

În urmă cu trei veacuri, amiralul veneţian Dandolo, care asedia insula Candia (vechiul nume al Cretei), îi înştiinţă pe veneţieni — prin intermediul porumbeilor — de victoria obţinută. Senatul, în amintirea acestei mari izbînzi, a luat hotărîrea să-i întreţină pe toţi descendenţii acestor mesageri ai victoriei...

ANIMALELE GÎNDESC?

Lumea animalelor, dacă în primele timpuri a oferit doar eroi de legendă sau a constituit obiectul a o seamă de superstiţii, cu vremea ea devine un subiect de meditaţie ştiinţifică, obiect de cercetare sistematică. Şi totuşi, a trecut mult timp pînă cînd oamenii au putut pătrunde tainele acestei lumi, pînă cînd savanţii au putut descifra unele semnificaţii reale ale comportării animalelor.

Cu trei sute de ani în urmă, marele gînditor francez René Descartes spunea: «Animalele nu sînt altceva decît nişte maşini». Această formulare exprima analiza sa că vieţuitoarele din lumea celor ce nu cuvîntă reacţionează fără a gîndi automat. Ceva mai tîrziu, a început în fapt studierea ştiinţifică a animalelor. Pentru prima dată, olandezul Swammerdam, în cartea sa «Biblia naturii», îşi exprimă părerea că animalele gîndesc. El a căutat să găsească răspunsul unor întrebări ca acestea: De ce elefantul foloseşte drept «evantai» ramurile copacilor? De ce caracatiţa întrebuinţează pietre ca unelte pentru a deschide cochiliile scoicilor? De ce puiul de cuc caută să-i înlăture din cuib pe ceilalţi pui ai păsării gazdă, fraţii săi vitregi?

Se cunosc în istoria cercetărilor din ultimele decenii, numeroase cazuri de necuvîntătoare ce demonstrează calităţi deosebite de a face socoteli aritmetice. Să fie oare aceasta expresia unei gîndiri sistematice? Fiindcă, cel mai simplu calcul implică raţionament. Desigur, în cazul «vedetelor» din lumea celor care nu cuvîntă, aceste calităţi se datoresc unui dresaj stăruitor şi complex, animalele fiind învăţate de către stăpînii lor să răspundă într-un anumit fel, la anumite semnale.

Această constatare nu exclude posibilitatea ca anumite categorii de animale să fie în stare să dea, în anumite condiţii noi, dovadă de iniţiativă, să încerce prin mijloace proprii o soluţie. Dar asemenea iniţiative sînt totdeauna rezultatul unor reflexe dobîndite în urma unor repetate reacţii ale organismului faţă de influenţele din exterior. Micile maimuţe lansate în cosmos, la bordul unor nave-satelit, se alimentau singure apăsînd pe nişte butoane colorate, care la intervale regulate le furnizau hrană şi apă.

AUREL LECCA

(Continuare în pag. 14)

4

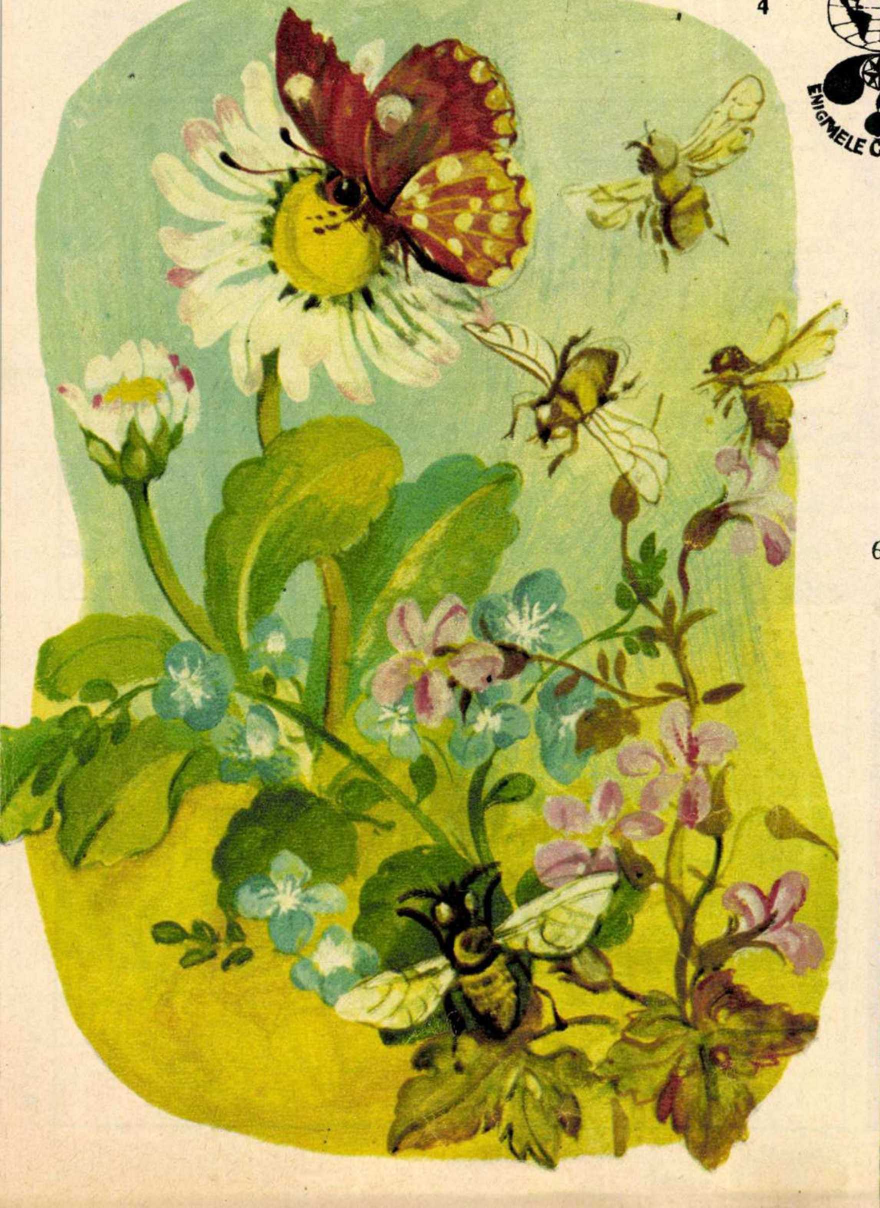

5

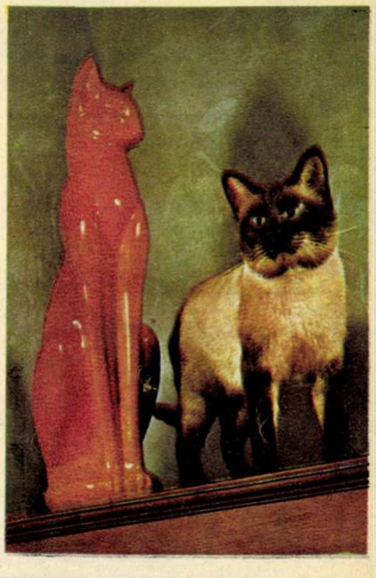

1. Marele Hapi — boul sacru al vechilor egipteni (frescă).

2. Cimpanzeul, unul dintre cele mai evoluate animale.

3. Delfinul — prietenul omului.

4. O albină nu înseamnă nimic, pe cînd grupul albină **(stupul) ne uimeşte prin «inteligenţa» sa.**

5. Pisica, un pasionant animal domestic.

6. Porumbeii din vechea piaţă San Marco din Veneţia.

6

MEGALOZOON

SCENARIU: VASILE MANUCEANU
DESENE: NICU RUSSU

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Celebrul endocrinolog Hayes dispare în jungla Amazonului, împreună cu fiica și cu asistentul său. Mica expediție pornită în căutarea lor o zărește, cîteva clipe, pe Lora, fiica profesorului, în mijlocul unor indivizi cu înfățișare brutală.

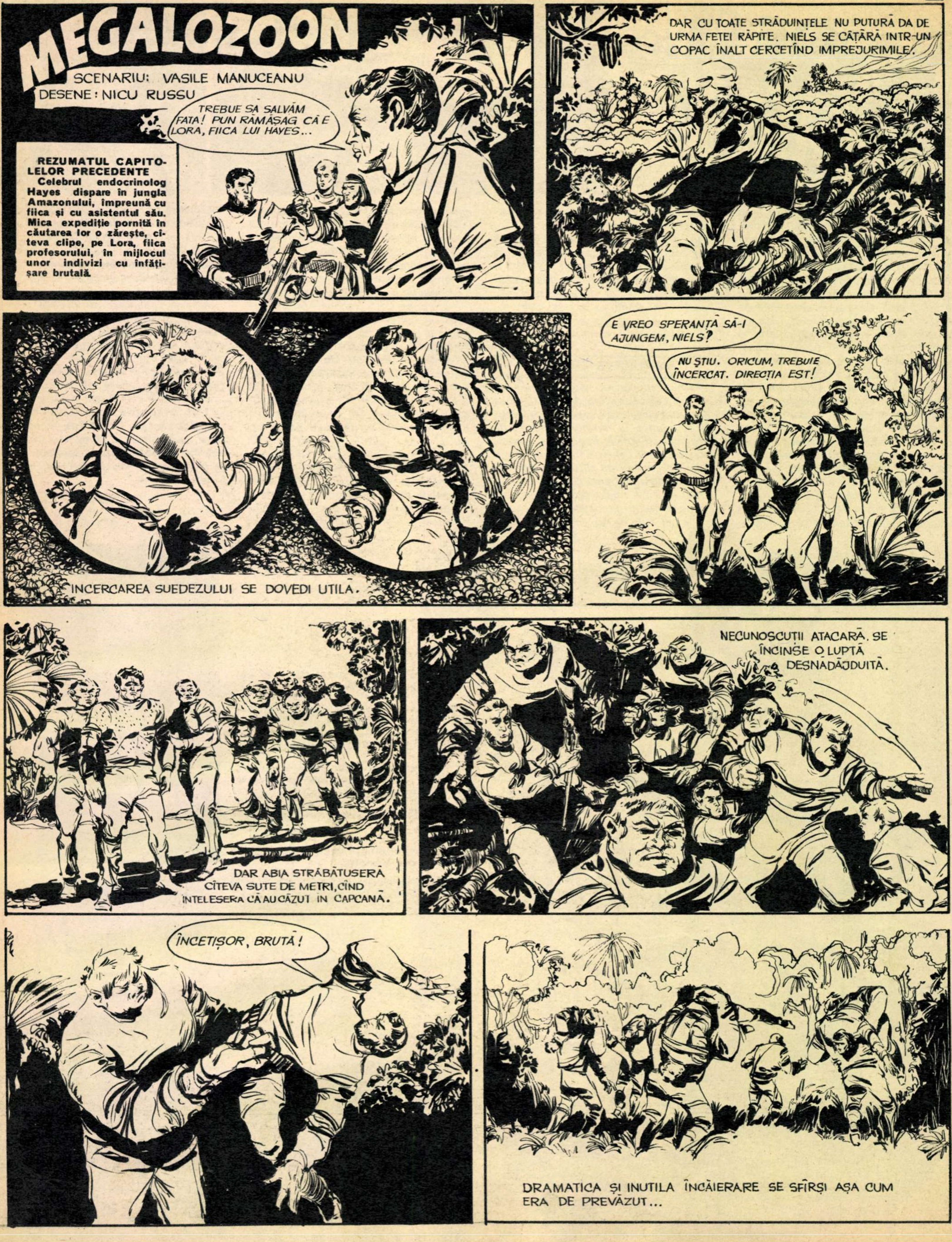
TREBUE SĂ SALVĂM FATA! PUN RĂMĂȘAG CĂ E LORA, FIICA LUI HAYES...
DAR CU TOATE STRĂDUINȚELE NU PUTURĂ DA DE URMA FETEI RĂPITE. NIELS SE CĂȚĂRĂ INTR-UN COPAC ÎNALT CERCETÎND IMPREJURIMILE.
INCERCAREA SUEDEZULUI SE DOVEDI UTILĂ.
E VREO SPERANȚĂ SĂ-I AJUNGEM, NIELS?
NU ȘTIU. ORICUM, TREBUIE ÎNCERCAT. DIRECȚIA EST!
DAR ABIA STRĂBĂTUSERĂ CÎTEVA SUTE DE METRI, CÎND ÎNTELESERĂ CĂ AU CĂZUT ÎN CAPCANĂ.
NECUNOSCUȚII ATACARĂ. SE ÎNCINSE O LUPTĂ DESNĂDĂJDUITĂ.
ÎNCETIȘOR, BRUTĂ!
DRAMATICA ȘI INUTILA ÎNCĂIERARE SE SFÎRȘI AȘA CUM ERA DE PREVĂZUT...

VA URMA

Agenda EXPEDIȚIILOR CUTEZĂTORII

95 de echipaje. Ceea ce, după o foarte simplă operație aritmetică, înseamnă 950 de pionieri și școlari, plus 95 de cadre didactice. În total deci, anul acesta vor lua startul în concursul nostru de turism și cercetare științifică 1045 de expediționari, mai mult decît dublul numărului celor care au participat la prima ediție.

Dar... saltul față de anul trecut nu este numai cantitativ. Începînd cu denumirile și emblemele echipajelor și sfîrșind cu alegerea itinerariilor și pregătirea expedițiilor, totul a fost și continuă să fie făcut cu mai multă fantezie, cu mai multă pricepere și perseverență, ceea ce ne dă certitudinea că, de data aceasta, succesul va fi și mai mare.

La ora cînd trimitem la tipar aceste puține rînduri, 7 echipaje au luat deja startul, urmînd ca altele să pornească la drum peste o zi, două sau trei. Pe măsură ce vom primi vești de la ele, vă vom ține la curent cu cele mai interesante momente și aspecte de pe parcursul itinerariilor.

TREI DINTRE EMBLEMELE CELOR 95 DE ECHIPAJE

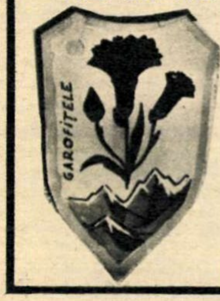

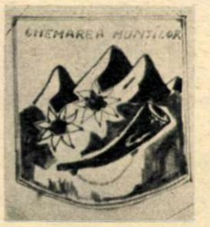

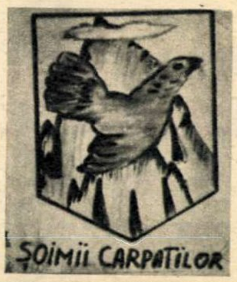

Cornelia Popescu a făcut RECORDUL MONDIAL?

Nu de mult, tînăra noastră atletă, Cornelia Popescu, a sărit peste ștacheta înălțată la 1,84 m. Performanța ei a stîrnit senzație. Are doar 19 ani și toate șansele să sară și mai sus.

La cîteva zile după această performanță, pe adresa redacției noastre a sosit o scrisoare, care ne-a pus în încurcătură. «*E adevărat*, ne întreabă pionierul Vasile Giurgiu din comuna Lupșa, județul Alba, *că atleta Cornelia Popescu deține recordul mondial la săritura în înălțime?*».

Iată o întrebare care, la început, ne-a făcut să zîmbim. Cum să dețină Cornelia recordul mondial cînd pînă și... copiii știu că acest record (1,91 m) aparține Iolandei Balaș? Cum se poate ca un iubitor al sportului, cum se pare a fi corespondentul nostru, să nu știe acest lucru de notorietate... mondială?

— Totuși, Vasile Giurgiu are oarecum dreptate — ne-a spus antrenorul Corneliei Popescu. Cunoașteți stilul Fosbury? Săritura se face cu spatele la ștachetă. «Inventatorul» acestui stil a cîștigat la olimpiada mexicană primul loc, cu 2,24 m, gata — gata să doboare recordul lui Valeri Brumel. E un stil atît de... curios, încît a părut tuturor o extravaganță. Dar Fosbury a dovedit că nu e vorba de excentricitate, ci de un procedeu care îi avantajează pe unii săritori. Ei bine, Cornelia Popescu a fost printre *primele fete din lume* care a aplicat acest procedeu.

— Rezultatul îl știm.

— Cornelia aplică acest stil din toamna anului 1969. Înainte de a sări ca Fosbury, ea atinsese «cota maximă» de 1,67 m. Trecînd la Fosbury Hop (plutire Fosbury) a cîștigat 15 cm în cîteva luni și s-a afirmat pe plan internațional, cîștigînd, cu 1,82 m, medalia de argint la europenele de sală desfășurate în acest an la Viena. Și ăsta-i doar începutul. Recordul ei personal este 1,84 m.

— N-am înțeles totuși de ce i-ați dat dreptate corespondentului nostru.

— Pentru că Cornelia Popescu deține un fel de... record «mondial» la săritura în înălțime, dar... la stilul Fosbury. Nici o altă fată n-a ajuns-o pînă acum, în acest stil. Și ea are toate șansele să doboare recordul Iolandei Balaș.

Interviu realizat de
SEVER NORAN

SALONUL AUTOMOBILISTIC CUTEZĂTORII

O mașină fără pereche în lume — iată ce s-ar putea spune, fără nici un fel de exagerare, despre această Lancia - 1600 carosată de Ghia. Fără exagerare, fiindcă ne aflăm în fața unui model unic, cu caracter mai mult experimental. Elementul cel mai interesant al mașinii îl constituie aripa posterioară rabatabilă. Inspirată din cele mai recente studii de aerodinamică a mașinilor de curse, ea poate fi ridicată la viteze mari asigurînd o mai bună aderență a vehiculului la sol. În același timp, unghiul ei de înclinare este reglabil, tot în scopul creării unui raport optim între viteză și caracteristicile aerodinamice ale turismului.

DIN REGULAMENTUL CONCURSULUI

Săgeata ALBASTRĂ

- Poate participa orice cititor al nostru.
- Condiția esențială pentru a ajunge în etapa finală, adică la tragerea la sorți, este aceea de a urmări toate cele 16 numere (de la 23 la 38 inclusiv), în care vor fi publicate cupoanele.
- Fragmentele se lipesc pe o coală de hîrtie mai mare. În colțul din stînga, sus, se scrie corect și citeț numele, adresa exactă, clasa și școala. În colțul din dreapta, sus, se pun cele 3 răspunsuri privitoare la cele 3 pedale (care vor «veni»). În colțul din dreapta, jos, se lipește, după rezolvare, careul de cuvinte încrucișate (care, de asemenea, «va veni»).
- Toți cei care au lipit corect fragmentele, au răspuns la cele 3 întrebări și au dezlegat jocul, intră în tragerea la sorți avînd posibilitatea premiile anunțate.

eți introduce foaia voastră de parcurs puneți mențiunea «PARBRIZ», scrisă cu litere mari, de tipar.

- LUCRĂRILE TREBUIE SĂ AJUNGĂ LA REDACȚIE PÎNĂ LA DATA DE 30 SEPTEMBRIE a.c. (data poștei).

NU TRIMITEȚI FRAGMENTE SEPARATE. NU SÎNT LUATE ÎN CONSIDERAȚIE DECÎT LUCRĂRILE COMPLETE

POȘTA CONCURSULUI

GRIGORE MOGRA — Craiova. Nu, nu e un tun. De ce nu ai răbdare și-ți frămînți mintea făcînd pronosticuri?

PROF. PARBRIZ

Un fragment cu... bucluc. Nu se potrivește nicăieri? Atunci poate că e bine să aștepți și cuponul următor!

6

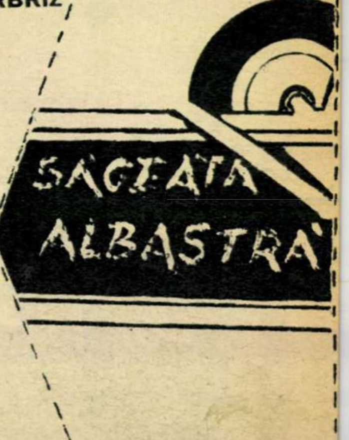

CUPON NR. 6

AVENTURILE COLEGULUI MINITEHNICUS

Scenariu și desene de MILESCU CĂTĂLIN, cl. a VIII-a, Liceul nr. 24, București.

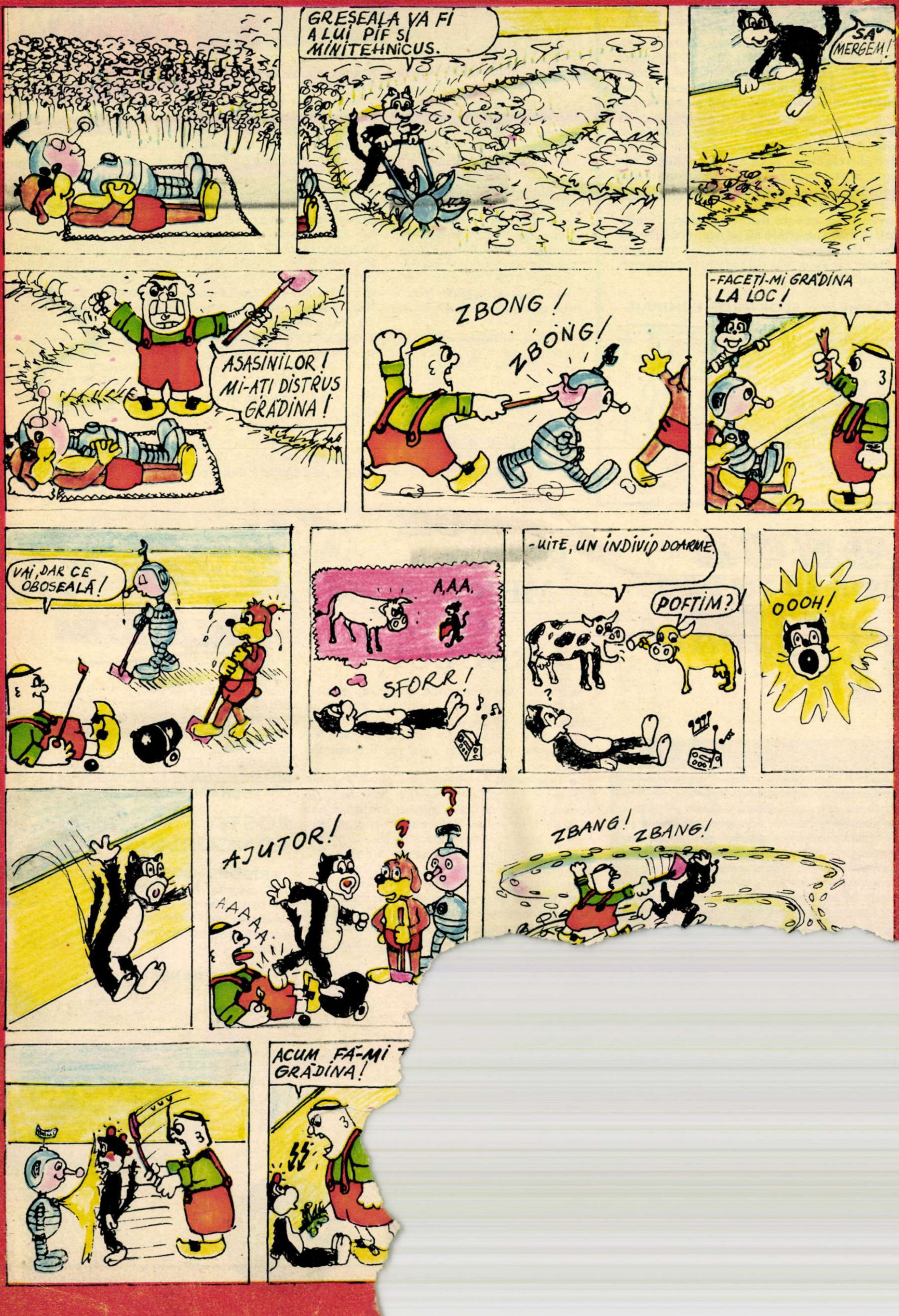
GREȘEALA VA FI A LUI PIF ȘI MINITEHNICUS.
SĂ MERGEM!
ASASINILOR! MI-AȚI DISTRUS GRĂDINA!
ZBONG!
ZBONG!
-FACEȚI-MI GRĂDINA LA LOC!
VAI, DAR CE OBOSEALĂ!
AAA.
SFORR!
-UITE, UN INDIVID DOARME.
POFTIM?
OOOH!
AJUTOR!
AAAAA!
ZBANG!
ZBANG!
ACUM FĂ-MI
GRĂDINA!
ZZ

(Urmare din pag. 11)

Reflexele condiționate (dobîndite prin repetiția unor stimuli exteriori, repetiții ale unor experiențe acumulate într-o anumită direcție) nu sînt încă gîndire, ci doar un prim pas pe calea spre ea.

«În ajutorul sălbăticiunii — **subliniază cercetătorul sovietic Igor Akimușkin** — numai în cazuri foarte rare vine să-l îndemne acel conducător pe care-l numim inteligență. Ea arde în întunecimea conștiinței animalului asemenea unei scînteioare...»

Animalele, în afara acestor reflexe dobîndite prin exerciții, au o serie de reflexe înnăscute. Acestea sînt instinctele. **Ele au apărut și s-au dezvoltat în mii și mii de ani la înaintașii lor, ca urmare a adaptării animalului la mediu, ca urmare a selecției naturale. Sub influența instinctului, animalul săvîrșește acțiuni raționale, dacă viața lui se desfășoară obișnuit. Dar, într-o împrejurare neprevăzută, instinctul funcționează ca un automat. Astfel, marele naturalist francez Fabre povestește despre un șobolan care își aduna vreascuri pentru a-și construi cuibul. Deodată, s-a împiedicat de coada lui lungă; a apucat-o cu dinții și s-a dus în cuib. De douăsprezece ori la rînd, el și-a adus propria lui coadă în vizuină. Ce se întîmplase? De fiecare dată, instinctul îl obliga să apuce coada care semăna... cu o nuielușă.**

În urmă cu un secol naturaliștii au întocmi — în funcție de cunoș tințele epocii — o «sca ră a inteligenței ani male» plasînd în frun ei cim ează

— Hai, nu fii supărat că sînt mai înalt decît tine!

Un ZIMBET cu...

Max Reger (1873—1916), cunoscut muzician german, primi după executarea piesei muzicale «Păstrăvul» de Schubert un coș cu păstrăvi, din partea unui admirator. Reger îi răspunse printr-o scrisoare de mulțumire în care îl informă că la concertul viitor va interpreta simfonia în do major... «Ursul», de Haydn!

ANTENE

Dacă s-ar întîmpla ca albinele să dispară de pe suprafața pămîntului, o dată cu ele ar dispărea și peste 100 000 de specii de plante, la care polenizarea se face cu ajutorul albinelor.

Știți de ce imaginea porumbelului simbolizează pacea? Într-o legendă antică grecească, zeul războiului n-a putut participa o dată la o luptă, deoarece în coiful său își făcuse cuibul o porumbiță. De atunci, porumbelul este considerat ca pasăre a păcii.

Struțul aleargă mai iute decît cel mai iute cal de curse. Viteza sa o depășește chiar și pe aceea a cerbului, care fuge cu aproape 50 km/h. În timpul fugii struțul face pași de 2—3 m lungime și poate sări peste obstacole de aproape 2 m.

Cît de minuscul este gîtul vrabiei și ce lung este gîtul girafei! Și totuși, gîtul vrabiei are un număr de două ori mai mare de vertebre decît girafa!

Coș cu fructe

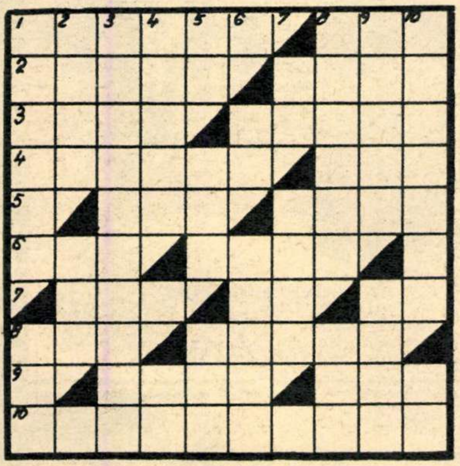

ORIZONTAL:

1) Fruct lunguieț, făinos, zaharos și aromatic (pl). Arbore cu fructele comestibile și cu lemnul folosit la fabricarea mobilelor. 2) Migdalele lui Topîrceanu! Pom fructifer foarte răspîndit în livezile din zona dealurilor subcarpatice, cu soiurile mai cunoscute: domnesc, crețesc, ionatan, parmen auriu, și altele (pl.). 3) Părinți. Macină cereale. 4) Fruct exotic aromat. Rîu în Marea Britanie. 5) Fără gust! Mereu. 6) Zeul vîntului în mitologia greacă. Anotimpul coacerii fructelor. 7) Marmeladă în care fructele sînt aproape întregi. Fes! Pere! 8) Zăpadă. «Cea mai frumoasă dintre muritoare», oferită lui Paris de către zeița Afrodita, în schimbul unui măr de aur. 9) Portugalia... bala portocala! 10) Lege sugerată lui Newton de căderea unui măr.

VERTICAL:

1) Plantă din America Centrală, foarte bogată în amidon, vitamine și zahăr (pl.). Excrescență a pielei. 2) Pictor clasic român autorul pînzelor: «Struguri și mere», «După mure», «Pepene roșu» și altele. Sculptor francez (m. 1913). 3) Primește o pară mălăiață! 4) Fruct de arin. La tavă! 5) Ultima felie de pepene! Adverb (abr.). Localitate în Nigeria. 6) Mese! Găsit. 7) Din smochine! Prea coapte! 8) Poet chilian, autorul poemului «Strugurii și vîntul». Fecior bănățean. 9) ...Să trăiți, să-nbătrîniți,/ ca un măr, ca un păr/ ca un fir de trandafir... Galbeni ca lămîia! 10) Numele popular al lunii iunie. Una și alta!

DICȚIONAR: URE, OGE, ERI.

Prof. TEODOR AXIOTI

Anecdote

Un turist sosește noaptea într-un orășel din Franța și se instalează la primul hotel intîlnit. Dimineața, la dejun, hotelierul îi spune:

— Ați dormit într-o cameră istorică... În anul 1810, în camera dv. a petrecut o noapte Napoleon.

— Îmi pare rău, nici eu nu pot să rămîn mai mult, răspunse turistul.

●

Un acordor de piane sună la o locuință.

— Am venit să acordez pianul.

— Bine, dar nu te-am chemat noi.

— Nu, m-au trimis vecinii.

●

PROFESOARA:

— V-am dat o compunere despre lapte. Trebuia să scrieți cel puțin patru pagini, iar tu, Ionele, ai scris una singură...

ELEVUL: Să vedeți, eu am scris despre laptele condensat.

BALET CU URMĂRI

Fire foarte șugubeață,
Spune lucruri amuzante.
Cum să nu fie glumeată
Dacă ia lecții de ... poante?

LAUDĂ

Spune mîndru la tot pasul;
— Eu, cu cartea, merg ca ceasul!
Merge, e adevărat,
Ca un ceas... nereparat.

ASTRONOM

Lică, la astronomie,
E în stare să descrie
La perfecție o stea.
Și anume, cea din «A».

AFIȘ

Vă recomandăm volumul «UN ROMÂN ÎN CONGO» de Aurel Lecca și Val Tebeică, în care sînt povestite aventurile trăite de exploratorul român Sever Pleniceanu în regiunea ecuatorială a Africii.

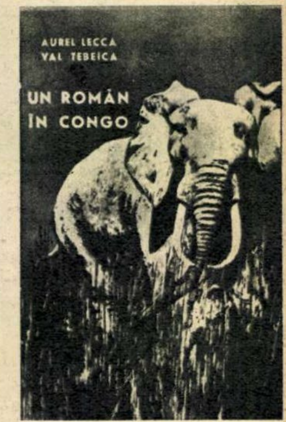

PRACTIC

O parte din timpul liber vi-l puteți ocupa și cu îndeletniciri practice. Din orice sîrmă pe care o aveți la îndemînă (de preferat de la 2 mm grosime în sus) îndreptînd-o cu lovituri ușoare de ciocan sau trăgînd-o în jurul unui băț de lemn bine fixat, puteți apoi să modelați diferite obiecte practice (ca în desenele alăturate). Începeți cu formele mai simple, ca apoi să puteți trece și la cele mai complicate.

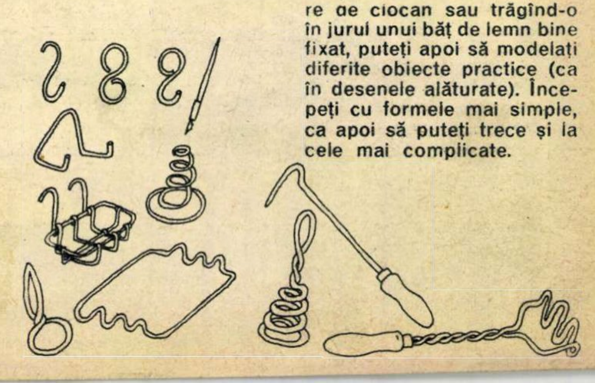

PALOȘUL NEÎNVINS

12

Rezumatul capitolului precedent.

Rareș îi cheamă la cină pe cei mai de seamă dintre boieri. Este chemat și Ilie Păpădie să spună ce știe despre oștirea lui Soliman. Acesta cade în genunchi și încearcă să-l facă pe Domn să înțeleagă că primejdia ce-l amenință n-ar veni atît de la oastea lui Soliman, cît din partea unor boieri ce vor să-l piardă. Rareș îl întreabă pe hatmanul Mihu dacă are știre că s-ar urzi vreun complot.

Hatmanul răspunde:

— Nu, Măria Ta. Și nici nu văd cine ar putea să cuteze...

Scenariu: **COSTACHE ANTON** Ilustrații: **MIHAI SÂNZIANU**

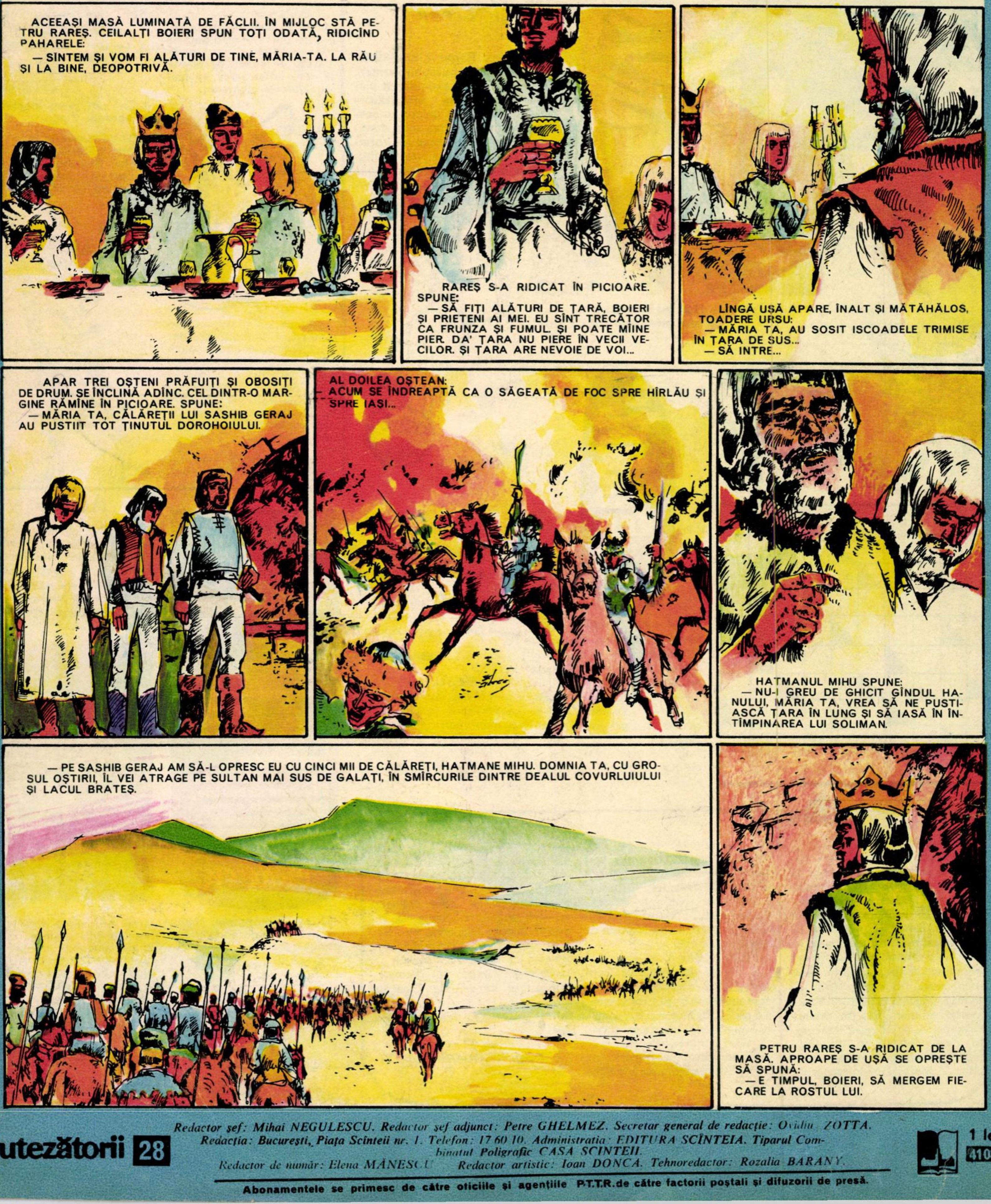
ACEEAȘI MASĂ LUMINATĂ DE FĂCLII. ÎN MIJLOC STĂ PETRU RAREȘ. CEILALȚI BOIERI SPUN TOȚI ODATĂ, RIDICÎND PAHARELE:
— SÎNTEM ȘI VOM FI ALĂTURI DE TINE, MĂRIA-TA. LA RĂU ȘI LA BINE, DEOPOTRIVĂ.
RAREȘ S-A RIDICAT ÎN PICIOARE. SPUNE:
— SĂ FIȚI ALĂTURI DE ȚARĂ, BOIERI ȘI PRIETENI AI MEI. EU SÎNT TRECĂTOR CA FRUNZA ȘI FUMUL. ȘI POATE MÎINE PIER. DA' ȚARA NU PIERE ÎN VECII VECILOR. ȘI ȚARA ARE NEVOIE DE VOI...
LÎNGĂ UȘĂ APARE, ÎNALT ȘI MĂTĂHĂLOS, TOADERE URSU:
— MĂRIA TA, AU SOSIT ISCOADELE TRIMISE ÎN ȚARA DE SUS...
— SĂ INTRE...
APAR TREI OȘTENI PRĂFUIȚI ȘI OBOSIȚI DE DRUM. SE ÎNCLINĂ ADÎNC. CEL DINTR-O MARGINE RĂMÎNE ÎN PICIOARE. SPUNE:
— MĂRIA TA, CĂLĂREȚII LUI SASHIB GERAJ AU PUSTIIT TOT ȚINUTUL DOROHOIULUI.
AL DOILEA OȘTEAN:
— ACUM SE ÎNDREAPTĂ CA O SĂGEATĂ DE FOC SPRE HÎRLĂU ȘI SPRE IAȘI...
HATMANUL MIHU SPUNE:
— NU-I GREU DE GHICIT GÎNDUL HANULUI, MĂRIA TA, VREA SĂ NE PUSTIASCĂ ȚARA ÎN LUNG ȘI SĂ IASĂ ÎN ÎNTÎMPINAREA LUI SOLIMAN.
— PE SASHIB GERAJ AM SĂ-L OPRESC EU CU CINCI MII DE CĂLĂREȚI, HATMANE MIHU. DOMNIA TA, CU GROSUL OȘTIRII, ÎL VEI ATRAGE PE SULTAN MAI SUS DE GALAȚI, ÎN SMÎRCURILE DINTRE DEALUL COVURLUIULUI ȘI LACUL BRATEȘ.
PETRU RAREȘ S-A RIDICAT DE LA MASĂ. APROAPE DE UȘĂ SE OPREȘTE SĂ SPUNĂ:
— E TIMPUL, BOIERI, SĂ MERGEM FIECARE LA ROSTUL LUI.

(VA URMA)

Cutezătorii 28
Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA.
Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon: 17 60 10. Administrația: EDITURA SCÎNTEIA. Tiparul Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor de număr: Elena MĂNESCU Redactor artistic: Ioan DONCA. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.
1 leu
41033
Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R. de către factorii poștali și difuzorii de presă.

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

29

JOI, 16 IULIE
1970, ANUL IV

(147)

PELÉ
DUMITRACHE
RIVERA
11

Mingea e rotundă, iar tainele ei nenumărate!

Foto: GHEORGHE CUCU

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

«Dragă redacție,
A venit vacanța mare și eu îmi petrec multe ceasuri împreună cu prietenul meu, Silviu M. În general avem aceleași gusturi și aceleași păreri cînd discutăm despre cărți, despre filme. Doar într-un singur punct nu ne înțelegem și anume cînd vine vorba despre sport. Mie îmi place să fac sport, dar Silviu mă ironizează, zicînd că asta e pierdere de vreme. Cîteodată ajungem chiar să ne certăm din această cauză».

MATEI IULIAN
Cl. a VII-a , jud. Cluj

Ce anotimp minunat mai e și vacanța asta! Dacă aș fi eu în locul meteorologului șef n-aș împărți anul în cele patru anotimpuri, ci aș simplifica totul, punînd în calendarul copiilor un singur anotimp: VACANȚA! Despre cîte nu se poate discuta în vacanță! Cîte lucruri frumoase nu se pot face în vacanță! Poți merge cu prietenii la un film captivant, sau poți discuta captivant despre cel mai bun fotbalist din lume. Poți să citești o carte pe nerăsuflate și poți să te întrebi în voie (fără să te mai anunțe clopoțelul că începe ora de geometrie) care e cel mai vesel om din lume, ori cel mai gras, ori cel mai slab? Poți face sport... Ei, da, sport! dar dacă prietenului tău nu-i place că facă sport, atunci ce te faci? Greu de spus. Cauți argumente și-ncerci să-l convingi că dreptatea e de partea ta. Degeaba însă. Degeaba stai tu la bucătărie, și-i explici că principiul **«o minte sănătoasă, într-un corp sănătos»** e mai vechi și mai bun decît spusele bunicii **«vai, să nu-și rupă băiatul piciorul»**. Degeaba! Silviu M. tot nu te va crede. Sau nu va avea curajul să te creadă. Mai bine ia-l cu tine o dată pe stadion să simtă mirosul înțepător de gazon strivit sub talpa ghetei de fotbal și fiorul «pe viu», ci nu pe micul ecran, al unui meci cu cei de pe strada vecină, ori cu echipa «Șepcile albastre» din celălalt cartier. Fă-l să simtă catifeaua de răcoare a apei dintr-un bazin de înot, sau dintr-un rîu, și-atunci, dragă Iulian, prietenul tău Silviu te va crede mai mult decît pe cuvînt. Te va crede mai mult pentru că, după cîteva ore de mișcare în aer liber, sub lumina generoasă a soarelui de vară sau după, în aparență, foarte simpla gimnastică de dimineață (care intră obligatoriu în programul... cosmonauților), Silviu va gusta cu mai multă poftă și filmul, și cartea întreruptă pentru un scurt răstimp la jumătate, și, de ce să n-o recunoaștem, chiar și meniul pregătit de mama pentru masa de prînz va fi mult mai gustos ca de obicei. Pentru că principiul « **mens sana in corpore sano**» este și el mult mai consistent atunci cînd îl aplicăm în practică.

ÎN ȘEDINȚA PLENARĂ A RECENTEI SESIUNI A MARII ADUNĂRI NAȚIONALE AU CONTINUAT LUCRĂRILE CELEI DE A VI-A LEGISLATURI, ÎNCEPUTE ÎN LUNA MARTIE A.C.

DEPUTAȚII AU LUAT ÎN DISCUȚIE DOCUMENTE DE O DEOSEBITĂ IMPORTANȚĂ PENTRU DEZVOLTAREA PE MAI DEPARTE A ECONOMIEI NAȚIONALE A ȚĂRII NOASTRE. ELE SE ÎNSCRIU ÎN ANSAMBLUL MĂSURILOR CU PRIVIRE LA PERFECȚIONAREA CONDUCERII ȘI PLANIFICĂRII ECONOMIEI NAȚIONALE, LA CREȘTEREA EFICIENȚEI ACTIVITĂȚII ECONOMICE, STABILITE DE CONFERINȚA NAȚIONALĂ ȘI CONGRESUL AL X-LEA AL PARTIDULUI.

UNELE DIN ACESTE DOCUMENTE AU FOST SUPUSE DEZBATERII PUBLICE, UN MARE NUMĂR DE OAMENI AI MUNCII ADUCÎNDU-ȘI CONTRIBUȚIA LA ÎMBUNĂTĂȚIREA ȘI DEFINITIVAREA LOR. DEZBATEREA PUBLICĂ A DOCUMENTELOR DE BAZĂ A SESIUNII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE, ESTE ÎNCĂ O DOVADĂ A CARACTERULUI LARG DEMOCRATIC AL ORÎNDUIRII NOASTRE, O EXPRESIE A SPIRITULUI DEMOCRATISMULUI SOCIALIST CARE CARACTERIZEAZĂ ÎNTREAGA VIAȚĂ POLITICĂ ȘI SOCIALĂ A ȚĂRII.

VARA pionierească

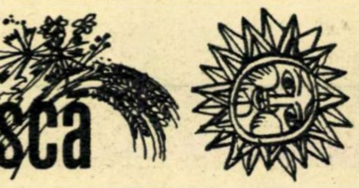

CARTURI PRAHOVENE LA... START!

Ploiești. Treizeci și nouă de concurenți de la cercurile de carturi ale caselor pionierilor din Ploiești, Cîmpina, Sinaia, Băicoi și Mizil sînt aliniați la start pentru a se întrece într-o pasionantă luptă pentru cucerirea titlului de «Campion județean — carting 1970».

Traseul lung de 1100 metri are obstacole și curbe care solicită multă atenție și stăpînire a «artei volanului». Tot timpul, numerosul public aplaudă cu însuflețire frumoasa evoluție a concurenților.

De remarcat este faptul că în cele două ore de întrecere nu s-a semnalat nici un caz de abandon.

Cîștigători au fost desemnați pionierii: Narcis Stoica, Cîmpina: Cristian Chițu. Cîmpina; Gheorghe Popa, Cîmpina; Tudor Stoicescu, Cîmpina; — la categoria 68 cm³ și Adrian Dinu, Ploiești; Vasile Stoica, Ploiești; Liviu Mircescu, Băicoi la categoria 50 cm³.

În zilele care vin, cîștigătorii încep antrenamente în vederea participării la faza finală — concursul pionieresc de carturi de la Brașov. Le dorim mult succes!

prof. IOAN PASCARIU

▲ **Premianții se prezintă în turul de onoare.**

Atențiune! Start! ▲
Narcis Stoica, campion județean la categoria 68 cm³, copleșit de emoții, felicitări, premii...
▼

500 DE Km PE BICICLETE

Timp de 8 zile, cei mai buni cicliști din județele Argeș, Buzău, Dîmbovița, Dolj, Ilfov, Ialomița, Prahova, Teleorman, Vîlcea și Municipiul București au participat la turul ciclist «Floarea prieteniei» care s-a desfășurat pe o distanță de 500 km.

După palpitante întreceri care au avut loc între echipe pe tot parcursul traseului, victoria a revenit echipajului «Viitorul» din Curtea de Argeș.

La strîngerea spicelor

Cu cîtva timp în urmă, combinele au intrat pentru prima dată în lanuri și au anunțat: start, la recoltat! De atunci, zi de zi, mecanizatorii, cooperatorii au început strînsul roadelor bogate ale lanurilor. Cum treceau combinele, în urma lor, se lăsa liniștea pe miriști. Dar nu pentru mult timp, căci veneau pionierii. Numai în județul Teleorman, sute și sute de școlari, din comunele Vitănești, Plopii-Slăvitești, Smîrdioasa, Salcia și alte localități, au ieșit la strînsul spicelor, adăugînd în felul acesta alte kilograme de boabe la belșugul de rod din hambare.

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

În momentul cînd pagina de față pleca la tipar, la redacție a sosit o telegramă prin care căpitanii Echipajelor «Temerarii» și «Șoimii», de la liceul Mihail Kogălniceanu din Vaslui, ne spun că au pornit în Expediție spre Munții Apuseni.

În aceeași zi echipajul «Șoimii Carpaților» *ne anunța că:* «Am învins înălțimile Ceahlăului și, prin impunătoarele Chei ale Bicazului am ajuns la Suhard și Lacul Roșu».

Succes! le spunem noi și cît mai la înălțime!

Micii sportivi... mari

Negreșit, fiecare dintre voi, dragi copii, are o personalitate, fiecare dintre voi reține atenția prin ceva anume, și care este numai și numai al vostru. Puțini sînt însă aceia care să vă privească cu un ochi atît de iscoditor ca... antrenorul, ca profesorul vostru de sport.

Voi sînteți plăpînzi, iar el vă vede puternici. Voi vă temeți, iar el vă știe curajoși. Voi sînteți obosiți, iar el se pare că nu vă crede. Zilele, lunile, anii trec și «previziunile» antrenorului se adeveresc. S-a întîmplat o minune? Poate, dar cîte o fărîmă în fiecare zi. Acum, degetele nu mai caută zadarnic mingea, ci o prind cu siguranță. Brațele nu mai sînt firave, ci despică apa cu forță și grație. Racheta respinge mingea, chiar și atunci cînd nimeni nu se așteaptă. Talentul, dîrzenia, perseverența au învins, ca întotdeauna!

Iată, în pagina de față, am surprins pe stadionul Dinamo din Capitală, cîteva imagini. Aici, ca de altfel pe atîtea zeci de stadioane din țară, zilnic, sute de copii selecționați în «pepiniera» clubului «Dinamo», se pregătesc să devină, da, nu-i greu de ghicit, oameni sănătoși, puternici, **sportivi**. Și chiar dacă nu toți devin renumiți, important este faptul că toți **practică sportul.** Ați auzit, desigur, de Beatrice Huștiu, Gheorghe Fazekaș, campioni juniori la patinaj. Poate că ați citit și despre Anca Groza, Anca Mihăiescu și Nicolae Tudor, campioni juniori la înot. Toți aceștia, și încă mulți alții au pășit prima dată pe stadion cînd aveau aproape ... 6 ani! Se-nțelege, au venit însoțiți de părinți. Dar cîți alți copii mai mari nu vin în fiecare toamnă singuri, dar foarte hotărîți, la concursul de selecție? Privirea aceea iscoditoare, antrenorul despre care vorbeam la început, știe să descopere și să îndrume pe fiecare așa cum trebuie. Și încă un «mic» amănunt: nu uită niciodată să se intereseze despre fiecare cît de perseverent este și la carte. Pentru că, el știe bine că numai așa veți putea reprezenta cu cinste pe terenul de sport culorile clubului, și, de ce nu, culorile patriei.

Elena MĂNESCU

În «luptă» cu buruienile.

VARA pionierească

SOARELE NU SE MAI ÎNDURĂ SĂ APUNĂ

E adevărat: soarele nu se mai îndură să apună! Poate și pentru că îi place să privească.

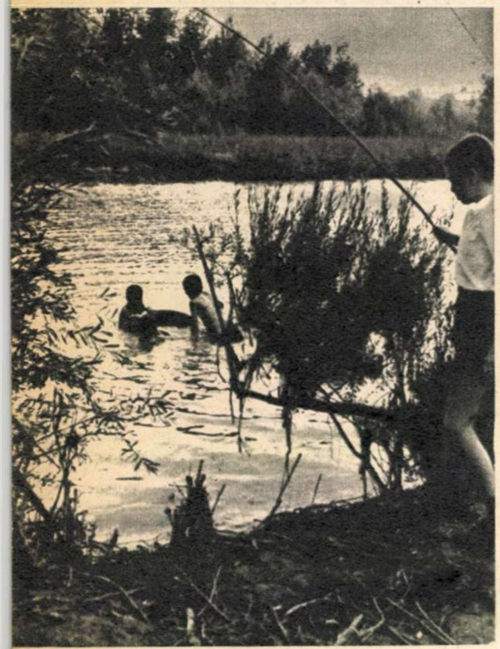

Înotători și pescari sau... un prilej de sfadă!

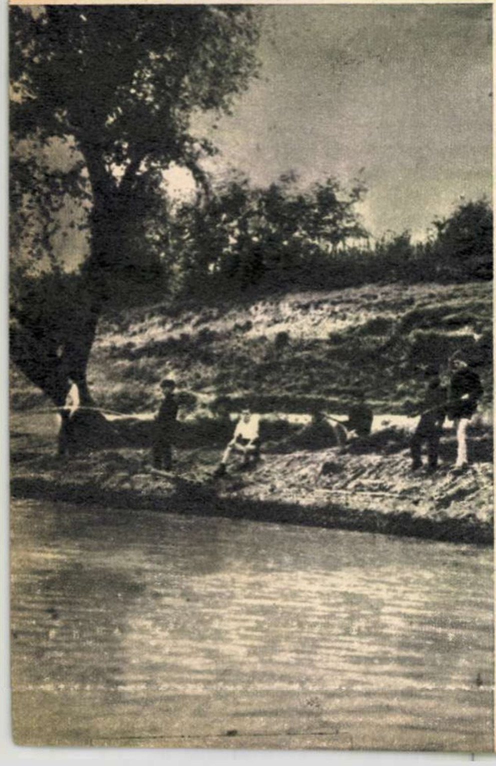

Domeniul liniștei.

Un nume repetat cu înfrigurare în urmă cu cîteva săptămîni. Un nume alăturat celor mai impresionante imagini pe dramaticul film al calamităților naturale abătute asupra țării. Un nume rostit de obicei cu rezonanță de legendă, un minunat colț de Moldovă — **Vrancea.**

Vă aduceți aminte?

Era sfîrșit de mai. Pe unele locuri, între Gura Caliței și Lacul lui Baban, șoseaua era deplasată cu cîte 10 metri. Copacii smulși din rădăcină. Pe alocuri se căscau deschideri negre către adîncul pămîntului. La Gura Caliței, **ANGHEL PUPĂZĂ** și **ALEXANDRU BEZEA** își priveau neputincioși casele care se strîngeau, se aplecau, se opinteau purtate de pămîntul mișcător. Casa lui **ION SAVAITAN** aluneca spre apa Rîmnei. De acolo, din drumul principal, pornea o uliță cu casele lui **ION ȚANDĂRĂ, NECULAI ȘERBĂNOIU, MARIN BURLACU** și alții. Azi nu mai există. Pe locurile acelea au venit alte pămînturi cu verdeață, cu copaci.

Lacul lui Baban! Școala cu corpul cel nou de clădire era tăiată în două de o crăpătură uriașă. Sus, pe acoperiș, un profesor strîngea țiglele. Alții salvau materialul de laborator, băncile. Clădirea Consiliului popular era nouă. Crăpăturile mari, din pereți, prevesteau că nu va mai fi inaugurată... Pămîntul se frămînta, se mișca. La Lacul lui Baban se mișcau drumurile, casele, grădinile, totul.

Au trecut zilele... Pămîntul Vrancei și-a domolit mișcările. S-a așezat statornic așa cum l-au știut stăpînii acestor locuri. Apele s-au retras în matca lor și curg molcom la vale. Oamenii au început să-și ridice alte case, mai frumoase. Își lucrează ogoarele, culeg roadele. Viața a intrat în ritmul obișnuit. Dar copiii, copiii ce fac? Copiii sînt în vacanță. O vacanță ceva mai deosebită în această vară, care înseamnă joacă, voie bună, odihnă, dar și muncă.

Să-i vedeți numai! Sînt tot neastîmpărați cum le e felul, dar pentru că cei mari sînt ocupați cu treburi mai grele, ei au dat fuga în grădini, la I.A.S. Cotesti, și pentru că se copseseră căpșunele, în cîteva zile, o sută de școlari au cules aproape trei mii de kilograme! Cînd a vrut să ne vorbească despre cei mai harnici, inginerul **ION ȚIGĂNUȘ** numai ce a început: **LENCUȚA GAZDAC, COSTEL MIAUTĂ** și **VICTORIȚA GIURCAN** și **TITI LEMNARU** și **COSTEL TACHE** și...

S-au copt vișinile? Copiii au invadat iar cu voioșia lor livezile. I-am întîlnit, pe toți, cu cercei roșii. **COSTICĂ CHIOREANU, AURELIA BOCU, STĂNICA ȚANDĂRĂ, DORIN BEZEA, RADU ȚANDĂRĂ** și mulți alții, pionieri din satul Lacul lui Baban sînt bucuroși că alături de profesori și părinți au ajutat la recuperarea materialelor de construcție din clădirea școlii care s-a prăbușit. Se întreceau unul pe altul povestind despre cum a fost la ei și mai ales despre cum vor fi clasele în care vor intra la toamnă. Apoi, ca o răsplată pentru hărnicia lor am aflat despre pregătirile pe care le fac pentru a pleca în tabere. La Homorod sînt acum 200 de pionieri din județ. Alții sînt plecați în excursii prin nordul Moldovei, la Sibiu, la Pitești, pe litoral...

Treceam pe ulița mare din Ciușlea, cînd ne-a tăiat calea o fetiță. Ducea un braț cu reviste «Cutezătorii». Cum te cheamă? am întrebat-o încercînd un dialog.

ctivitatea noastră.

— Poştaşul Vacanţa! ne-a răspuns ea şi a luat-o la fugă. Trebuie să duc revistele, mă aşteaptă copiii.

Bravo, copii! **MOŞ COSTACHE**, poştaşul satului a mai scăpat de alergătură. Se bucură şi dînsul de vacanţă.

Mai departe, la Gurcănoaie, pe malul apei, o larmă de nespus. Pe un braţ al Siretului, drept ca un bazin, înotau **AUREL ENACHE, PINTILIE MATEI. EUGEN PRUTEANU** şi **TUDOREL MATEI**. Făceau antrenament. Ei ca ei, nu li se auzea gura, dar galeria... ce larmă mai făcea! De ce? Aici se va desfăşura în curînd concursul **«DELFIN '70»**. Şi vor veni forţe nu glumă, de la Suraia, Bilieşti, Doaga, toţi înotători de pe malul Siretului. Vă puteţi imagina ce concurs o să fie!

Ne întorceam spre sat cînd, de sus, de pe firul apei, au apărut cîţiva copii cu undiţele — pescarii! Şi ei ca şi ceilalţi se retrăgeau spre case. E adevărat, ziua era pe sfîrşite, şi soarele trebuia să scapete. Dar soarele nu se mai îndura parcă să apună. Avea şi de ce: cum să te înduri să închei o asemenea zi de vară, o zi de vară pionierească!

LIDIA NOVAC

Foto: GRIGORE PREPELIŢĂ

... S-au deschis adîncuri negre către inima pămîntului.

Noi, în grădina şcolii, pe care alunecările de pămînt au distrus-o.

Moment în afara concursului.

Moş Costache predă ştafeta

Sanda Pascu — «poştaşul» vacanţei — în exerciţiul funcţiunii.

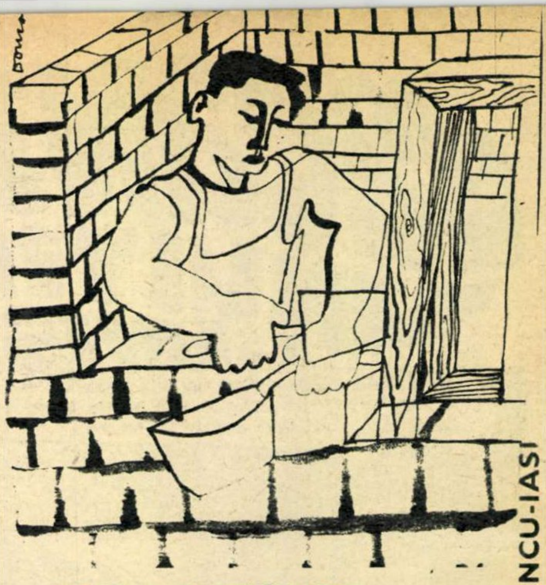

INTRE NOI, REPORTERII

de OCTAV PANCU-IAŞI

Ştiţi ce definiţie a dat cineva reporterului? V-o spun eu dacă n-o ştiţi: **«Reporterul este acela care se află întotdeauna acolo unde am fi dorit să fim noi, pentru ca să ne povestească ceea ce numai el poate vedea, dar care trebuie să fie adevărul nostru, al tuturor!»** *Nu eram mult mai mare decît voi, iubiţi foarte tineri confraţi, cînd am memorat această definiţie şi nu întîmplător mi-o reamintesc acum cîteva din corespondenţele voastre, care aşa cum cred că veţi constata voi înşivă, sînt pătrunse de adevărul exprimat de această definiţie.*

Iată mai întîi relatarea colegului **Dumitru Sălceanu** *din comuna Braniştea, judeţul Galaţi. Subiect de strictă actualitate şi de maxim interes, stil concis, fără amănunte de prisos. Scriindu-ne, Dumitru parcă ar fi vrut să ne spună din capul locului: «doresc să-mi citiţi rîndurile pe nerăsuflate, vreau ca ele să vă reţină întreaga atenţie!»:*

«Furia apelor a trecut. Urmele, în comuna noastră sînt grele, dar oamenii privesc înainte cu încredere. De fapt, au şi început să-şi construiască viitorul. Lucrăm toţi: oameni vîrstnici şi copii. A sosit în comună un inginer. A trasat 45 de parcele la cîte 500 mp fiecare pentru case noi. 16 au şi început să se înalţe. Toate vor fi mai frumoase, mai solide, mai moderne. Ceva ce nu ştiţi: construind cu planurile în faţă, oamenii spun acum «hol» în loc de «intrare» şi «balcon» în loc de «tindă». Vom uita curînd urgia. Ne-a ajutat partidul, ne-a ajutat toată ţara s-o uităm. Dimineaţa, răsărind, soarele ne găseşte pe toţi la muncă». *(Şi adaug eu: probabil seara, apunînd, soarele îl găseşte pe Dumitru scriind cronica reconstrucţiei comunei sale!).*

Din alt colţ de ţară — din oraşul Blaj — alt ucenic în ale reportajului, **Sandu Brădeanu,** *clasa a VIII-a, scrie atent şi el ca subiectul corespondenţei să atingă un grad maxim de interes, ca tonul folosit să fie direct, pătrunzător, apelînd la comparaţii şi la metafore fără ostentaţie şi, mai ales, fără să ţină comunicarea în loc, făcînd-o să-şi piardă ritmul, să lîncezească:*

«Reconstrucţie şi construcţie sînt azi în oraşul nostru cuvinte-fapte, trăiesc în fiecare dintre noi. Tîrnava înfuriată a lăsat noroi şi distrugere. Oamenii alungă ridurile de pe obrazul oraşului, îl fac mai proaspăt şi mai frumos. Ştim munci şi noi, pionierii şi şcolarii. Şi ştim munci bine.

Eu cred că în Blajul nostru iubit sînt mii de fete şi băieţi care ajută ca în oraş, nu peste mult timp, cine ar veni din altă parte şi ar întreba: pe aici s-a revărsat Tîrnava? să nu-i vină să creadă ce prăpăd a fost...»

Am o rugăminte, prieteni. Recitiţi definiţia dată reporterului şi citată de mine la începutul acestor rînduri. Pe urmă, gîndiţi-vă că aţi fi membrii unui juriu care ar judeca dacă Dumitru Sălceanu şi Sandu Brădeanu merită să se numere printre cei ce se află întotdeauna acolo unde am fi dorit să fim noi, povestindu-ne cu vorbele lor un adevăr al nostru, al tuturor. Eu cred că n-aţi ezita o singură clipă să afirmaţi: merită! Cu prisosinţă.

VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: După două zile de drum pe cărările munților, cînd mai aveau puțin pînă să ajungă la destinație, expediționarii observă împrejur cîteva lucruri ciudate care-i determină să fie mai prevăzători. Mergînd înaintea echipajului, Ionuț și Nic văd că niște străini le-au luat-o înainte cu cercetările în zona «Lacrimilor Dochiei». Întorși printre colegi, propun ca peste noapte să rămînă în pădure pentru a-i putea observa pe aceștia. Dar nu pot să-și pună planul în aplicare, deoarece unul dintre străinii care și-au dat seama în mod misterios de prezența lor, le iese în întîmpinare.

3

SCENARIU: C. DIACONU / DESENE: PUIU MANU

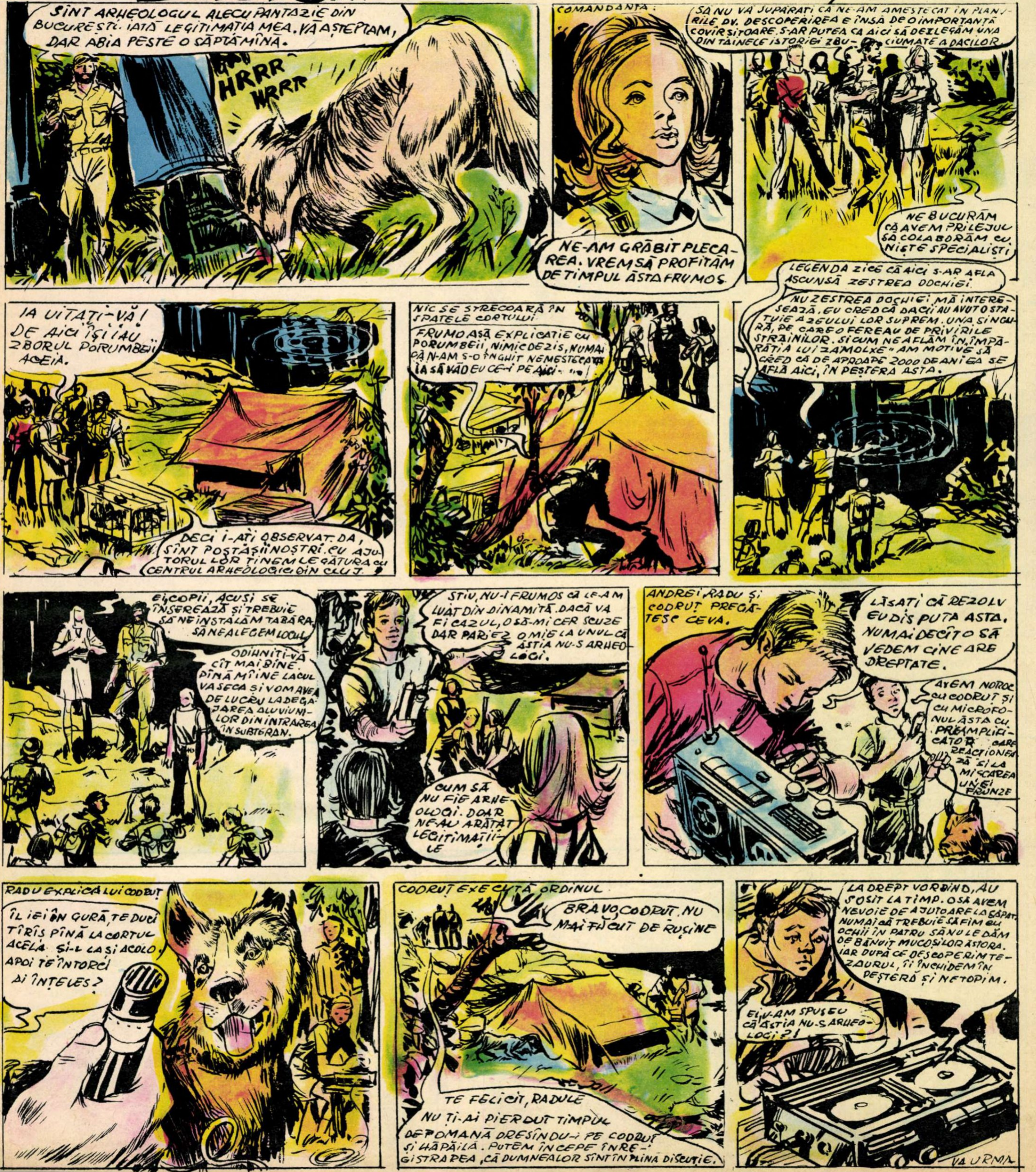
SÎNT ARHEOLOGUL ALECU PANTAZIE DIN BUCUREȘTI. IATĂ LEGITIMAȚIA MEA. VĂ AȘTEPTAM, DAR ABIA PESTE O SĂPTĂMÎNĂ.
HRRR HRRR
COMANDANTA:
NE-AM GRĂBIT PLECAREA. VREM SĂ PROFITĂM DE TIMPUL ĂSTA FRUMOS.
SĂ NU VĂ SUPĂRAȚI CĂ NE-AM AMESTECAT ÎN PLANURILE DV. DESCOPERIREA E ÎNSĂ DE O IMPORTANȚĂ COVÎRȘITOARE. S-AR PUTEA CA AICI SĂ DEZLEGĂM UNA DIN TAINELE ISTORIEI ZBUCIUMATE A DACILOR.
NE BUCURĂM CĂ AVEM PRILEJUL SĂ COLABORĂM CU NIȘTE SPECIALIȘTI
IA UITAȚI-VĂ! DE AICI ÎȘI IAU ZBORUL PORUMBEII ACEIA.
DECI I-AȚI OBSERVAT. DA, SÎNT POȘTAȘII NOȘTRI. CU AJUTORUL LOR ȚINEM LEGĂTURA CU CENTRUL ARHEOLOGIC DIN CLUJ.
NIC SE STRECOARĂ ÎN SPATELE CORTULUI
FRUMOASĂ EXPLICAȚIE CU PORUMBEII, NIMIC DE ZIS, NUMAI CĂ N-AM S-O ÎNGHIT NEMESTECATĂ. IA SĂ VĂD EU CE-I PE AICI...!
LEGENDA ZICE CĂ AICI S-AR AFLA ASCUNSĂ ZESTREA DOCHIEI.
NU ZESTREA DOCHIEI MĂ INTERESEAZĂ. EU CRED CĂ DACII AU AVUT O STATUIE A ZEULUI LOR SUPREM. UNA SINGURĂ, PE CARE O FEREAU DE PRIVIRILE STRĂINILOR. ȘI CUM NE AFLĂM ÎN „ÎMPĂRĂȚIA LUI ZAMOLXE" AM MOTIVE SĂ CRED CĂ DE APROAPE 2000 DE ANI EA SE AFLĂ AICI, ÎN PEȘTERA ASTA.
EI, COPII, ACUȘI SE ÎNSEREAZĂ ȘI TREBUIE SĂ NE INSTALĂM TABĂRA. SĂ NE ALEGEM LOCUL.
ODIHNIȚI-VĂ CÎT MAI BINE. PÎNĂ MÎINE LACUL VA SECA ȘI VOM AVEA DE LUCRU LA DEGAJAREA ALUVIUNILOR DIN INTRAREA ÎN SUBTERAN.
ȘTIU, NU-I FRUMOS CĂ LE-AM LUAT DIN DINAMITĂ. DACĂ VA FI CAZUL, O SĂ-MI CER SCUZE DAR PARIEZ O MIE LA UNUL CĂ ĂȘTIA NU-S ARHEOLOGI.
CUM SĂ NU FIE ARHEOLOGI. DOAR NE-AU ARĂTAT LEGITIMAȚIILE
ANDREI, RADU ȘI CODRUȚ PREGĂTESC CEVA.
LĂSAȚI CĂ REZOLV EU DISPUTA ASTA. NUMAI DECÎT O SĂ VEDEM CINE ARE DREPTATE.
AVEM NOROC CU CODRUȚ ȘI CU MICROFONUL ĂSTA CU PREAMPLIFICATOR CARE REACȚIONEAZĂ ȘI LA MIȘCAREA UNEI FRUNZE
RADU EXPLICĂ LUI CODRUȚ
ÎL IEI ÎN GURĂ, TE DUCI TÎRÎȘ PÎNĂ LA CORTUL ACELA ȘI-L LAȘI ACOLO. APOI TE ÎNTORCI AI ÎNȚELES?
CODRUȚ EXECUTĂ ORDINUL
BRAVO, CODRUȚ. NU M-AI FĂCUT DE RUȘINE
TE FELICIT, RADULE NU ȚI-AI PIERDUT TIMPUL DE POMANĂ DRESÎNDU-I PE CODRUȚ ȘI HĂPĂILĂ. PUTEM ÎNCEPE ÎNREGISTRAREA, CĂ DUMNEALOR SÎNT ÎN PLINĂ DISCUȚIE.
LA DREPT VORBIND, AU SOSIT LA TIMP. O SĂ AVEM NEVOIE DE AJUTOARE LA SĂPAT. NUMAI CĂ TREBUIE SĂ FIM CU OCHII ÎN PATRU SĂ NU LE DĂM DE BĂNUIT MUCOȘILOR ĂSTORA. IAR DUPĂ CE DESCOPERIM TEZAURUL, ÎI ÎNCHIDEM ÎN PEȘTERĂ ȘI NE TOPIM.
EI, V-AM SPUS EU CĂ ĂȘTIA NU-S ARHEOLOGI?!
VA URMA

RĂSPUNDE SCRISORILOR VOASTRE LITERARE

POETUL

VIRGIL TEODORESCU

Czucker Ștefan — Uricani, județul Hunedoara.

Ceea ce faci d-tale nu se cheamă poezie. Texte de muzică ușoară, care și în această calitate, lasă de dorit.

Înclin să cred că surorile d-tale au apreciat just.

Simona-Maria Șerban — Constanța.

Există un cenaclu literar la Constanța condus de Marin Porumbescu, poate fi frecventat neținîndu-se seama de vîrstă.

Pentru amănunte adresează-te redacției revistei «Tomis».

Dintre poezii mi-a reținut atenția «Frunzele». Mai trimite.

Artur Holm — Sulița — Botoșani.

Proza d-tale este interesantă. Mai mult decît atît: originală.

Cele două piese merită să vadă lumina tiparului. Îmi iau permisiunea să le recomand revistei «România literară».

George Cotigă—Iași

Demne de toată atenția. Mai trimite.

Rodica Velcea—Bujoru, județul Teleorman.

Mi-au făcut mare plăcere urările d-tale de anul nou, deși au ajuns la mine atît de tîrziu. Îți mulțumesc.

Încercările literare sînt pline de promisiuni, dar n-au

mitale poetice. Continuă să scrii și mai trimite.

Laurențiu-Cezar Geambașu—București.

În privința producției dumitale nu știu ce să spun, decît poate că folclorul nu trebuie copiat, el fiind o sursă de inspirație.

Angela Stăncuț—Vadul Crișului, Bihor.

Ba, dimpotrivă, cu o părere bună, deși epitetul «poezie modernă» este exagerat. Simplifică versul care e prea încărcat și te rog ține seama că imagine poetică nu înseamnă teoreti-

bant, județul Tulcea.

La «seriale» nu știu, dar la poezie te «pricepi» într-o oarecare măsură. Din poezia «Brâncuși» mi-au plăcut versurile: «Ah! de ce Brâncuși n-a avut două vieți/ Să cioplească copii din piatră și fier/ Ce încă nici azi nu s-au născut?» Mai trimite.

Anișoara Tomniuc—Vlădeni, județul Botoșani

Să nu dăm vina pe factorii poștali. Te asigur că azi citesc prima da[illegible]rsurile dumitale. Îm[illegible] nu-mi sp[illegible]

M.A

ta» merită laude. Mai trimite. Sînt convins că vei apărea în revistă.

Vasilica Popa—Brazi, județul Prahova.

Încercările dumitale sînt încununate de succes. Continuă să scrii și trimite.

Marius Petrovan—Cluj.

Desigur. Are rost să continui. Să continui cam în felul în care ai scris poezia «Eternitatea». Aștept.

Carmen Ardelean — București.

Ești în perioada de imita-

Adriana Ungureanu — Boiculești, județul Argeș.

E. Adam—Gherla, județul Cluj

Elena Albu—Dobra, județul Dîmbovița.

Aurel Crețu—Tulgheș , județul Harghita.

Rodica Stanciu—București.

Virgil Panait—Bordești, județul Vrancea, sînt rugați să mai trimită întrucît textele expediate nu sînt concludente. Textele se înscriu sub semnul posibilului. Vom vedea în viitor

Și astăzi
una din plăcerile bucureșteanului
este ca de la o
plimbare la Moși să se întoarcă la el acasă
cu o cană sau o strachină
pictate în cele mai pestrițe culori
de un meșter anonim.

La moși!

— Hai la Moși, zicea Dike.
— Hai.
— Toată noaptea le-au trecut căruțele prin oraș, am auzit roțile.

Toată noaptea au plesnit vizitiii din bice, am auzit nodurile. Crezi?
— Cred.
— Și pe înghițitorul de săbii l-am auzit, făcea gargară cu hipermanganat.
— Crezi?
— Cred.
— Era în căruța numărul paisprezece, căruța albastră cu coviltir auriu.
— Crezi?
— Cred.

Dike era blondă și cîrnă și tinea în echilibru orice păsărică pe nas.
— Hai la Moși, zicea Dike.
— Hai.
— Să-i ducem de mîncare lui Stroșnaidăr dacă nu cade de pe sîrmă și s-o parfumăm pe Zanzibar.
— Hai.
— S-o vedem pe femeia șarpe și să ne jucăm cu pitici.
— Hai.
— Și să-i hrănesc poneii cu mîna mea. Și un cocoș roșu de zahăr, pe urmă, atît.
— Hai.

Dike era slabă și știrbă și avea o inimă de turtă dulce cu oglindă la mijloc și cu zbanțuri albe, pe margini, de cataflanț. Dar Dike e doamnă, acum, coafată, poartă volane, geantă cu toarte și combinezon. Acum mă cheamă Boby, la Moși, vecina mea.
— Mergi la dirtrac? strigă la telefon.
— Merg.
— Au motoare în patru timpi, volan pe stînga și accelerație la picior. Mergi?
— Merg.
— Închiriază ochelari de viteză și caschete de cascador. Mergi?
— Merg.

Boby e tunsă și nu se dezbracă de pantaloni.
— La carting mergi?
— Merg.
— Toate prototipurile sînt sport, cu cauciucuri expres Michelin. Mergi?
— Merg.
— Încăpem amîndouă fiindcă și tu ești slabă și ai curaj. Mergi?
— Merg.
— Și pe urmă în avioane, fiindcă au carlingă, în regulă, și instalație de radar. Și la zidul morții, pe urmă, fiindcă tipul mă fascinează ca un fachir. Cred că e Yoga. Și un pistol cu capse, pe urmă, atît. Mergi?
— Merg.

Boby e slabă și știrbă, vrea să plece în Texas, să joace într-un film cu cowboy. Dar fiindcă deocamdată merge la grădiniță, desenează ascuțit pe hîrtie la ce se gîndește, iscălește în dreapta paginii cu litere de tipar și strigă la telefon din toate puterile.
— Mergi la Moși, Sânziana?
— Merg.
— Păi, echiparea urgent, atuncea, cucoană, că e rost de viteză, de înălțime și de distracție. Mergi?
— Merg.

SÂNZIANA POP

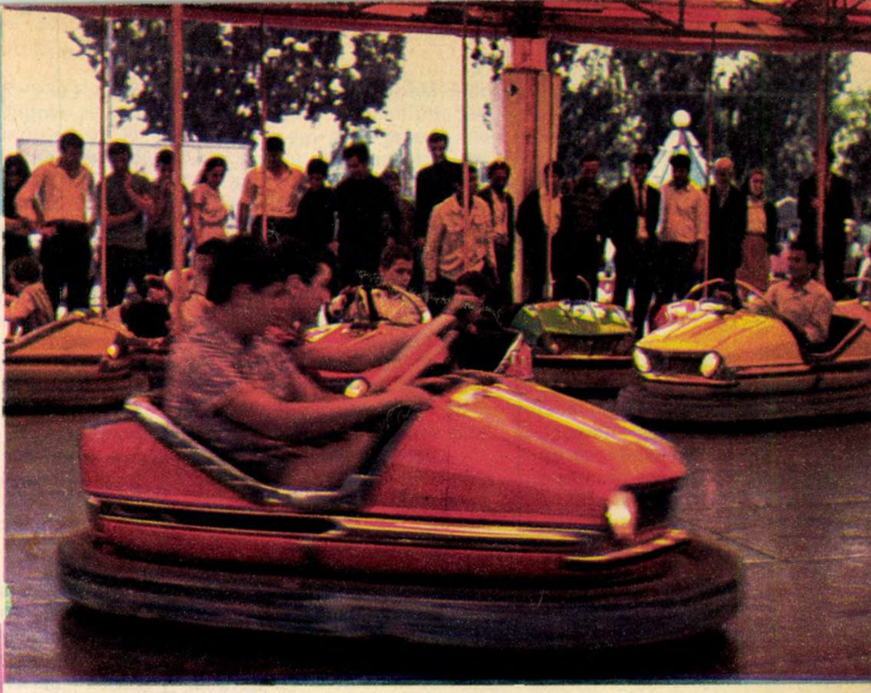

E rost de viteză... ▲

Dacă ochești, grațioasa dansatoare se va apleca întîi la dreapta și apoi la stînga, veselul toboșar va bate toba, iar trîmbițașul își va suna alămurile... Dar toate acestea, numai dacă ai ținta sigură. ▼

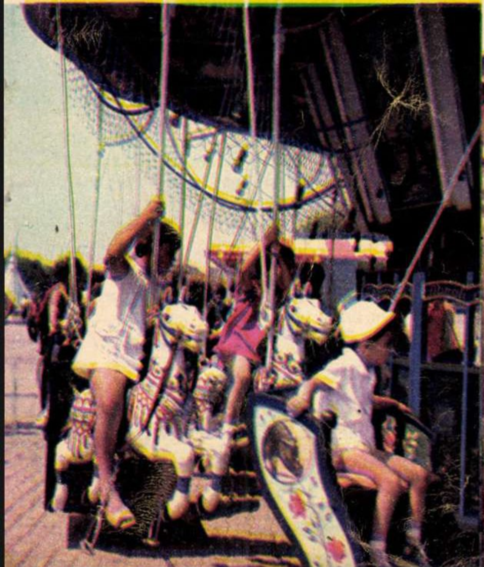

Zidul morții nu e nici pe departe înspăimîntător precum îl arată numele. Un motociclist foarte stăpîn pe reflexele sale, îl escaladează fără nici un fel de teamă.

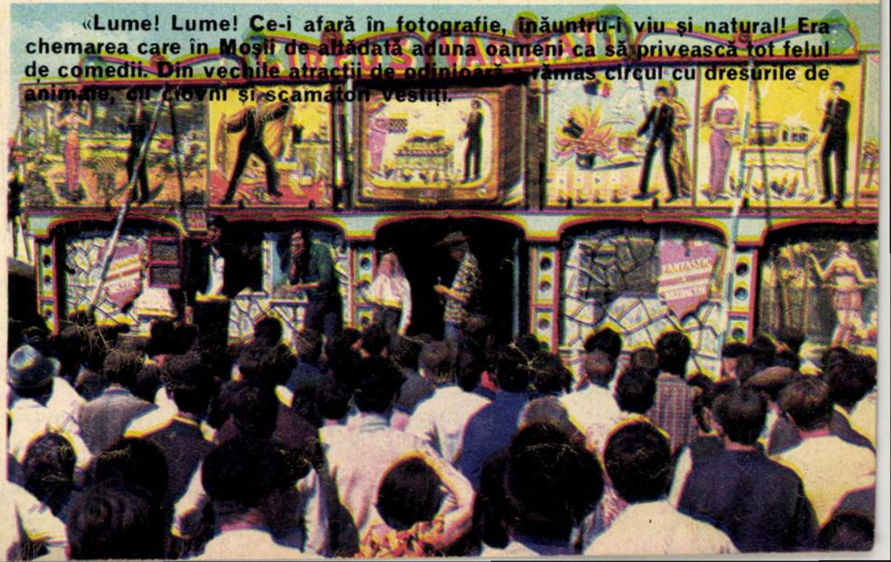

«Lume! Lume! Ce-i afară în fotografie, înăuntru-i viu și natural! Era chemarea care în Moșii de altădată aduna oameni ca să privească tot felul de comedii. Din vechile atracții de odinioară a rămas circul cu dresurile de animale, cu clovni și scamatori vestiți.

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

de OVIDIU ZOTTA

O FILMARE CU BUCLUC

Întîmplarea ajunse repede la cunoștința întregii tabere, și pentru că acolo unde e multă lume nu se mai pune mare preț pe etichetă, se amuzau cu toți copios, poreclindu-i pe ghinioniști «vedetele sechestrate».

Eschimosul însă era sincer necăjit.

— Știu că n-a fost drept să mă răsfăț numai eu pe ecranul televizorului, dar ce putem face? V-am așteptat, eram nervoși, nu știam ce se întîmplase cu voi, timpul trecea, așa că în cele din urmă, nea Victor mi-a făcut semn să intru în cadru! A trebuit să-mi asum singur răspunderea!

— Săracul, și ce răspundere grea! bombăni Marius. Poate vrei să-ți plîngem de milă?

Adevăratul vinovat, Prințesă, cel din pricina căruia se petrecuse totul, nu părea distrus de regrete:

— Eu v-am spus că instalez un sistem de securitate, **m-ați văzut** umblînd cu traista de scule prin cameră, dar n-ați vrut să credeți că e vorba de ceva serios! Acum, cel puțin, sînteți convinși de virtuțile mele tehnice!

De fapt, numai Marius era realmente supărat. Fred mai apăruse de vreo două ori la televiziune, cu ocazia unor transmisii sportive, iar pe Palaghiță treaba asta nici nu-l interesa. Marius, în schimb, nu știa cum să se mai ascundă de Magda, eșecul îl făcea să se simtă ridicol, neînsemnat. La asta se mai adăuga și sentimentul stînjenitor al prezenței lui Tiberică Adamescu, față de care Magda — credea Marius — nu putea să fie indiferentă.

— Măi, Tiberică — îl luă el pe departe — cum mai merg cercetările tale arheologice, progresezi, progresezi?

— A, nu ți-am spus — izbucni Tiberică, bucuros că e invitat pe tărîmul drag inimii lui — șaua aia a mea din secolul 16, e vorba să fie expusă la muzeu! Mi s-a cerut să redactez o notă pentru catalogul care se tipărește în patru limbi!

— Ce vorbești, bravo! se entuziasmă cu fățărnicie Marius. Cînd pleci, la prînz sau diseară? Te conduc la gară.

— Stai, n-am spus că plec așa de repede!

— Păi, credeam că de vreme ce ai atîtea treburi științifice...

— Da, însă îmi place și aici! mărturisi cu ochi senini Tiberică. Știi, m-am cam săturat de cioburi și tinichele. Simt că mă atrag activitățile dinamice cu efect imediat...

— Ia stai, oprește-te! bombăni Marius. Îmi ții o lecție? Nehotărîtule! Te schimbi de la o zi la alta! Tu ai vocație de savant, trebuie să te întorci imediat la masa ta de lucru, hai să-ți iei bilet de tren! Mai tîrziu, cînd ai să fii o somitate intelectuală, o să-mi mulțumești că am intervenit la timp!

— Nu plec nicăieri! strigă radios Tiberică. Ești bun, ai un suflet nobil, n-o să uit asta, dar deocamdată rămîn aici. Poate găsesc și eu ceva de făcut, nu m-aș da înapoi nici de la spălatul vaselor!

— Hm! făcu Marius, verde de ciudă. Zău? Ia vino cu mine!

În minte îi încolțise un plan diabolic: să facă totul pentru a-l ajuta pe entuziastul Tiberică să fie primit ca ajutor la bucătărie. Vreau să fiu de față cînd Magda o să-l vadă încins cu șorț și curățînd cartofi, în rînd cu femeile de la cantină!

Antrenamentele luară sfîrșit.

— Mîine filmăm, îi anunță Stanislas. Odihniți-vă, sper să fiți în formă.

Deși vestea nu avea nimic surprinzător, ea îi emoționă. Ceea ce li se păruse doar un joc ceva mai complicat urma să devină realitate. Se obișnuiseră cu toate lucrurile pe care spectatorul obișnuit nu le cunoaște, cu nesfîrșitele repetiții și modificări de decor, cu operatorii veșnic nemulțumiți de ceva, cu regizorii care strigau în megafoanele portabile, cu marele actor Y care era atît de superstițios încît nu accepta să înceapă lucrul pînă nu-și isprăvea pasența. Jaguarul însă le explicase: «Numai naivii cred că Y e superstițios. În realitate, pasențele îl ajută **să se relaxeze** în vederea filmării. Băieții aflaseră o mulțime de lucruri, se considerau adevărați lupi de platou, dar acum aveau să fie ei înșiși filmați, nu era, desigur, o noutate, dar nu-și închipuiseră că la cuvintele «mîine filmăm» aveau să se simtă deodată speriați și stîngaci ca în prima zi, cînd totul li se părea ciudat, de neînțeles.

Bîntuiți de griji, ațipiseră tîrziu, zorile îi găsiră dormind chinuiți, cu genunchii la gură și cu pumnii strînși.

— Haideți, motanilor, sus! strigă Prințesă, trecînd pe la fiecare. Vă fac cinste cu ceva bun, să vă veniți în fire!

Avea obrajii dungați de la tapiseria caleștii în care dormea. Era fericit; primise, pentru întîia oară, bani pentru munca lui. Șeful electrician, văzînd că băiatul nu încurcă lumea ci, dimpotrivă, lucrează zdravăn, îl determinase pe directorul de producție să-i aprobe, dacă nu salariu, cel puțin o îndemnizație. Lui Prințesă, care-și dorea un singur lucru, și anume să nu fie gonit acasă, aproape că nu-i venise să creadă:

— Mie? Bani? Păi se poate?!

— De ce să nu se poată, dacă muncești, răspunsese electricianul. E dreptul tău, obișnuiește-te cu ideea asta!

Mîndru și demn, Prințesă voia să sărbătorească evenimentul. Cei șase porniră spre micul bar-cofetărie-chioșc de ziare-papetărie și mărunțișuri, totul într-o mică baracă, denumită pompos «Colorado». Băură cîte o cafea cu lapte, mîncară prăjituri «diplomat» și în final, Prințesă comandă înghețată, dar nu ceru porții simple sau duble ci... un rezervor întreg! Barmanul le întinse nu prea uimit — văzuse multe în viața lui, și nu cu înghețată — recipientul de aluminiu, cilindric, rece, acoperit de brumă. În fața acestei generozități, prietenii lui Prințesă amețiră de admirație și-și înfipseră adînc lingurițele în omătul dulce, vanilat. Se înfruptau în tăcere, cu solemnitate, respectînd bucuria lui Prințesă care poza în amfitrion. Dar era multă înghețată, prea multă...

— Eu nu mai pot, zise într-un tîrziu Marius, și duse politicos palma la gură, pentru a pune surdină unui anumit zgomot.

— Nici eu, spuse mirat Palaghiță, care nu crezuse pînă atunci că avea să se sature vreodată de înghețată.

— Vă rog să nu mă jigniți! le puse Prințesă în vedere. Nu vedeți? Abia am mîncat jumătate! Ce fel de bărbați sîntem?!

Bărbații oftară adînc și începură din nou să lucreze cu lingurițele, deși acum minunea cea dulce li se părea mai degrabă un blestem lipicios și sălciu. Tocmai bine, cînd zăriră fundul vasului, apăru în goană Stanislas:

— Acum v-ați găsit să chefuiți?! La lucru!

Se ridicară, simțindu-și cu mirare stomacurile cam grele, și porniră. La locul stabilit, se forma convoiul. Operatorii își ocupau locurile în mașini și în elicoptere. Alții urmau să filmeze călări și chiar pedeștri. Lîngă trăsura în care se afla tezaurul, așteptau Garoafă și ceilalți cai ai băieților.

— Haideți, îi zori Victor Roman. Să nu se înnoreze.

Deodată, Eschimosul se schimbă la față.

— Pot să lipsesc un minut?

— Acum? De ce?

— Mă duc pînă colea... mă doare burta!

Și deodată o rupse la fugă, spre un șir de cabine spoite cu var, a căror destinație e lesne de înțeles! Aproape imediat îl urmă, fără a-și mai cere voie, Palaghiță. Regizorul șopti ceva, numai de el auzit... Cînd se întoarseră cei doi, cerură voie Marius și Fred... Pe urmă, avu loc un du-te vino, stupefiant. Abia veneau că... plecau din nou, în goană, spre acel șir de cabine! Filmarea nu putea începe. Enorma cantitate de înghețată își făcea efectul...

În numărul viitor:
MARIUS AȘTEAPTĂ O PALMĂ...

ENIGMELE TERREI

ENIGMELE CUNOAȘTERII

OM

Pliniu cel Bătrîn, istoric roman, relatează într-una din scrierile sale o întîmplare ciudată: cică un băiețandru dintr-un oraș de pe țărmurile Mării Egee s-a împrietenit cu un pui de delfin. Ei se jucau împreună, înotînd și cînd băiatul obosea, delfinul îl lua pe spatele său purtîndu-l spre mal. Ba uneori îl ducea astfel, străbătînd drum lung pînă la o insulă cu nisip alb și scoici cu cochilii multicolore unde băiatului îi plăcea să se joace.

Efigia unui delfin pe o monedă grecească de acum 2300 de ani.

Un basm fermecător ca multe altele din bogata mitologie a antichității? Așa s-a crezut multă vreme. Pînă în pragul secolului nostru, cînd în porturile lumii o seamă de marinari englezi, olandezi, francezi și americani au început să povestească despre isprăvile unui pilot fără seamăn: Pelorus-Jack. Acesta a salvat numeroase nave ce călătoreau prin primejdioasa strîmtoare Pelorus din apele Noii Zeelande, zonă în care se aflau numeroase clonțuri submarine, stînci ascuțite ce urcă pînă aproape de fața apei, rămînînd totuși invizibile navigatorilor neștiutori de existența lor.

Pelorus Jack pilota cu o extraordinară siguranță vasele, trecîndu-le cu bine dincolo de capcanele nevăzute de sub ape. Ce legătură au aceste întîmplări cu eroul povestirilor lui Pliniu? O legătură directă, pe cît de surprinzătoare pe atît de interesantă. Pelorus Jack pilotul, era în fapt *un delfin. De cîte ori întîlnea un vas la intrarea în strîmtoare, el începea să facă salturi uimitoare și tumbe, reținînd atenția marinarilor. Apoi înota înaintea vasului ocolind stîncile periculoase. El a «pilotat« astfel sute de vase, vreme de 32 de ani — cam din 1880 pînă în 1912, cînd a dispărut. Această extraordinară activitate a pilotului Jack ne face să dăm crezare istorisirilor lui Pliniu și să înțelegem mai bine de ce acestui inteligent cetaceu i se spunea delfin în graiul contemporanilor lui Pliniu, în limba greacă* **delphos** *înseamnă prieten, termen nespus de potrivit pentru a caracteriza delfinul.*

Cazul lui Pelorus-Jack nu este izolat. Se cunosc numeroase alte întîmplări asemănătoare. În urmă cu vreo cincisprezece ani, de pildă, a apărut tot în apele ce scaldă țărmul Noii Zeelande, cam în dreptul satului Opononi, un delfin care curînd a devenit prietenul și tovarășul de joacă al copiilor din localitate. Jucăușul cetaceu a devenit un erou al telespectatorilor de la posturile de televiziune din Noua Zeelandă și Australia și totodată principalul obiectiv al turiștilor veniți de pretutindeni să admire evoluțiile delfinului Opo — cum a fost denumit — în tovărășia micilor săi prieteni din satul Opononi. Un accident — ciocnirea de elicea unei nave — a pus capăt vieții acestui minunat delfin care a dovedit că îl bucura apropierea oamenilor. Oamenii nu l-au uitat: în parcul din Opononi a fost înălțat un monument în amintirea lui Opo — prietenul copiilor.

UN DICȚIONAR NEOBIȘNUIT

Viața delfinilor, tendința lor de a se apropia de oameni, a stimulat în ultimul timp interesul savanților; biologi, zoologi și electroniști își conjugă de 15 ani eforturile pentru a dezlega o serie de probleme ce le ridică studiul acestor ***originale cetacee.***

Una din aceste probleme o constituie mijloacele cu care își comunică delfinii o serie de «informații».

Biologul american, John C. Lilly, într-o lucrare ce a stîrnit un mare interes în cercurile științifice «Omul și delfinul» arată că semnalele emise de aceste mamifere marine sînt numeroase și diferențiate după ceea ce exprimă fiecare în parte: alarmă, satisfacție, apelul altor delfini etc. Unele semnale amintesc de țipătul păsărilor, altele se aseamănă unor șuierături, măcăieli sau sforăituri.

Cu ajutorul unui aparat foarte sensibil, un hidrofon, s-a constatat că delfinii — prin intermediul unei membrane speciale — pot emite sunete cu o gamă de vibrații ce pot atinge 200 000 cicli, cu 185 000 mai mult decît poate percepe urechea omului. Aceste semnale emise de delfini — sem-

UL ȘI MAI CINE?

nale ce nu pot fi auzite de om — ultrasunetele — se reflectă de corpurile întîlnite în cale: stînci, vegetație deasă, oameni sau alte viețuitoare. Semnalele reflectate îngăduie delfinului să aprecieze cu mare exactitate locul unde se găsește obiectul detectat și astfel poate înota în siguranță, fără a se lovi de vreun obstacol, chiar în ape tulburate de nămoluri stîrnite, ori de către «cerneala» unei sepii.

Cu ajutorul unei mașini electronice de calcul au fost înregistrate de John C. Lilly sunetele emise de delfinii aflați în bazinul circului marin din Florida. Savantul american a căutat să afle ce semnificație are fiecare dintre ele, urmărind ca însușindu-și «codul» să întocmească un mic dicționar de semnale pe baza cărora să încerce stabilirea unor comunicații între delfin și om. Cercetătorul american afirmă că acești «intelectuali ai mărilor» caută să reducă vibrațiile sunetelor pentru a găsi o lungime de undă comună ce va putea fi percepută de urechea omului. El își încheie una din expunerile sale cu cuvintele: «Am convingerea că înarmîndu-se cu răbdarea și pregătirea necesară, îi vom putea învăța pe delfini să înțeleaga cîte ceva din vorbirea noastră și e posibil ca după cîțiva ani de muncă susținută, delfinii să înceapă într-adevăr să vorbească într-un mod primitiv».

Delfinii suferă cu răbdare experiențele întreprinse cu ei. Se lasă chiar legați la ochi — măsura luată de cercetători pentru ca mamiferele să se orienteze astfel numai după sunet. Dresarea rapidă a delfinilor se explică prin dezvoltarea superioară a sistemului lor nervos. Nici chiar maimuțele nu sînt capabile să-și însușească atît de repede deprinderile ca un delfin. Pentru a învăța un nou semnal este suficient să-l repeți cetaceului de 2—3 ori. Delfinii mănîncă din mîna dresorului, sar prin inele, joacă baschet cu destulă precizie, sună clopoțelul și chiar dau... concerte.

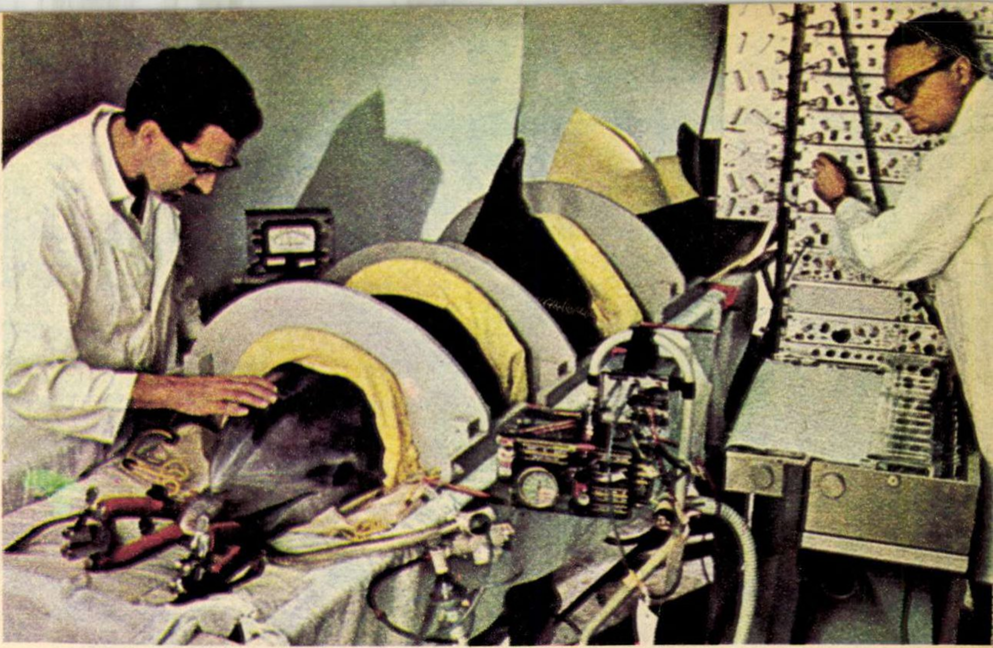

Doctorul Lilly în laboratorul său de la Miami supune delfinul Boby la diferite experiențe. Pe o diagramă se înregistrează activitatea inimii și a mușchilor.

Delfinii Dinah și Dolly din Florida au remarcabile aptitudini de a repera sunetele emise de un dispozitiv acustic.

DELFINII, MÎINE...

Cel mai bun prieten și colaborator al lui Ichtyandru, eroul romanului științifico-fantastic «Omul amfibie» al scriitorului sovietic Alexandr Beleaev este un delfin. Astăzi omul este pe cale de a se înțelege prin viu grai cu acest jucăuș mamifer. O colaborare fructuoasă între om și delfin a început acum cinci ani, cînd delfinul Tuffy a făcut parte din echipajul laboratorului submarin «Sealab», care a cercetat platforma continentală ce se întinde de-a lungul țărmului apusean al Oceanului Atlantic. Delfinul Tuffy a păzit ca un cîine credincios personalul științific din locuințe subacvatice «Sealab 2» și în special pe omenii-broască, ferindu-i de atacurile rechinilor. De asemenea, Tuffy a transportat cabluri și a servit drept ștafetă între oamenii situați la 60 m adîncime sub apă și cei aflați pe țărm.

Este posibil — susțin unii cercetători — ca în viitor tovarășul de drum al omului spre adîncurile oceanului, delfinul să devină un «explorator». Purtînd atașate aparate sensibile el va putea executa măsurători oceanografice, va ajuta pe cartografi la întocmirea hărților și va detecta epavele situate pe fundul oceanului pînă la o adîncime de 1000—1200 m. Delfinul, într-un viitor apropiat, va păzi fermele subacvatice și va îndeplini servicii în preajma șantierelor și porturilor.

AUREL LECCA

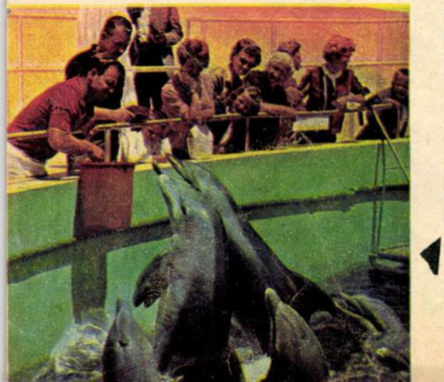

◀ **La acvariumul din Florida fiecare delfin este hrănit de 5 ori pe zi cu cîte 2 kg de pește, la fiecare masă.**

Stadionul Marienland de pe coasta Oceanului Pacific, unde zilnic delfinii dau reprezentații de baschet.

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE: **PROFESORUL HAYES, VESTITUL ENDOCRINOLOG, ÎMPREUNĂ CU FIICA ȘI ASISTENTUL SĂU, DISPAR ÎN JUNGLA AMAZONULUI. NIELS, BERNARD ȘI VAL DAMIAN, TINERII EXPLORATORI PORNIȚI ÎN CĂUTAREA LOR, CAD ÎN MÎINELE UNOR BANDIȚI.**

MEGALOZOON

SCENARIU: VASILE MĂNUCEANU
DESENE: NICU RUSSU

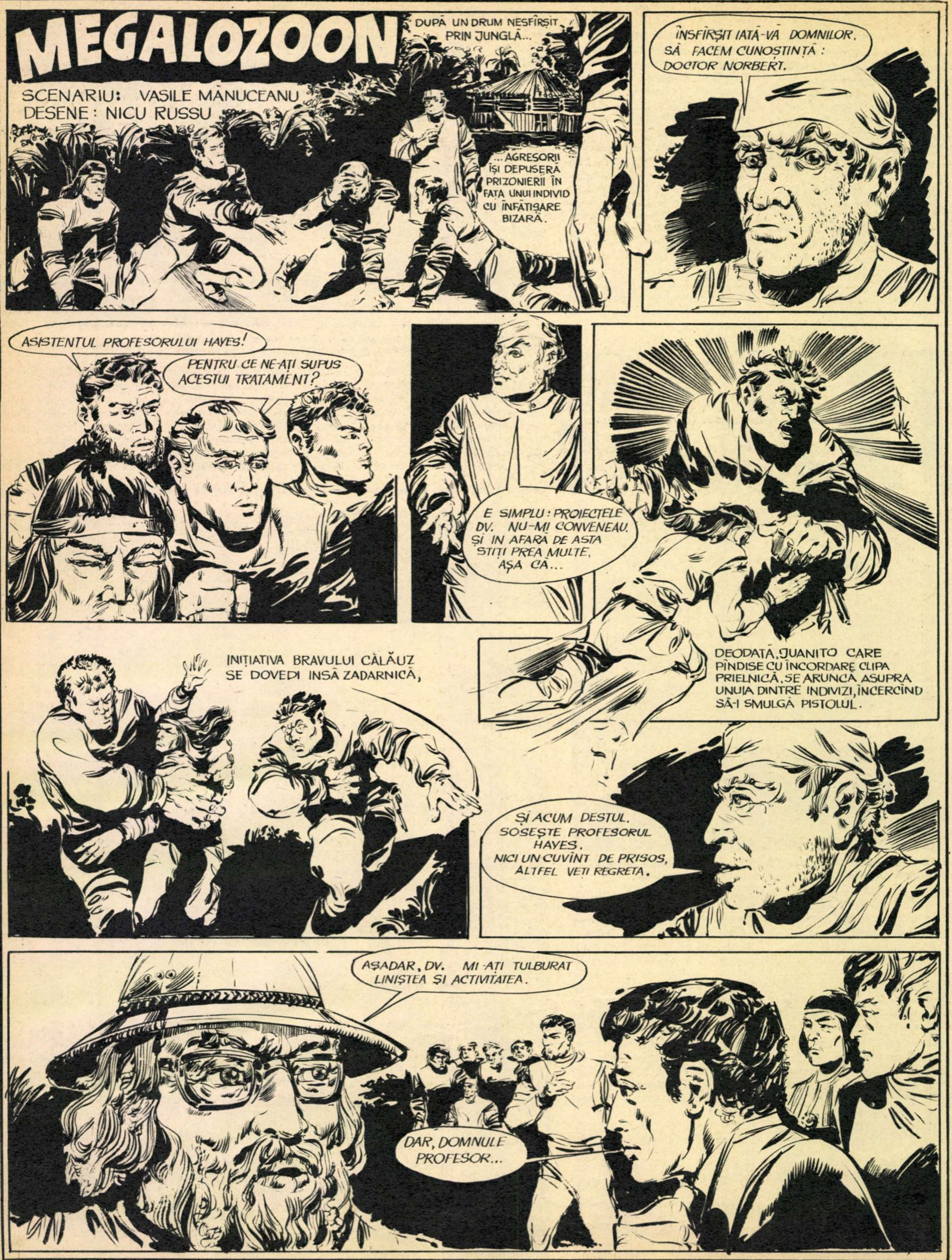
DUPĂ UN DRUM NESFÎRȘIT PRIN JUNGLĂ...
...AGRESORII ÎȘI DEPUSERĂ PRIZONIERII ÎN FAȚA UNUI INDIVID CU ÎNFĂȚIȘARE BIZARĂ.
ÎNSFÎRȘIT IATĂ-VĂ DOMNILOR, SĂ FACEM CUNOȘTINȚĂ : DOCTOR NORBERT.
ASISTENTUL PROFESORULUI HAYES!
PENTRU CE NE-AȚI SUPUS ACESTUI TRATAMENT?
E SIMPLU : PROIECTELE DV. NU-MI CONVENEAU, ȘI ÎN AFARĂ DE ASTA ȘTIȚI PREA MULTE, AȘA CĂ...
DEODATĂ, JUANITO CARE PÎNDISE CU ÎNCORDARE CLIPA PRIELNICĂ, SE ARUNCĂ ASUPRA UNUIA DINTRE INDIVIZI, ÎNCERCÎND SĂ-I SMULGĂ PISTOLUL.
INIȚIATIVA BRAVULUI CĂLĂUZ SE DOVEDI ÎNSĂ ZADARNICĂ,
ȘI ACUM DESTUL, SOSEȘTE PROFESORUL HAYES. NICI UN CUVÎNT DE PRISOS, ALTFEL VEȚI REGRETA.
AȘADAR, DV. MI-AȚI TULBURAT LINIȘTEA ȘI ACTIVITATEA.
DAR, DOMNULE PROFESOR...

(Va urma)

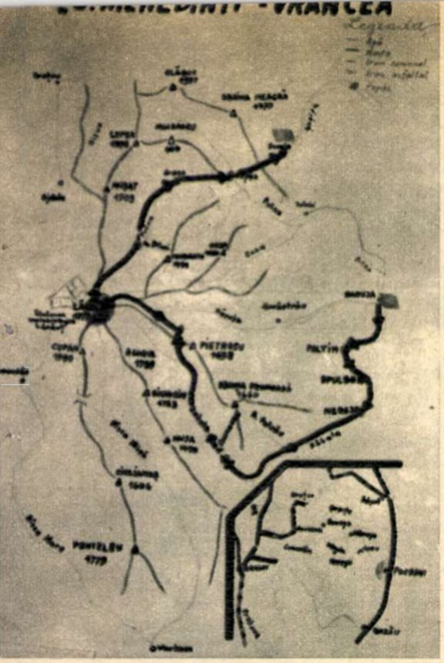

EXCZ 1970

TRANSMITE

Vă vin oaspeți munților!...

Ehei, munților — căruntilor! Dacă ați ști voi ce vă așteaptă! Și pentru că nu știți, să vă spun eu: de-acum nu veți mai avea nici un fel de secret pentru noi.

Cum am ajuns la această concluzie? Destul de simplu. Am în față cele 97 itinerarii ale celor 97 echipaje înscrise în actuala ediție a «Expedițiilor Cutezătorii». Și, tot uitîndu-mă la ele, urmărindu-le cu privirea, mi-a venit o idee cam năstrușnică, pe care numaidecît am tradus-o în fapt: am luat harta patriei și am trecut pe ea, cu o culoare distinctă, toate itinerariile. Și ceea ce am presupus, s-a adeverit: de la Dunăre și pînă la granița de nord, traseele expediționarilor vă acoperă în totalitate, în lung și-n lat, deopotrivă. Așa că nu va rămîne necălcată aproape nici o vale, nu va rămîne neescaladat nici un vîrf, nu va rămîne nevăzută și neadmirată nici una din frumusețile voastre.

Dar, mai ales, nu va rămîne necunoscută nici una dintre tainele pe care încă le mai ascundeți. Ca să vă conving, n-am să vă dau decît un singur exemplu. Iată, cei zece membri ai echipajului «Bega 1» de la Liceul nr. 4 din Timișoara vă vor străbate între 2 și 27 august de la Singiorz-Băi pînă la Gheorghieni, trecînd pe la Borșa, Prislop, Vatra Dornei, Broșteni, Borca, Ceahlău și Bicaz. Și, în cele 22 de zile vă vor cerceta pe tot parcursul din următoarele puncte de vedere (să vedeți cîte sînt!): morfologic, geomorfologic, meteorologic, hidrografic, etnografic, folcloric, geologic, botanic, zoologic, istoric și arheologic. Și gîndiți-vă că acesta nu-i decît un echipaj, și că mai sînt încă 96 ca el, care și-au propus (și vor realiza, categoric) aproximativ aceleași lucruri.

Așadar, munților — căruntilor, să nu ziceți că nu v-am spus ce vă așteaptă. Sper însă că vestea aceasta nu v-a supărat, că v-am făcut o bucurie anunțîndu-vă că veți avea asemenea oaspeți. Și cum vă știu gazde bune, sînt convins că-i veți primi și-i veți trata pe expediționari așa cum se cuvine: cu liniște și aer curat, cu apă rece și umbră de brazi, cu aroma miilor voastre de plante și flori, cu zmeură, mure și afine, cu concertele neîntrecutelor noastre cîntătoare, cu frumuseți pe care nu le vor mai uita și la care se vor reîntoarce apoi mereu, mereu...

C.D.

ANCORA

PREGĂTINDU-SE SĂ RIDICE... ANCORA

Pionierul Vasile Caburgan, corespondent special al revistei noastre și membru al echipajului «Ancora» de la Școala generală nr. 11 din Galați, ne-a trimis această veste... ilustrată despre interesantele pregătiri desfășurate de colegii lui înainte de a porni pe cărările munților.

1. În ceea ce privește montarea corturilor, am devenit specialiști. Dar numai după ce le-am înălțat și le-am desfăcut de... 99 de ori!

2. Iar acum, urmează partea cea mai... delicioasă: aprinderea focului și pregătirea mîncării. Singurul lucru care ne deranjează e fumul. Dar o să ne obișnuim și cu el.

3. Gata. Antrenamentul s-a sfîrșit. Totuși nu plecăm spre casă. E așa de frumos aici, în compania mingii! Dar cît de frumos va fi în munți! Cred că vă puteți închipui.

◆

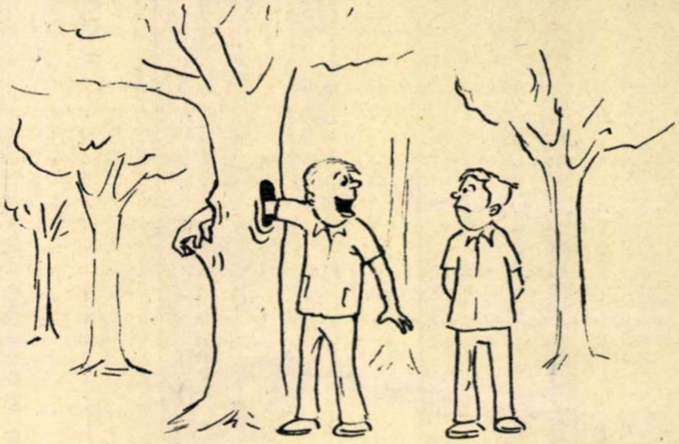

CRED CĂ AM PUS MÎNA PE EA ...

DESEN LUCA IONEL

SALONUL AUTOMOBILISTIC

304... 403... 404... 204... iată indicativele tipice cu care își definește gama firma Peugeot. (Cînd, acum cîțiva ani, N.S.U. a scos prima sa mașină cu motor rotativ, a anunțat-o sub denumirea «204». Și, cu toate că Peugeot nu lansase încă modelul său cu acest indicativ, a dat în judecată firma vest-germană sus-
că denumirea modelelor prin trei cifre, la mijloc fiind totdeauna un
pentru turismele sale și constituie un fel de «marcă depusă».
sul!). Cînd a apărut un model de lux, în partea superi-
c, denumirea de «504». În fotografie vă prezen-
varianta coupé, desenată în
le carosieri
are 1796

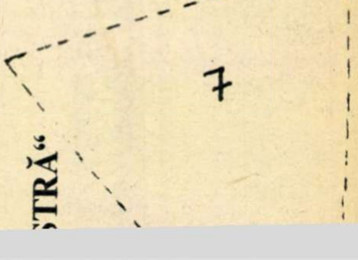

VENTURILE COLEGULUI MINITEHNICUS

Scenariu şi desene:
CSUPOR SÁNDOR,
clasa a III-a, Cluj.

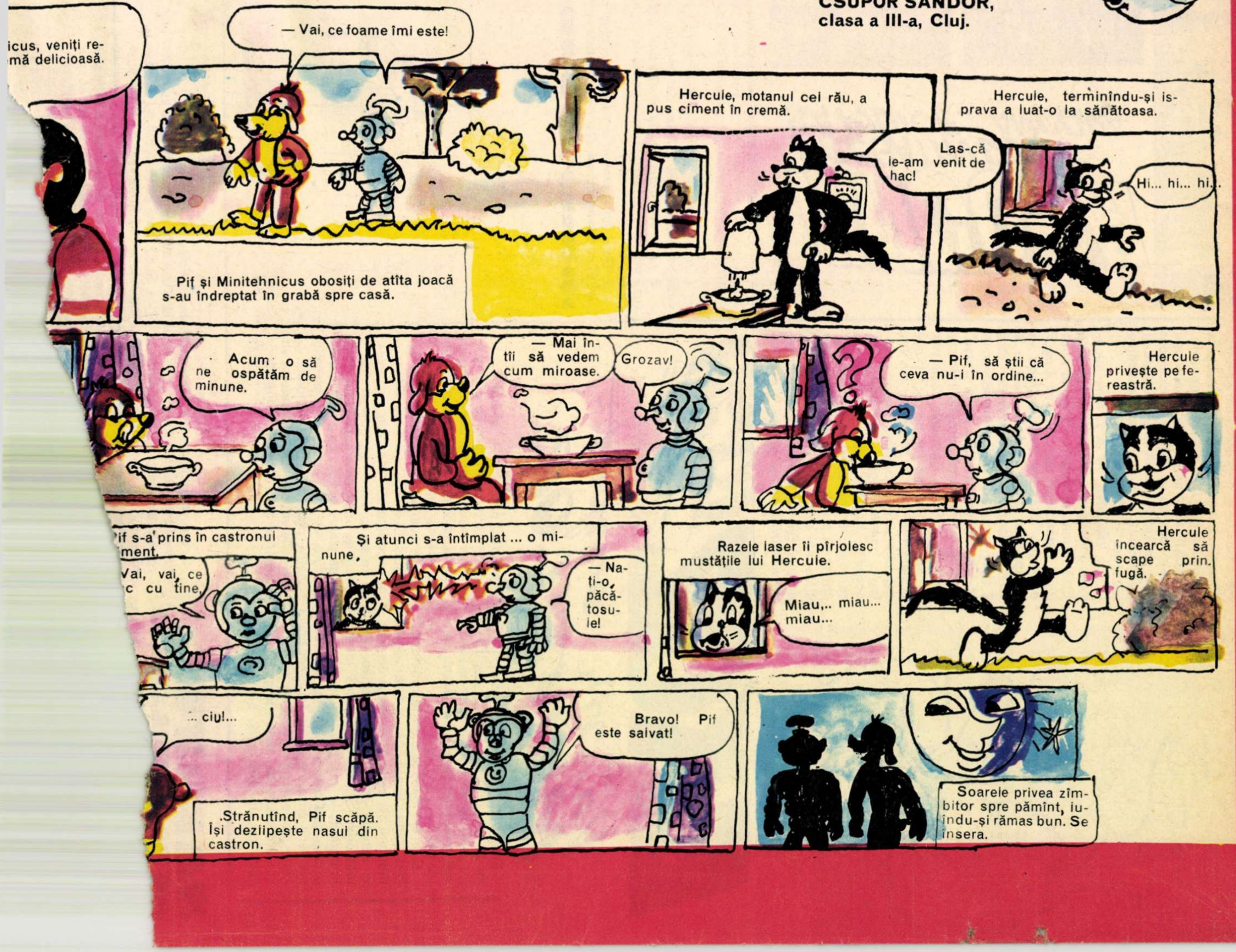
icus, veniţi re-
mă delicioasă.
— Vai, ce foame îmi este!
Pif şi Minitehnicus obosiţi de atîta joacă s-au îndreptat în grabă spre casă.
Hercule, motanul cel rău, a pus ciment în cremă.
Las-că le-am venit de hac!
Hercule, terminîndu-şi isprava a luat-o la sănătoasa.
Hi... hi... hi...
Acum o să ne ospătăm de minune.
— Mai întîi să vedem cum miroase.
Grozav!
— Pif, să ştii că ceva nu-i în ordine...
Hercule priveşte pe fereastră.
Pif s-a prins în castronul
ment.
Vai, vai, ce
c cu tine,
Şi atunci s-a întîmplat ... o minune.
— Na-ţi-o, păcătosule!
Razele laser îi pîrjolesc mustăţile lui Hercule.
Miau,.. miau... miau...
Hercule încearcă să scape prin fugă.
.. ciu!...
Strănutînd, Pif scăpă. Îşi dezlipeşte nasul din castron.
Bravo! Pif este salvat!
Soarele privea zîmbitor spre pămînt, iuîndu-şi rămas bun. Se însera.

BLITZ

ATI GHICIT! ESTE UN CUIB ORIGINAL «CONSTRUIT» DE ACEASTĂ PITULICE.

AFIȘ

PENTRU SĂPTĂMÎNA ACEASTA VĂ RECOMANDĂM:
O CARTE:
«Fata de lut» de Viorica Nicoară, volum apărut în editura «Ion Creangă».
UN FILM:
«Cu dirijabilul spre Polul Nord», producție cehoslovacă, film documentar, expediția lui Umberto Nobile, reconstituită din filme de arhivă.
O EXPOZIȚIE:
EXPOZIȚIA INTERNAȚIONALĂ «MINITEHNICUS» 1970, care se va deschide la 20 iulie a.c., în localul Institutului de Arhitectură «Ion Mincu» din București.

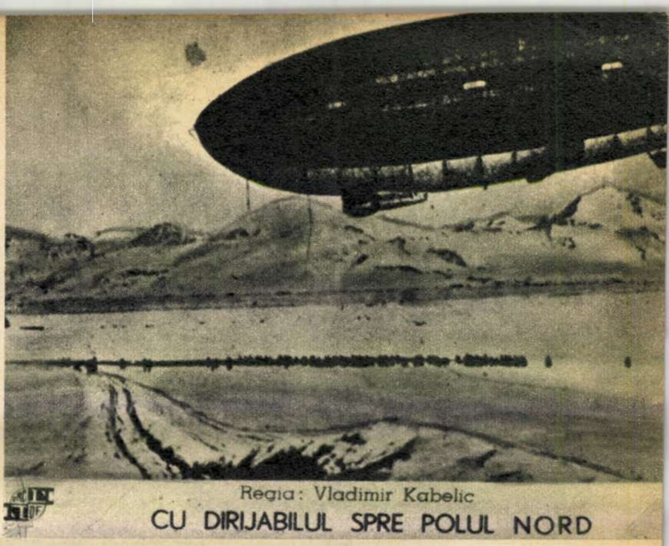

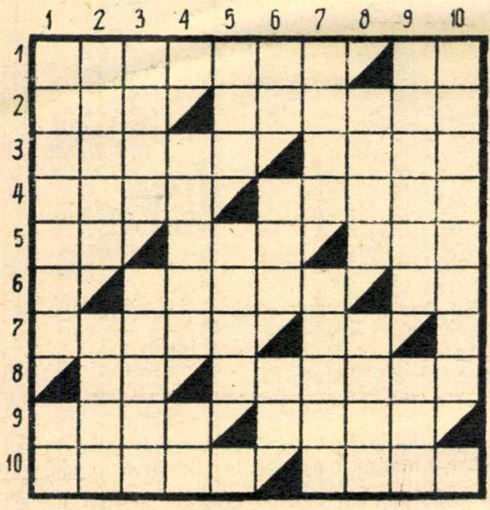

VEHICULE

ORIZONTAL: 1) Birjă. Pămînt cu apă (reg.). 2) Buturuga mică răstoarnă carul mare! Trăsură închisă. 3) Navă intrată la apă! Se ține de motocicletă. 4) Rîu în India. Gospodarii orașului. 5) Scos din apă. Pom fructifer. Barcă. 6) Trăsură în Banat. Automobil la început! 7) Pană, dar nu de mașină (pl.). Două plăci de xilofon! 8) În prăpastie! Trăsuri. 9) Trăsură încăpătoare. Din Cehia (masc. pl.). 10) Punte la prora unei nave. Oprire tematică.
VERTICAL: 1) Rapid sau accelerat (pl.). Butoi avocalic. 2) Tren special. Vehicule rustice. 3) Schimbă direcția la trenuri. Trăsură de lux. 4) Vehicul maritim. Costel Gruia. 5) Nucă cojită! Cu gust acru. 6) Soare. Oraș în Nigeria. Toc rupt! 7) Aici există o uzină de vagoane. Abuz. 8) Moral. Navă elegantă. 9) Țara «Fiatului». Rîu în Spania. 10) Automobile mici.

DICȚIONAR: NIRA, ERI, RIO,

Prof. OCTAV DUMITRIU

TELEFONIȘTII

Se ia o sfoară lungă de 3—4 metri și se leagă cîte un mosor la fiecare capăt. La mijlocul sforii se prinde o panglicuță de control, de altă culoare. Doi «telefoniști» se așază la capetele sforii și o întind, ținînd în mînă cîte un mosor. La semnal «telefoniștii» încep să înfășoare «cablul» pe mosor, cît pot mai repede, mergînd unul după altul.

Va învinge cel care va reuși să înfășoare mai repede partea lui de sfoară, pînă la panglicuța de control.

PAGINA 5 MAGAZIN

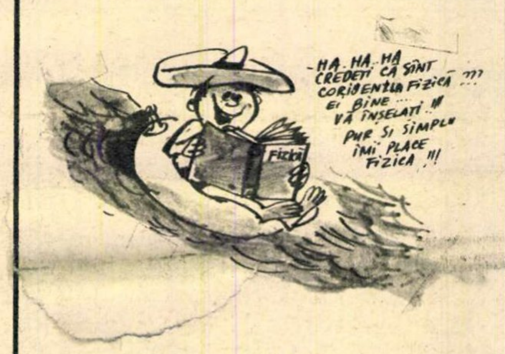

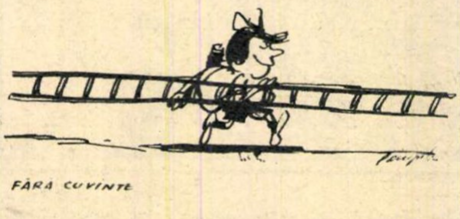

FĂRA CUVINTE

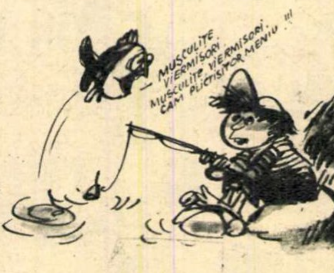

Caricaturi de **POMPILIU DUMITRESCU**

ANTENE

● Nisipurile din deșert obișnuiesc să cînte. În zori și pe înserat, ele emit niște sunete asemănătoare cu cele de orgă. Fenomenul este cunoscut de sute de ani, dar nu se cunoșteau explicațiile. Astăzi se știe că acest fenomen se produce ca urmare a compresiunii și decompresiunii cristalelor de cuarț, care intră în compoziția acestor nisipuri.

● Sticla obișnuită este mai dură decît platina, iar cremenea este mai dură decît oțelul.

● Singura țară din lume unde copiii învață să scrie cu amîndouă mîinile este Japonia.

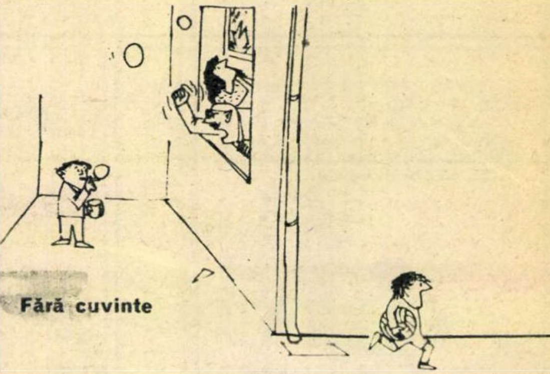

Fără cuvinte

Desen de Henri Büttner

RADIO

Din programul emisiunilor pentru copii pe perioada 16—23 iulie spicuim:

Emisiunea «100 de legende românești» **de joi, 16 iulie, ora 15,00 pe programul I prezintă scenariul «Legenda Mării Negre» de Alexandru Mitru. Pe același program, în cadrul emisiunii** «Radioexpediție pionierească» **de sîmbătă, 18 iulie, ora 14,00 veți putea urmări concursul nr. 1 al celei de a doua etape. Concurenți: județele Hunedoara, Brașov, Arad. Marți, 21 iulie aveți prilejul să audiati două emisiuni: la ora 10,30, pe programul I fonoteca pentru copii, prezintă scenariul «Frantz Liszt» de Ionel Hristea, iar la ora 15,00, în cadrul emisiunii «Caiet de lecturi particulare» puteți asculta dramatizarea «Colț Alb» după Jack London. Pentru iubitorii de știință și tehnică emisiunea «Vreau să știu» de miercuri, 22 iunie, pe programul I, ora 10,30 va răspunde la cîteva întrebări puse de ascultători.**

3 GLUME

Fiul telegrafiază mamei: «Am căzut la examen, pregătește-l pe tata». Răspunsul telegrafic glăsuia: «Tata-i pregătit, pregătește-te tu».

*

— Cum ați reușit, maestre, să faceți această figură minunată? — întreba odată un vizitator pe un renumit sculptor.
— Am tras-o dintr-un bloc de marmură, răspunse sculptorul.

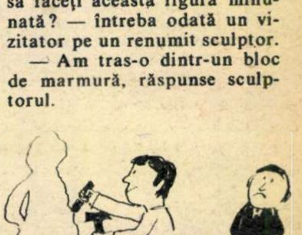

— Dar de unde ați știut că ea se află acolo?

*

Un factor poștal făcu atent odată pe cineva care a lipit pe plic o marcă în plus.
— Nu-i nici o nenorocire! — răspunse acesta.
Numai să nu meargă scrisoarea mai departe decît trebuie.

PALOȘUL NEÎNVINS

13

108

Scenariu: **COSTACHE ANTON**
Desene: **MIHAI SÂNZIANU**

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: **BOIERII ÎL ÎNCREDINȚEAZĂ PE DOMN CĂ SÎNT ȘI VOR FI ALĂTURI DE EL, LA BINE ȘI LA RĂU, DEOPOTRIVĂ. ÎN ACEST TIMP ISCOADELE ADUC ȘTIREA CĂ SASHIB GERAJ, HANUL TĂTARILOR A PUSTIIT ȚINUTUL DOROHOILOR ȘI SE ÎNDREAPTĂ SPRE HÎRLĂU ȘI IAȘI.**

PETRU RAREȘ HOTĂRĂȘTE SĂ-L ATACE PE SASHIB GERAJ NUMAI CU CINCI MII DE CĂLĂREȚI, GROSUL OȘTIRII ÎN FRUNTE CU HATMANUL MIHU TREBUIND SĂ IASĂ ÎNAINTEA SULTANULUI SOLIMAN...

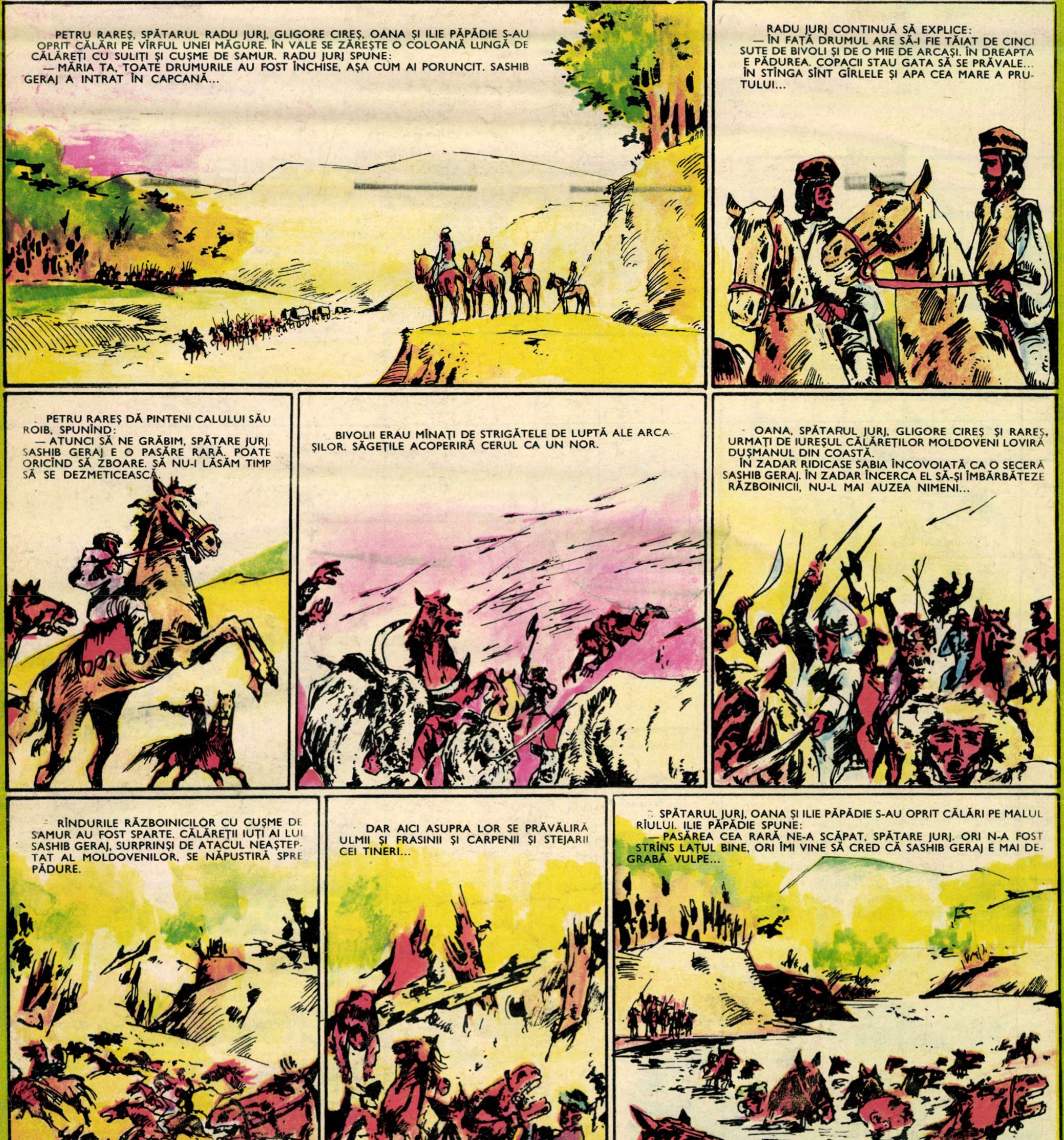

PETRU RAREȘ, SPĂTARUL RADU JURJ, GLIGORE CIREȘ, OANA ȘI ILIE PĂPĂDIE S-AU OPRIT CĂLĂRI PE VÎRFUL UNEI MĂGURE. ÎN VALE SE ZĂREȘTE O COLOANĂ LUNGĂ DE CĂLĂREȚI CU SULIȚI ȘI CUȘME DE SAMUR. RADU JURJ SPUNE:

— MĂRIA TA, TOATE DRUMURILE AU FOST ÎNCHISE, AȘA CUM AI PORUNCIT. SASHIB GERAJ A INTRAT ÎN CAPCANĂ...

RADU JURJ CONTINUĂ SĂ EXPLICE:

— ÎN FAȚĂ DRUMUL ARE SĂ-I FIE TĂIAT DE CINCI SUTE DE BIVOLI ȘI DE O MIE DE ARCAȘI. ÎN DREAPTA E PĂDUREA. COPACII STAU GATA SĂ SE PRĂVALE... ÎN STÎNGA SÎNT GÎRLELE ȘI APA CEA MARE A PRUTULUI...

PETRU RAREȘ DĂ PINTENI CALULUI SĂU ROIB, SPUNÎND:

— ATUNCI SĂ NE GRĂBIM, SPĂTARE JURJ. SASHIB GERAJ E O PASĂRE RARĂ. POATE ORICÎND SĂ ZBOARE. SĂ NU-I LĂSĂM TIMP SĂ SE DEZMETICEASCĂ.

BIVOLII ERAU MÎNAȚI DE STRIGĂTELE DE LUPTĂ ALE ARCAȘILOR. SĂGEȚILE ACOPERIRĂ CERUL CA UN NOR.

OANA, SPĂTARUL JURJ, GLIGORE CIREȘ ȘI RAREȘ, URMAȚI DE IUREȘUL CĂLĂREȚILOR MOLDOVENI LOVIRĂ DUȘMANUL DIN COASTĂ.

ÎN ZADAR RIDICASE SABIA ÎNCOVOIATĂ CA O SECERĂ SASHIB GERAJ. ÎN ZADAR ÎNCERCA EL SĂ-ȘI ÎMBĂRBĂTEZE RĂZBOINICII, NU-L MAI AUZEA NIMENI...

RÎNDURILE RĂZBOINICILOR CU CUȘME DE SAMUR AU FOST SPARTE. CĂLĂREȚII IUȚI AI LUI SASHIB GERAJ, SURPRINȘI DE ATACUL NEAȘTEPTAT AL MOLDOVENILOR, SE NĂPUSTIRĂ SPRE PĂDURE.

DAR AICI ASUPRA LOR SE PRĂVĂLIRĂ ULMII ȘI FRASINII ȘI CARPENII ȘI STEJARII CEI TINERI...

SPĂTARUL JURJ, OANA ȘI ILIE PĂPĂDIE S-AU OPRIT CĂLĂRI PE MALUL RÎULUI. ILIE PĂPĂDIE SPUNE:

— PASĂREA CEA RARĂ NE-A SCĂPAT, SPĂTARE JURJ. ORI N-A FOST STRÎNS LAȚUL BINE, ORI ÎMI VINE SĂ CRED CĂ SASHIB GERAJ E MAI DEGRABĂ VULPE...

(va urma)

Cutezătorii 29

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura Scînteii; Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SICOMAȘ.

1 LEU

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă. 41033

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

30

JOI, 23 IULIE 1970, ANUL IV.

(148)

Buna
DIMINEATA,
MINI*
TEHNICUS!

Foto: ELENA FUNDULEA

Premiile concursului «MINITEHNICUS'70»

MINITEHNICUS 70
10000 DE PARTICIPANȚI
7500 DE LUCRĂRI
40 DE EXPOZIȚII JUDEȚENE
1000 DE LUCRĂRI SELECT… ÎN EXPOZIȚIA PE …
203 PREMII ȘI MENȚIUNI

Juriul revistei «Cutezătorii», condus de profesor universitar EDMOND NICOLAU, președinte de onoare al «Clubului Minitehnicus – Cutezătorii», a decernat următoarele premii la concursul «Minitehnicus'70»:

TROFEUL MINITEHNICUS: Județul Brașov — pentru ansamblul activității tehnice în rîndul pionierilor și școlarilor, pentru nivelul lucrărilor executate de copiii de la sate.

MARELE PREMIU COLECTIV: Cercul de nave de la Casa pionierilor Galați pentru «Vehicule cu pernă de aer». Conducător de cerc: M. Kirali.

MARELE PREMIU INDIVIDUAL: Radu Papazian, București, pentru «Semnalizator pierderi de gaze».

SECȚIA A-PREMII COLECTIVE

Premiul I: Școala generală nr. 10, Brașov: «Instalație de verificare a cunoștințelor».
Premiul I: Casa pionierilor Pucioasa-Dîmbovița: «Interfon».
Premiul II: Casa pionierilor Constanța: «Robot».
Premiul III: Școala generală, comuna Andreești-Gorj: «Stație de amplificare stereofonică».
Premiul III: Școala generală nr. 89 — București: «Robot cu fotodiodă».

SECȚIA A-PREMII INDIVIDUALE

Premiul I: Nicolae Bledea — Școala generală nr. 1, Baia-Mare: «Babaku» — robot electronic de vegne.
Premiul II: Dan Vuza — Școala generală nr. 124 — București: «Centrală telefonică automată cu trei posturi».
Premiul III: Gheorghe Aioanei — Școala generală nr. 2 — Buhuși: «Radioreceptor».

SECȚIA B — PREMII COLECTIVE

Premiul I: Casa pionierilor Pucioasa: «Perne de aer și rachete».
Premiul II: Casa pionierilor din Cîmpina: «Barcă».
Premiul III: Casa pionierilor din Giurgiu: «Navomodele».

SECȚIA B — PREMII INDIVIDUALE

Premiul I: Florian Bobe — Palatul pionierilor din București: «Elicopter».
Premiul II: Ionuț Bobocel — Palatul pionierilor: «Prototip ASTRA».
Premiul III: Radu Gîdiuță — Cîmpulung-Muscel: «Navomodel».

SECȚIA C — PREMII COLECTIVE

Premiul I: Casa pionierilor, Baia Mare: «Combină casnică».
Premiul II: Școala generală, comuna Șinca Nouă — județul Brașov: «Diascop cu schimbare automată a diapozitivelor».
Premiul III: Școala generală Stejaru — comuna Singureni — județul Ilfov: «Stație de amplificare».
Premiul III: Liceul Bolyai Farkaș — Tg. Mureș: «Mașină universală pentru prelucrarea lemnului».
Premiul III: Școala generală nr. 70 — București: «Automat de comandă la oră fixă».

SECȚIA C — PREMII INDIVIDUALE

Premiul I: Ștefan Roșu, comuna Plătărești, județul Ilfov: «Cîine electronic».
Premiul II: Elena-Maria Achim — Școala generală nr. 6, Sibiu: «Termometru cu termistor».
Premiul II: Rezs Gheorghe — Șimleu — județul Sălaj: «Barometru».
Premiul III: Nicolae Stănculescu — comuna Stupăreni, județul Vîlcea: «Autovehicul lunar».

PREMII DE ORIGINALITATE COLECTIVE

Școala generală, comuna Recea — județul Brașov: «Cronoprogramator».
Casa pionierilor din Botoșani: «Leagăn electronic».
Casa pionierilor — Călărași: «Rachetodrom»;
Casa pionierilor din Craiova: «Automodel-sprint»; Școala generală, comuna Tarnița-Bacău: «Stație meteorologică mobilă».
Individuale: Nicolae Bîrlădeanu — Piatra Neamț: «Automobil cu celulă fotoelectrică»; Szabo Ion — Casa pionierilor, Arad: «Aparat pentru iluminat cortul»; Ulrich Ladislau — Petrila: «Barcă giroscopică»; Dan Boldișteanu — Orașul Victoria — județul Brașov: «Avertizor».

JURIUL A ACORDAT URMĂTOARELE MEDALII ALE EXPOZIȚIEI INTERNAȚIONALE MINITEHNICUS '70:

Medalia de aur: Trofeul Minitehnicus, marile premii și premiile I.
Medalia de argint: premiile II și premiile de originalitate.
Medalia de bronz: premiile III și premiile speciale.

În numărul viitor: **Premiile speciale, Premiile «Cutezătorii», premiile «Racheta cutezătorilor», mențiunile.**

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ «EDUCAȚIA COPILULUI ÎN FAȚA PROGRESULUI ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII CONTEMPORANE»

Luni, 20 iulie și-a început lucrările, la București, conferința internațională cu tema «Educația copilului în fața progresului științei și tehnicii contemporane».

Inițiată de Organizația pionierilor din Republica Socialistă România și desfășurată în cadrul Anului internațional al educației, conferința își propune să dezbată — cu scopul de a o generaliza — experiența pozitivă din diferite țări ale lumii în domeniul conceperii, elaborării și înfăptuirii practice a programelor de educație tehnico-științifică a tinerei generații. În pregătirea conferinței, Consiliul Național al Organizației Pionierilor s-a bucurat de sprijinul a numeroase organizații internaționale, printre care CIMEA (Comitetul internațional al mișcărilor de copii și adolescenți), CIC (Comitetul internațional pentru inițierea în știință și dezvoltarea activităților extrașcolare) ș.a. La lucrările Conferinței participă între 20 și 27 iulie a.c. reprezentanția a zece organizații internaționale printre care: UNESCO, F.M.T.D., CIMEA, CIC, Institutul de cercetări pentru dezvoltarea socială a Națiunilor Unite, Asociația internațională a terenurilor pentru joc, Comitetul european al scoutismului, Mișcarea internațională a șoimilor etc., și 22 organizații naționale.

La festivitățile deschiderii expoziției internaționale «Minitehnicus'70», care au avut loc în aceeași zi, au fost prezenți și oaspeții sosiți la lucrările conferinței internaționale.

S-a deschis Expoziția internațională MINITEHNICUS'70

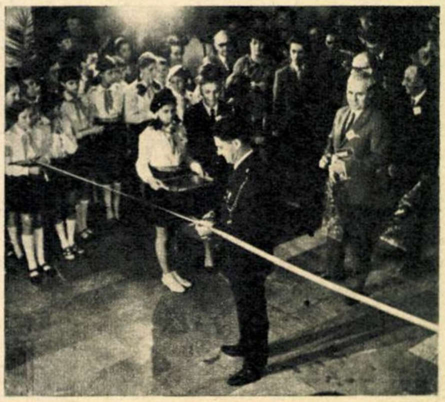
1

3

5

MINITEHNICUS 70
TV
EX-TERRA 70
7

1. Luni, 20 iulie, ora 10,30, în prezența oaspeților sosiți la conferința internațională precum și în fața unui mare număr de copii, la Sala Institutului de arhitectură «Ion Mincu», președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor taie panglica inaugurală a expoziției.
2. Un aspect cu lucrări prezentate de Palatul Pionierilor din București.
3. 4 Standuri cu lucrări ale micilor tehnicieni din R.P. Ungară, R.P. Polonă, R.S. Cehoslovacia și U.R.S.S.
5. Cibernetică de la Baia-Mare.
6. Animație la bazinul de încercare a navomodelelor.
7. Colegul lui Minitehnicus, «Ex-Terra'70».

Înotul - UN SPORT CU MULTIPLE VALENȚE EDUCATIVE

INTERVIU CU TOV. VIRGILIU RADULIAN

PREȘEDINTELE CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Reporter: *Considerați învățarea înotului de către pionieri drept o sarcină utilă?*

VIRGILIU RADULIAN: Dorim ca fiecare pionier să învețe înotul, să-l stăpînească în așa măsură, încît să-i fie de folos în viață. Este știut că înotul are multiple valențe: creează un corp armonios, aduce vigoare, păstrează supletea, dezvoltă eleganța mișcării și, în plus, contribuie la educația morală a pionierilor. Acest gen de activitate fizică s-a dovedit un instrument educativ subtil și de mare finețe, el contribuind nu numai la dezvoltarea fizicului, ci și a psihicului.

(Continuare în pag. 13)

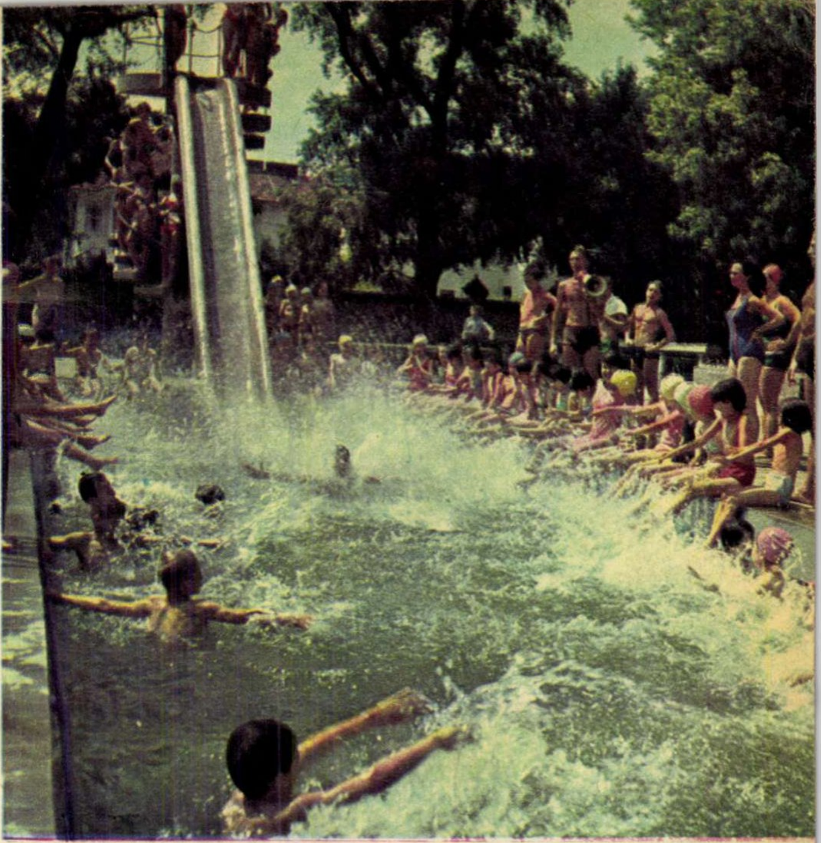

DE LA 7 LA 7

CU ECHIPAJUL „VULTURI XX“ PE CĂRĂRILE APUSENILOR (pag. 4-5)

VARA pionierească

În fața atacului neașteptat „indianul" e gata de luptă.

DE LA 7 LA 7

«STAU MUNȚII FRUNTE LÎNGĂ FRUNTE»

Cu puțin înainte de miezul nopții, după ce Vulturii străbătuseră un drum lung și anevoios, căpitanul Gheorghiță hotărăște să așeze tabăra de corturi într-o poiană, aflată nu departe de locul unde se zăreau zidurile unei citadele de piatră — cabana Cheile Turzii. Mihăiță Boboc rămase o vreme de strajă. Îi veni în minte un vers dintr-un cîntec pe care-l auzise prin părțile acestea: «Stau munții frunte lîngă frunte». Poate că își repovestesc basmul vechi de pe vremea cînd Hășdata, mai tare ca piatra, își croise cale la picioarele lor...

Boboc n-avea somn. Îl frămînta gîndul că a doua zi...

Derulăm filmul unei zile din expediția echipajului «Vulturi XX» din Pucioasa, județul Dîmbovița, aflată în Munții Apuseni: succesiv, secvență cu secvență.

«VULTURI XX» DE LA 5 LA 7

Și totuși e o eroare de... timp în titlul reportajului nostru. Să fim, așadar, exacți: de la 5 la 7. Pentru că abia mijiseră zorile și în tabăra expediționarilor se stîrnise o agitație nemaipomenită. Mihăiță Boboc se sculase cu noaptea în cap, aprinsese un foc zdravăn, lemnele trosneau sub ceaunul care fierbea în clocot. Ideea lui, să servească la micul dejun în loc de tradiționalul ceai cu pîine și cașcaval, o ciorbă de pește! Undițele fură pregătite ad-hoc și, ca la comandă, vreo șapte pești căzură pradă, fiind luați prin surprindere la o oră așa de matinală. Dar despre evenimentul zilei Mihăiță tot nu pomeni deocamdată nimic. Cînd, în sfîrșit, totul fusese pregătit, bucătarul anunță:

— Echipajul «Vulturi XX» să poftească la masă.

Ți-ai găsit! Unul dintre membrii echipajului lipsea. Pe Ionel Deftu, reporterul, îl furase... somnul! Fu găsit într-unul din corturi și purtat cu mare alai la izvor ca să primească botezul apei. Cînd larma se potoli și expediționarii se așezară la masa pregătită după tot dichisul, atrase parcă de un magnet, privirile tuturor se îndreptară spre o cutie imensă cu bomboane de ciocolată. Mihăiță Boboc se ridică și anunță cu o voce solemnă festivitatea zilei: Fotoreporterul echipajului «Vulturi XX» din Pucioasa, Marian Negrea, împlinește astăzi 13 ani! Se cîntă tradiționalul «Mulți ani trăiască». Așadar, o zi frumoasă, cu mult soare, ca de sărbătoare. Prognoza vremii pe care o făcuse aseară Ștefănel Kunchel, meteorologul, că nu se anunță nori «cyrus» se dovedise a fi exactă!

PRIMUL TROFEU: «ALLIUM OBLIQUUM!»

Cei nouă expediționari și cu comandantul zece, înarmați cu unelte de lucru, pornesc în șir indian pe drumul stîncos, de-a lungul defileului rîului Hășdata, conduși de către un grup de alpiniști din orașul Cluj. Traversează podețele suspendate pe odgoane. Peisajul este fascinant. De o parte și de alta se înalță semeți Rotunjitul și Crăpata Sanșiului. Reporterul, geologul și naturalistul lucrează din plin. Își notează: «Pe creasta cea mai înaltă un brad temerar stă de strajă munților care parcă se bat cap în cap...», «Fenomenele carstice sînt des întîlnite aici». «Iată cele două peșteri, Balica Mare și Balica Mică». Legenda spune că ele au folosit drept adăpost unei cete de răzvrătiți condusă de către căpitanul Balica și fratele său mai mic împotriva stăpînirii habsburgice. Aci au construit un baraj pe care îl surpau în momentul în care erau atacați de trupele austriece. Hășdata, năvălind cu furie, îneca cetele dușmane. Legenda pornește de la un fapt real. Zidurile se află și azi la intrarea în cele două peșteri, iar numele căpitanului este menționat într-un document datînd din 1703, care se află la Arhivele orașului Tg. Mureș. Acum în cele două peșteri își află sălaș porumbeii și liliecii. Deodată naturalistul exclamă victorios:

— Iată ceea ce căutam!

O săritură «a la Acapulco» și trofeul va fi cules. Dar locul este periculos. Unul dintre alpiniști îl ajută și, în sfîrșit, «allium obliquum» se află în mîinile lui. Este un exemplar rar (i se mai spune «ceapă turcească»), unic în Europa. Se mai găsește doar la poalele munților Himalaia!

ATACUL!

Întorși în tabără, căpitanul Gheorghiță dă comanda pentru strîngerea corturilor. În cinci minute (cronometrat!) expediționarii cu rucsacurile în spate, sînt gata de drum. Florin Mitrea, secundul echipajului, mai consultă încă o dată harta și indică drumul spre Buru — veche așezare de olari, păstori, agricultori. Distanța — 19 km. Vor escalada muntele mergînd apoi pe Arieș în sus. Ajung destul de repede la cariera de piatră, încep să coboare, să urce, dar drumul parcă nu se mai sfîrșește. Se hotărăsc să apuce altă cărare, însă după puțin timp se pomenesc din nou în locul de unde plecaseră înainte cu o jumătate de oră.

— Culmea! exclamă Cristian. Să te rătăcești așa în miezul zilei, să ocolești de două ori muntele! Păi cum să nu mori de foame?

Spre norocul lor întîlnesc un cioban și le arată calea pe care trebuie s-o apuce. Dar Cristian, zis «Fomilă», nu vrea să mai meargă nici în ruptul capului pînă nu serveste masa de prînz fix la orele 12.00. Se duc tratative, dar nu e de convins. Ștefănel, meteorologul, obosit frînt, aruncă o vorbă, cum că s-ar putea să-i apuce ploaia, că ar fi mai bine să facă un popas și așa mai departe... Mihăiță Boboc strigă în gura mare că moare de sete.

— Dacă întîlnim un izvor îl secăm dintr-o sorbire!

Nu mai e nimic de făcut. Se hotărăște popas într-un loc deschis. Trei expediționari pleacă să caute apă. Înfometați, însetați, ceilalți așteaptă, așteaptă. Negreșit s-a întîmplat ceva. De unde să știe că între timp cei trei deveniseră eroii unui veritabil film cu cow-boy și indieni! Atacul s-a produs prin surprindere în vreme ce se strecurau printre tufișuri să caute izvorul cu apă vie. Înarmat pînă în dinți, un cow-boy, în vîrstă de cinci ani, îi somează să se predea. Un fluierat prelung însă fu

Expediționarii se pregătesc pentru popas.

XX
ASA PIONIERILOR
PUCIOASA

auzit de către cei din tabără.

— Ăsta-i Cornel Vultur! Semn de mare primejdie!

Căpitanul Gheorghiţă apucă steagul cu emblema «Vulturi XX» şi încă doi... «indieni» înarmaţi cu arcuri şi săgeţi se repeziră pe urmele celorlalţi.

Finalul? Poate chiar ca în filme! Micul cow-boy devine prietenul lor şi e invitat sa se ospăteze împreună cu ei.

După masă, o baie bună în Arieş, apoi expediţionarii pornesc din nou la drum.

ZECE EXPEDIŢIONARI ŞI ÎNCĂ TREI...

Şantierul arheologic din comuna Moldoveneşti. Expediţionarii cercetează zidurile «Cetăţii întărite» aflate într-un loc strategic, pe o înălţime, în apropiere de locul unde Arieşul iese din munţi. Au fost găsite aici, în urma săpăturilor începute în 1912, şi continuate în 1951—1954 şi apoi în toamna anului 1969, grinzi de lemn, obiecte purtînd ştampila Legiunii a V-a Macedonica. Florian Brînzoi, istoric şi geolog, e foarte preocupat de stratul negru în care găseşte urme de cărbune, piatră arsă şi un os pietrificat. Nu este timp acum pentru studiu amănunţit, dar acasă, la întoarcere, se va documenta asupra lor. Aici însă celor zece membri ai echipajului li se alătură încă trei «expediţionari» cărora... abia le-au crescut... penele! În valul de pămînt al cetăţii, Cristian descoperă un cuib părăsit cu trei pui de găină sălbatică lihniţi de foame. Băieţii îi hrănesc cu firimituri de pîine şi aceştia, foarte docili deocamdată, pleacă împreună cu membrii echipajului «Vulturi XX» în expediţia din Munţii Apuseni, aşa după cum sună şi cîntecul, compus ad-hoc:

«Noi sîntem Vulturi XX
Şi am plecat în Apuseni
...seni»

Se consultă harta, se indică noul traseu.

«NE NUMIM VULTURI ŞI VOM FI CA VULTURII!»

O ultimă secvenţă: orele 7 seara. În tabără e linişte. Expediţionarii se odihnesc. Au parcurs astăzi 28 km. Doar reporterul lucrează consemnînd în jurnal întîmplările zilei. Privirea îmi cade pe motto-ul paginii cu data de 3 iulie 1970: «*Ne numim vulturi şi vom fi ca vulturii!*»

— Îmi pare rău că nu vă pot însoţi mai departe. Dar, ca vulturi ce sînteţi, sînt convinsă că veţi învinge greutăţile, veţi cuceri înălţimile şi poate unul dintre marile trofee ale concursului «Expediţiile Cutezătorii!».

ILEANA PIŢA
Foto: GH. CUCU

O baie straşnică în Arieş.

Dimineaţa, la orele 5 - înviorarea!

Între noi, reporterii

de **OCTAV PANCU-IAŞI**

Nu ştiu cînd s-a născut la începutul începuturilor, zicătoarea «a vinde castraveţi grădinarului», dar dacă cumva, uitată, ea ar trebui să renască, precum pasărea Phoenix din propria-i cenuşă, atunci, nu mă îndoiesc, momentul cel mai prielnic e acum — acum cînd eu, om cu început de chelie şi sfîrşit de tinereţe, mă apuc să scriu într-o revistă adresată şcolarilor despre... vacanţă! Nu, zău, mi se pare mai mult decît o cutezanţă! Ce mai ştiu, ce mai pot şti eu despre culoarea şi parfumul acestui anotimp unic al bucuriei? Merită oare, nostalgic, să-mi amintesc că, odată (doamne, cît e de atunci!) îmi atîrnam cercei de cireşe şi, prin pratul fierbinte, colindam din zori pînă-n seară meleagul fermecat al Arcadiei, urcînd zmee şi vise, alergînd după fluturi şi speranţe, iar noaptea, dincolo de miezul ei, mă găsea ascultîndu-l vrăjit pe domnul Jules Verne, povestind despre călătoria sa în adîncul pămîntului, ori pe bunicul Sadoveanu despre nesfîrşitele sale popasuri în adîncul sufletelor? Nu, dragii mei grădinari, îmi opresc pentru mine castraveţii! Ai voştri sînt mai proaspeţi şi mai zemoşi... Vă dau vouă cuvîntul!

Luîndu-l pe humuleşteanul Nică al Petrei de mînă, foarte tînărul reporter ploieştean *Dumitru Bălan*, elev în clasa a VII-a, i se adresează copilului care a fost genialul povestitor moldovean, vorbindu-i despre vacanţă într-o manieră înrudită cu poezia:

«*Hai, Ionică, hai să ne pierdem prin poienele vacanţei mele, să dăm bună dimineaţa brazilor şi să spunem noapte bună albatroşilor mării! Toată lumea e a noastră Ionică! Fiecare drum al patriei ne poartă spre o stea, hai să pornim cîntînd spre galaxia de frumuseţe în care îşi dau întîlnire faptele străbunilor şi ale părinţilor noştri, minunile zidite de natură şi cele pe care le-a durat hărnicia oamenilor!*»

Poezia îi iese în cale şi altui tînăr reporter, craioveanul Alexandru Lădaru, din clasa a VIII-a.

„Mă trezesc în fiecare dimineaţă cu numele tău pe buze, vacanţă! Întind mîna şi dau de tine pretutindeni în jurul meu. Citesc. Fac sport. Mă pregătesc să plec cu părinţii, la mare. Am lucrat mai multe dimineţi la înfrumuseţarea cartierului nostru şi al şcolii noastre. Visez. Da, mai ales visez... că sînt mare... că e nevoie de mine... de mintea mea, de munca mea... îmi imaginez 101 de cîntece răsunînd ca 101 salve în onoarea verii şi a vacanţei! "

Tiptil, pe vîrfuri, mă retrag... Grădinarilor, am venit cu sacul gol la voi... Am venit doar să mă plimb prin grădinile voastre şi să vă admir. N-am nimic de vînzare... Dacă vreţi, pot să vă dăruiesc ceva... Inima!

Geologul, în plin lucru.

VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT

4

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: Deși toți ceilalți expediționari sînt convinși că străinii sînt arheologi, Nic continuă să-i suspecteze, mai ales că, aruncîndu-și o privire în cortul acestora, descoperă niște dinamită, din care ia un calup. Pentru a rezolva disputa iscată, o dată cu lăsarea serii, Andi, ajutat de Radu, îl trimit pe Codruț cu microfonul magnetofonului lor lîngă cortul acestora. Ascultînd ce discută străinii, «Arcașii lui Decebal» află cu surprindere că aceștia vor să pună mîna pe un presupus tezaur aflat în subteran.

Scenariu: **CONSTANTIN DIACONU** Desene: **PUIU MANU**

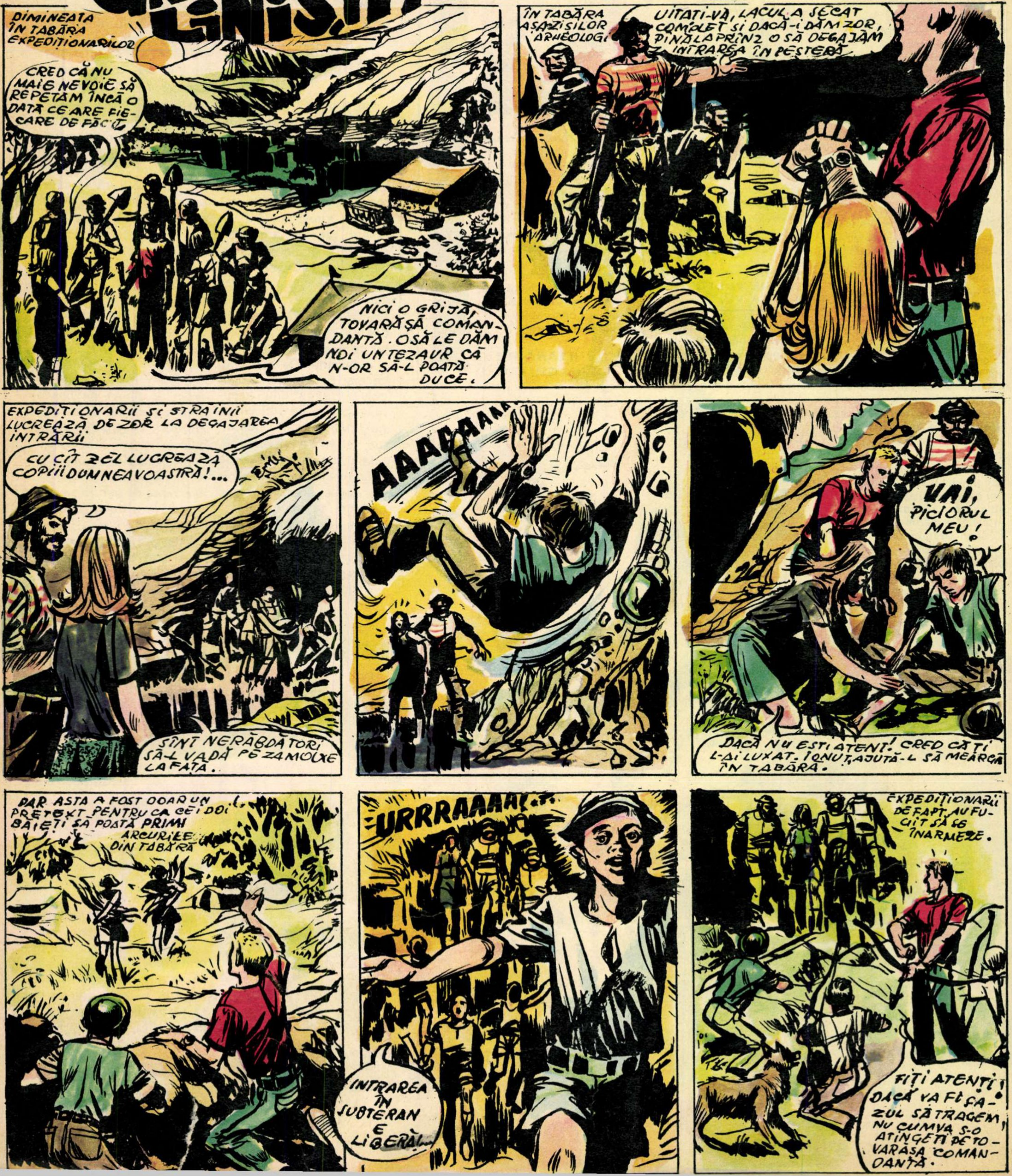
DIMINEAȚA ÎN TABĂRA EXPEDIȚIONARILOR
CRED CĂ NU MAI E NEVOIE SĂ REPETĂM ÎNCĂ O DATĂ CE ARE FIECARE DE FĂCUT
NICI O GRIJĂ, TOVARĂȘĂ COMANDANTĂ. O SĂ LE DĂM NOI UN TEZAUR CĂ N-OR SĂ-L POATĂ DUCE.
ÎN TABĂRA AȘA-ZIȘILOR ARHEOLOGI
UITAȚI-VĂ, LACUL A SECAT COMPLET ȘI DACĂ-I DĂM ZOR, PÎNĂ LA PRÎNZ O SĂ DEGAJĂM INTRAREA ÎN PEȘTERĂ
EXPEDIȚIONARII ȘI STRĂINII LUCREAZĂ DE ZOR LA DEGAJAREA INTRĂRII
CU CÎT ZEL LUCREAZĂ COPIII DUMNEAVOASTRĂ!...
SÎNT NERĂBDĂTORI SĂ-L VADĂ PE ZAMOLXE LA FAȚĂ.
AAAAAAAA
VAI, PICIORUL MEU!
DACĂ NU EȘTI ATENT! CRED CĂ ȚI L-AI LUXAT. IONUȚ, AJUTĂ-L SĂ MEARGĂ ÎN TABĂRĂ.
DAR ASTA A FOST DOAR UN PRETEXT PENTRU CA CEI DOI BĂIEȚI SĂ POATĂ PRIMI ARCURILE DIN TABĂRĂ
URRRAAAA!...
INTRAREA ÎN SUBTERAN E LIBERĂ!...
EXPEDIȚIONARII DE FAPT AU FUGIT SĂ SE ÎNARMEZE.
FIȚI ATENȚI! DACĂ VA FI CAZUL SĂ TRAGEM, NU CUMVA S-O ATINGEȚI PE TOVARĂȘA COMANDANTĂ.

(VA URMA)

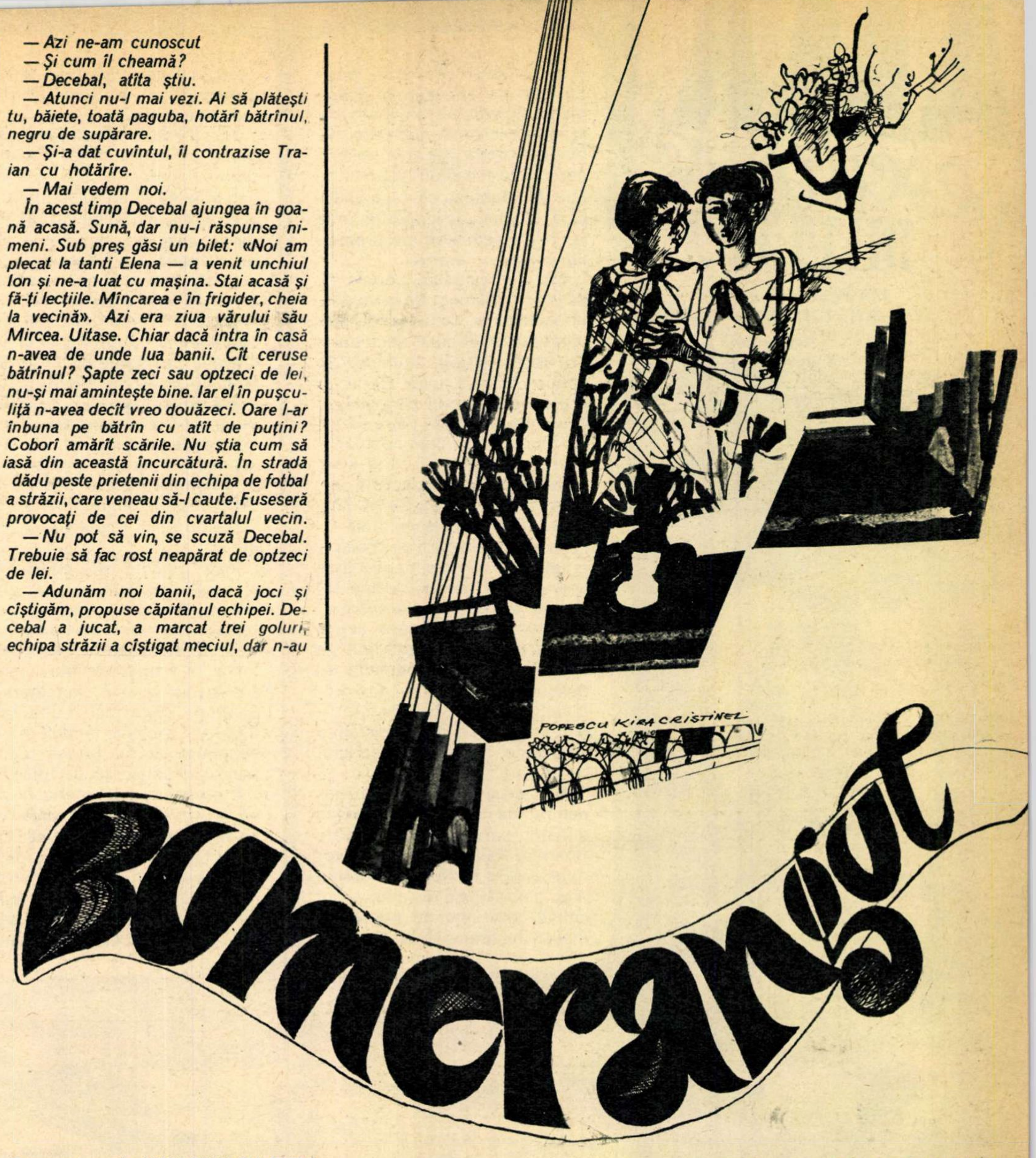

Bumerangul

Povestire de VINCIU GAFIȚA

Desen: POPESCU KIRA CRISTINEL

Pe tine cum te cheamă?

— Traian.

— Înseamnă că ar trebui să ne batem.

— De ce? Nu mi-ai făcut nimic.

— Nici tu mie, dar pe mine mă cheamă Decebal.

Cei doi purtători ai unor nume atît de cunoscute în istorie mergeau grăbiți pe aleile Palatului pionierilor, către ieșirea spre bulevard.

— Tu la care cerc ești?

— La sport.

— Și acela ce-i? întrebă Decebal, privind curios la obiectul pe care-l ducea Traian.

— Un bumerang.

— Mi-l dai și mie puțin?

— Aici nu. Cînd ajungem în stradă.

— De ce ți l-au dat?

— Să-l duc mîine la școală. M-a rugat tovarășul profesor să-l împrumut.

— E adevărat că se întoarce dacă-l arunci?

— Îți arăt îndată.

Acum erau pe o stradă liniștită, între două bulevarde. Traian făcu o demonstrație aruncînd bumerangul, care se roti pe lîngă copaci, trecu aproape de un zid și reveni către cel care-l aruncase.

— Pot să încerc și eu?

— Dar numai o dată. Și să nu-l arunci cu putere.

— Nu!

Zlang! s-a spart cerul albastru, prăbușindu-se peste cei doi și înghițind bumerangul.

Un bătrînel a apărut îndată în cadrul ferestrei zobite și a cercetat curios strada.

— A voastră-i jucăria asta? a întrebat el cu glas blînd, care a adus puțină speranță în sufletele pline de groază ale celor doi prieteni.

— Da, a răspuns răgușit Traian.

— Atunci veniți și o luați.

Traian și Decebal au șovăit o clipă. Nu le venea să creadă. Totuși vocea bătrînului era atît de îmbietoare, în ochii lui nu se citea nici o umbră de mînie. Intrară. Bătrînul îi aștepta în hol, cu bumerangul în mînă.

— Ștrengarilor, le zise el binevoitor, aproape zîmbind, hai veniți în cameră, să vă vedeți isprava.

Acum chiar zîmbea, glumea. Asta pînă prietenii au trecut pragul. Atunci s-a preschimbat dintr-o dată, a trîntit ușa, a încuiat-o scoțînd cheia și s-a repezit cu vorba:

— Derbedeilor, colindați pe stradă și vă bateți joc de munca oamenilor. E a treia oară cînd spargeți geamul ăsta. Credeam că dați cu pietre.

Cu greu putură să-i explice — că ei pentru prima oară treceau pe acolo, aleseseră străduța aceea liniștită anume pentru că Traian voia să-i arate lui Decebal cum se aruncă un bumerang.

— Bine, bine le tăie bătrînul explicațiile. Și acum ce facem? Să-mi plătiți geamul.

Dar băieții nu aveau la ei nici un ban în afară de cei pentru troleibuz.

— Vă aduc imediat banii, spuse Decebal, care se simțea singurul vinovat.

— Nu așa, nu plecați de aici. Să dăm telefon să vină tatăl unuia dintre voi.

Dar nici unul din cei doi nu avea acasă telefon, erau mutați de curînd, unul în cartierul Balta Albă, altul în Colentina.

— Atunci unul rămîne aici zălog și celălalt se duce după bani, hotărî bătrînul supărat. Rămase Traian, care nu voia să se despartă de bumerang.

— Vezi să n-o ștergi, îl avertiză la plecare.

— Într-o oră sînt înapoi, pe cuvîntul meu, promise Decebal ieșind val vîrtej din casă.

— Sînteți prieteni de mult? îl iscodi bătrînul pe Traian.

— Azi ne-am cunoscut

— Și cum îl cheamă?

— Decebal, atîta știu.

— Atunci nu-l mai vezi. Ai să plătești tu, băiete, toată paguba, hotărî bătrînul, negru de supărare.

— Și-a dat cuvîntul, îl contrazise Traian cu hotărîre.

— Mai vedem noi.

În acest timp Decebal ajungea în goană acasă. Sună, dar nu-i răspunse nimeni. Sub preș găsi un bilet: «Noi am plecat la tanti Elena — a venit unchiul Ion și ne-a luat cu mașina. Stai acasă și fă-ți lecțiile. Mîncarea e în frigider, cheia la vecină». Azi era ziua vărului său Mircea. Uitase. Chiar dacă intra în casă n-avea de unde lua banii. Cît ceruse bătrînul? Șapte zeci sau optzeci de lei, nu-și mai amintește bine. Iar el în pușculiță n-avea decît vreo douăzeci. Oare l-ar înbuna pe bătrîn cu atît de puțini? Coborî amărît scările. Nu știa cum să iasă din această încurcătură. În stradă dădu peste prietenii din echipa de fotbal a străzii, care veneau să-l caute. Fuseseră provocați de cei din cvartalul vecin.

— Nu pot să vin, se scuză Decebal. Trebuie să fac rost neapărat de optzeci de lei.

— Adunăm noi banii, dacă joci și cîștigăm, propuse căpitanul echipei. Decebal a jucat, a marcat trei goluri, echipa străzii a cîștigat meciul, dar n-au putut aduna decît 29 de lei. Punînd și economiile sale, Decebal ajunse la suma de 49 lei. Pînă la optzeci mai era mult. Trebuia să ceară cuiva împrumut, dar cui? Erau de curînd mutați în acest cartier. Nu cunoștea pe nimeni. Nici școala nu și-o schimbase, mergea cu două tramvaie. Amărît deschise frigiderul să bea puțină apă și atunci îi veni ideea: sticlele goale. Adună tot ce crezu că poate fi vîndut, încărca o sacoșă plină și fugi la centrul volant instalat chiar în dreptul blocului lor. Avu noroc, mai încasă douăzeci de lei. Speranțele îi crescură. Unsprezece lei cît mai rămăsese de completat pînă la optzeci nu era o sumă atît de mare, trebuia numaidecît să facă rost și de ea. Mai avea timbre, dar cu acelea ar fi trebuit să se ducă tocmai în centrul orașului, unde se adună filateliștii și fac schimb de mărci. Nu era o soluție.

— Băiețaș, nu vrei să te duci pînă în capul străzii, să rogi pe Moș Nicolae să vină să-mi bată covorul.

Femeia care-l rugase se mutase abia de două zile în blocul lor. Acum își aranja mobila și covoarele.

Decebal fu gata să pornească spre capătul străzii, cînd îi fulgeră a doua idee:

— Vi-l... vi-l bat... vi-l bat eu! se bîlbîi el, hotărît să facă orice numai să iasă din încurcătură.

De obicei, Decebal nu voia să se ducă nici după cumpărăturile casnice, i se părea mai prejos de demnitatea lui de premiant, și de membru al cercului literar, cu numele scris pe coperta revistei școlii lor, să umble cu sacoșa cu cartofi sau să cumpere borș de la bătrîna dintr-o căsuță veche, pitită între blocuri.

Dar acum? Acum a închis ochii, a trecut grăbit cu covorul în spate și cu bătătorul în mînă, pe lîngă grupurile de băieți și fete din fața blocului și s-a apucat vîrtos de treabă. Lovea în disperare, răsuna curtea interioară ca la bombardament. Cînd a adus covorul înapoi, curat și periat, stăpîna lui a băgat mîna în buzunar. Dar probabil că s-a rușinat și a scos-o goală.

— Îți mulțumesc, băiețaș, zise ea cît putu mai dulce. Dacă-ți plac peștișorii, să vii să-ți dau, că avem un acvariu foarte frumos.

Decebal plecă îndurerat, cu gura încleștată, ca nu cumva să spună ceva nepoliticos. În suflet simțea însă și o oarecare mîndrie că nu i se dăduseră bani. Porni spre tramvai. Era hotărît să se ducă și să-l roage pe bătrîn să-l păsuiască de rest pînă a doua zi.

Văzu tramvaiul și alergă să-l prindă. După zece minute ajunse în sfîrșit, pe strada dintre bulevarde.

Cînd îl văzu, bătrînul făcu ochii mari. Traian răsfoia liniștit niște reviste pe care le găsise pe masă.

— Gata? zise el cu glasul cel mai liniștit din lume.

— Tinere, vorbi bătrînul plin de respect, ține-ți banii. Mi-ai făcut o mare bucurie. Eu am crezut că nu mai vii. Prietenul tău mi-a spus că nici nu vă cunoașteți bine.

— Nu-i știam numele de familie, protestă Traian. Dar de cunoscut îl cunosc. E pionier, și pionierii nu-și calcă niciodată cuvîntul.

AMA
pescuitoarele
DE PERLE

Un reportaj de
ION MĂRGINEANU

În timpurile străvechi, locuitorii de pe meleagurile Extremului Orient, cu înclinația lor spre misticism și metaforă, denumeau perla «lacrima zeilor», atribuindu-i calități supranaturale. Ei socoteau că mica pietricică sidefie, descoperită între cochiliile scoicilor, are proprietăți magice, curative.

Cu vremea însă, perlele au devenit un obiect de podoabă, un apanaj al celor avuți, prețuind mai mult chiar decît aurul ori decît pietrele scumpe. Se spune chiar că Iulius Cezar, ar fi dat un edict prin care interzicea purtarea lor de către plebe, ele fiind admise doar persoanelor din așa-numitul rang înalt.

Dacă la început aceste comori ale adîncurilor erau produse doar pe cale naturală de către anumite specii de scoici — pineta dele — care, pentru a se apăra de corpurile străine infiltrate, le înväluiau cu o substanță dînd astfel naștere acelui obiect în formă sferică atît de căutat, cu timpul, oamenii au descoperit mijlocul de a le produce și artificial. Inventatorul — japonezul Mikimoto — a creat o adevărată industrie a perlelor de cultură.

Am avut prilejul să vizitez centrul de la Toba, un orășel situat în partea de Sud a «Țării Soarelui Răsare» cum este numită Japonia. Acolo, în golful Ago, unde apele oceanului sînt calme, împrumutînd parcă din însuși temperamentul localnicilor, sînt cele mai mari ferme producătoare de scoici purtătoare de perle.

Nu știu dacă oficialitățile s-au gîndit să așeze drept efigie a orașului simbolul care i-a adus celebritatea în întreaga lume — acea sferă din sidef cu reflexe dintre cele mai felurite — dar totul poartă aici amprenta unei activități mai mănoase decît o mină de aur. Începînd cu brelocurile și suvenirurile cele mai obișnuite — pudrieră, acul de cravată, porttigaretul, și terminînd cu colierele. Perle, perle, unele mai strălucitoare ca altele, atrag atenția vizitatorilor. Celor dornici de senzații li se oferă în schimbul unei sume, o simplă și obișnuită scoică pentru ca deschizînd-o singuri, să-și încerce norocul. Poate vor găsi o perlă!

Însă dincolo de pitorescul locurilor, de uimirea cu care privești «tezaurul» pentru căutarea căruia mulți oameni suferă, te impresionează tocmai acele ființe de fragilitatea bibeloului, așa-zisele «ama», căutătoarele de perle, cele mai multe fete de 13—14 ani care își pun în joc sănătatea și nu rareori viața, pentru o existență de mizerie.

E drept, turiștii americani țin să le fotografieze pe plajă, ca pe niște curiozități, unii se duc chiar cu vaporașul în larg, pentru a le vedea cum se cufundă în apă, mînați de aceeași sete de senzațional. Dar numai cine stă de vorbă cu una dintre «ama», la capătul celor 20 sau 30 afundări la o adîncime de 15 metri, cine le privește obrazul palid și le simte respirația greoaie, își poate da și mai bine seama cîte sacrificii fac aceste fete, îmbătrînite prematur, cu idealurile zdrobite la o vîrstă cînd tinere ca și ele, abia încep să-și țeasă visurile.

Una dintre «ama», pe nume Takeo, pe care am întîlnit-o sorbind dintr-o cană cu ceai, într-o pauză de lucru, îmi povestea că profesiunea de pescuitoare de perle a preluat-o de la mama sa, o femeie de 40 de ani, ajunsă astăzi epavă umană.

— Și de ce nu pleci în altă parte?

Fata mă privește cu ochii ei migdalați și răspunde cu tristețe în glas:

— Unde? Acasă mai am patru frați mai mici. Mama e bolnavă și eu trebuie să țin întreaga familie. Tată nu am.

— Și cît cîștigi?

— Cît vrea stăpînul.

Am priceput din cuvintele ei, din resemnarea gesturilor, că fata cu trupul plăpînd, învinețit de frig, e strivită de viața nedreaptă la care o obligă însăși nedreapta orînduire capitalistă. În jur, femei venite din America, din Anglia sau Australia, purtau la gît coliere din perlele pe care Takeo și multe altele ca ea, le aduceau o dată cu scoicile scoase la suprafață într-un coș de forma ciurului. Femeile bogate o priveau pe palida «ama»

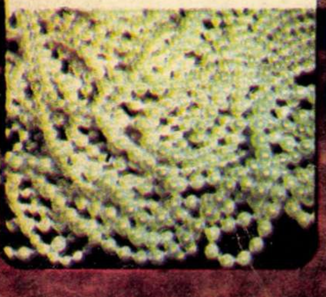

MICRO DOCUMENTAR

● Misterios dar al naturii, perla l-a uimit pe om din cele mai vechi timpuri. Ea a fost cea dintîi podoabă scumpă adoptată de strămoșii noștri. Este greu de precizat unde și cînd a intrat omul pentru prima oară în posesia perlei. Istoria antică menționează, de pildă, că la un festin dat de Cleopatra în cinstea lui Marc Antoniu, printre bijuteriile reginei Egiptului se aflau și o pereche de cercei alcătuiți din două enorme perle. Dorind să-l uimească pe Marc Antoniu — povestește Pliniu — Cleopatra a dizolvat una din prețioasele perle într-un pahar cu vin și a băut lichidul obținut în sănătatea oaspetelui.

● Locuitorii vechiului Ba-

MICRO DOCUMENTAR

bilon pescuiau perlele din Golful Persic încă acum 27 de secole. În India, la primirea în casta brahmană, novicelui i se prindea la gît o perlă, ca talisman împotriva tuturor relelor, iar războinicii vechii Indii foloseau perlele și la împodobirea scuturilor.

● În vechea Grecie s-a aflat de existența perlelor prin intermediul fenicienilor. Apoi cultul perlei s-a răspîndit și la romani. După unii autori, campania lui Iulius Cezar în Britania ar fi fost determinată de zvonurile că acolo ar exista foarte multe perle.

● În Evul Mediu principalii beneficiari ai prețioaselor podoabe erau altarele bisericești. În secolul 14 moda

MICRO DOCUMENTAR

perlelor a cuprins cu o furie nemaipomenită toată Europa. Orice ceremonie din înalta societate era o adevărată paradă a perlelor.

● Pînă în secolul al 15-lea, cînd a fost descoperită metoda șlefuirii diamantelor, perla a ocupat primul loc printre pietrele prețioase. În secolul 16, cele mai celebre perle au fost cele oferite ca zestre Caterinei de Medici în 1535. Mai tîrziu ea le-a oferit Mariei Stuart, căreia însă nu i-au adus noroc. După executarea ei, perlele au intrat în posesia reginei Elisabeta a Angliei.

● Îndeletnicirea «ama» există în Japonia din vremuri imemoriale. Numele ei vine de la numele zeiței mării ca pe un simplu obiect.

Am aflat mai apoi că stăpînul fermei, pentru a menține prețurile ridicate, aruncă perlele imperfecte la cea mai mare adîncime, în cadrul unei ceremonii la care cheamă și un preot shintoist (Shinto fiind cea mai străveche religie japoneză). La această ceremonie, asistă toate tinerele «ama» și vă dați seama cu cîtă tristețe urmăresc acestea irosirea muncii lor atît de grele și atît de prost plătită.

Pe țărm, la capătul fermei unde se află «plantațiile» cu scoici, un om înarmat veghează. El apără averea stăpînului împotriva braconierilor dornici de îmbogățire. Fiecare cultivator își păstrează cu strictețe secretul de fabricație a perlelor, adică acea compoziție a substanței care este injectată în corpul scoicii pentru ca, după un anumit timp, aceasta să producă minunata sferă sidefie.

De cîte ori privesc o perlă, chiar și din cele realizate în retortele chimiei, am senzația că văd reflectîndu-se în ea, chipul unei «ama», a unei ființe de pe țărmul oceanului, așa cum am cunoscut-o în timpul trudei sale. Chipul lui Takeo avea și el reflexele de sidef ale perlelor.

●

MICRO DOCUMENTA

Din mitologia japoneză se spune că îmbrăcămintea albă a fetelor «ama» sperie rechinii. O «ama» își începe munca de la frageda vîrstă de 10 ani. În majoritatea cazurilor meseria se transmite din familie.

● Margarita este insula pescuitorilor de perle din Marea Caraibilor. Băștinașii pornesc la pescuit în pirogi. Un bolovan folosit drept *lest* îi ajută pe pescuitorul de perle (aici perlele sînt pescuite îndeosebi de bărbați) să plonjeze în adîncurile apelor și să ajungă coborînd în drum vertical acolo unde presiunea apasă timpanul și face ca sîngele să zvîcnească în tîmple (locul unde se găsesc perlele albe și negre).

Ocupația acestor băștinași este foarte veche, pescuitul perlelor efectuîndu-se și azi la fel ca acum 500 de ani, cînd Columb a descoperit insula. El a botezat-o *Garita del Mar*, adică *Santinela mării*. Apoi, marinarii europeni au inversat cuvintele și i-au spus *Mar Garita*, ceea ce în limba spaniolă înseamnă perlă.

Pe o punte un om veghează pentru a salva în caz de pericol pe tînăra Ama scufundată în adîncuri pentru a culege prețioasele scoici.

Cîte oare din aceste scoici scoase la lumină cu atîta trudă sînt purtătoare de perle?

AMA

PESCUITOARELE DE PERLE

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

de OVIDIU ZOTTA

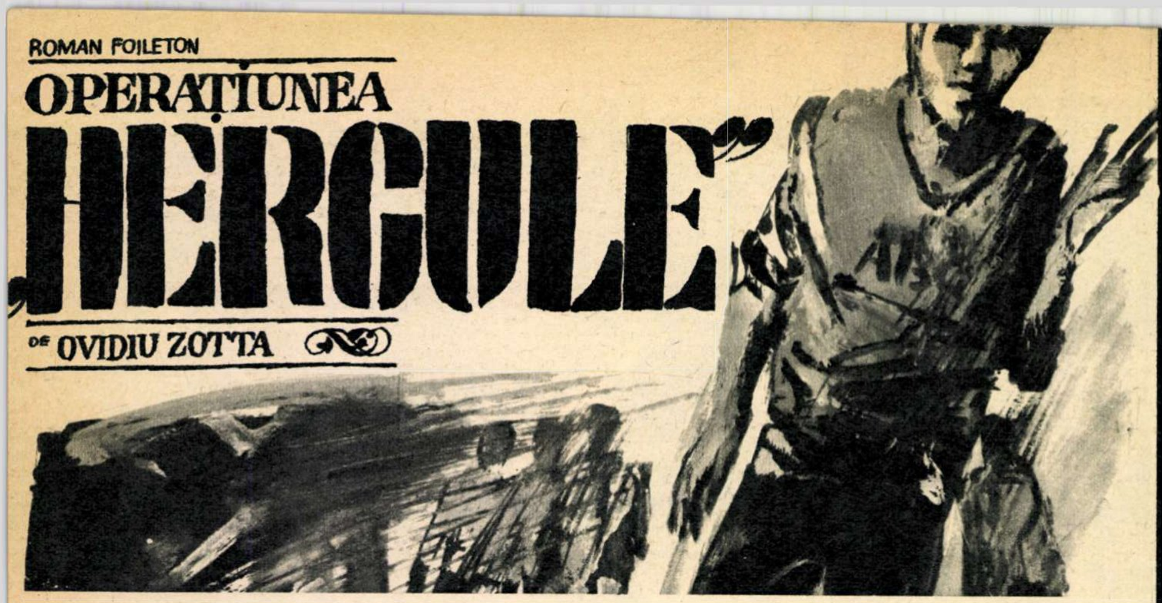

MARIUS AȘTEAPTĂ O PALMĂ

La amiază, Victor Roman îi convocă și le spuse dur însă — după părerea lui Marius — perfect cavalerește:

— Dacă vă mai prind cu aiureli din astea, vă dau afară! Reluăm mîine dimineață. Pînă atunci, să beți ceai de mentă!

Și le întorsese spatele. Jaguarul, în schimb, îi moraliză îndelung, probabil că prezența secretarului său, domnul Mirea, sosit să-l viziteze pe maestru, îl făcea să se simtă din nou pedagog, ca acasă. El le vorbi despre îndatoririle celui care se integrează într-o activitate colectivă, despre simțul măsurii, despre capacitatea de a prevedea urmările acțiunilor pe care le declanșează. În tot acest timp, îi ținu în picioare, în mijlocul curții, expuși tuturor privirilor. Domnul Mirea căruia, suportînd greu căldura, se vedea asta după bobițele de sudoare strînse la rădăcina părului, i se făcuse milă de ei sau poate pur și simplu se plictisise să asiste la o scenă atît de penibilă, interveni:

— Foarte bine, maestre, dar cred că e suficient, își vor remedia purtarea, sînt încă niște copii! În fond, ce grozăvie au făcut? S-au îndopat cu înghețată pînă i-a apucat... vorba aceea! Marile principii nu vor avea de suferit dacă închidem puțintel ochii!

Jaguarul se întoarse furios spre el:

— Domnule...

Și... izbucni în rîs. Marius și ceilalți împricinați zîmbiră și ei mînzește, cu neîncredere, apoi văzînd că au scăpat cu bine își luară repede tălpășița. Nu departe, în cerdacul castelului, îi aștepta o fată frumoasă și blîndă, cu numele de Magda Feneșan. Surîsul ei avea să le redea buna dispoziție!

Urcînd scările, simțiră un miros plăcut, de prăjitură proaspătă.

— Magda ne-a pregătit ceva bun! strigă voios Marius. Iată ce înseamnă să ai pe cineva care se gîndește la tine! Uiți de răutatea lumii!

Fata cea frumoasă îi întîmpină însă cu priviri sașii de dispreț:

— A, voi! Ați reușit să vă faceți de rîsul tuturor!

— N-o lua și tu chiar așa, spuse împăciuitor Marius. Errare humanum est!

— Împrejurarea *rușinoasă* în care v-ați aflat nu merită citate latinești! pufni Magda. Singurul om serios dintre voi rămîne tot Tiberică.

— Mda, stîlpul științei, rînji Marius. Acum însă s-a transformat în stîlp de bucătărie! L-ai văzut cu cîtă uitare de sine curăță cartofi?

— Ei bine, l-am văzut și mi-a făcut o impresie excelentă! Nu-i mare lucru să-ți dai aere de star mai ales atunci cînd ai *norocul* ca un regizor indulgent să-ți dea un rolișor. În schimb, consider că este pur și simplu eroic să accepți o modestă slujbă la bucătărie, pentru a fi, măcar în felul acesta, util artei!

— Vorbiți de mine? se auzi glasul muzical și nițel răsfățat al lui Tiberică.

Apăruse în șorțul lui alb, de bucătar, și cu bonetă de aceeași culoare. Ținea în mînă o linguriță cu un fel de pastă portocalie, părînd însuflețit de bucuria unui mare eveniment.

— Ce cauți *tu* aici? se miră Marius.

— Sînt în delegație, glumi Tiberică. Băieți, să sărbătorim împreună o mică victorie: Magdei i-a reușit șerbetul de coacăze!

— Ești sigur că e destul de bun? întrebă Magda, timidă.

— Nici sultanii n-au mîncat unul mai parfumat și mai dulce!

Magda îl rugase să-i procure, în mod discret, rețeta șerbetului de coacăze de la șeful bucătar, iar Tiberică, serviabil ca de obicei, îi dăduse o mînă de ajutor și la prepararea acestei rafinate bunătăți.

— Șerbet de coacăze, uite cu ce-și farmecă acest Romeo modern iubita! gemu Marius.

Trase sabia de la șold:

— Ia-ți adio de la cîmpul de luptă, armă credincioasă! De mîine am să te folosesc la tăiat tăiței, poate că în felul acesta voi cuceri și eu dragostea cuiva!

Puțin mai tîrziu, Marius făcu în așa fel încît să rămînă singur cu Tiberică. Îl privi cruciș:

— Ascultă, îți amintești ce mi-ai promis acum cîteva luni, cînd ți-am împrumutat costumul meu?

— Da, sigur, zîmbi cumsecade Tiberică.

— Totuși, o să-ți reamintesc. A fost vorba că vei îndeplini fără discuție trei lucruri pe care am să ți le cer. Ei bine, prima mea poruncă este să pleci *imediat* acasă!

Tiberică roși:

— Dar nu înțeleg...

— Valea! Sau îți calci cuvîntul?

— Dacă tu crezi că e demn ceea ce faci...

— Cred doar că, de cînd ești tu aici, totul îmi merge aiurea! Nu e vina ta, dar așa stau lucrurile. M-am săturat să-mi fi dat mereu ca exemplu.

Tiberică își umflă cu demnitate obrajii:

— Marius, dă-mi voie să-ți spun că ești un laș!

— Îți dau voie. Acum șterge-o la gară!

Tiberică oftă, își descinse șorțul și îl aruncă la pămînt:

— Foarte bine. Dar vreau să văd ce vor zice băieții și *mai ales* Magda, cînd vor afla ce josnic procedezi!

— N-o să le spui nimic, rînji Marius, pentru că a doua poruncă a mea sună astfel: n-ai voie să le spui nimic!

Tiberică făcu un pas spre el, ochii îi luceau în mod ciudat, așa cum nu lucesc ochii unui elev eminent, ci ai repetenților bătăuși...

— Vrei să dai? oftă Marius. Ei bine, îți ofer această satisfacție, ai dreptul măcar la atît. Trage-mi o palmă. Cred că merit, dar bagă de seamă, numai una, că altfel e jale!

Și-și întoarse capul în profil. Tiberică ridică mîna, o ținu așa cîteva clipe, apoi o lăsă disprețuitor în jos:

— Ai vrea tu! Ce-ți închipui, că dacă îți trag o palmă sîntem chit! Nu, n-o să-ți fac plăcerea asta!

Și porni furios pe scări.

În numărul viitor:
BĂTĂLIA

MAS

Toamna anului 1698 înveșmîntase Parisul într-o lumină aurie ca mierea. Chiar și zidurile cenușii, coclite de vreme, ale fortăreței Bastilia, își pierduseră parcă fața posomorîtă. Bănuți de soare scînteiau pe țintele de fier ale porților ghintuite ale temutei temnițe a regilor Franței.

— E ora 3 și totul este în ordine! răsună deodată, din înaltul zidurilor, glasul omului de veghe. Și nu se risipiră încă acele cuvinte rostite de paznic și o caretă trasă de cai iuți se îndreaptă spre poarta principală. Cîteva minute mai apoi, trăsura pătrunse în curtea interioară a fortăreței. Din ea coborî domnul de Saint-Mars, noul guvernator al Bastiliei. Ofițerul gărzii înaintă trei pași spre a-i da raportul, Saint-Mars nu-i dădu nici o atenție. Privirile sale erau atintite spre interiorul trăsurii. După el coborî un bărbat înalt, a cărei față era acoperită pînă la bărbie de o mască de catifea neagră, în care nu erau tăiate decît două deschizături înguste, în dreptul ochilor. Guvernatorul îl invită cu un gest curtenitor să-l urmeze. O oră mai tîrziu, prizonierul necunoscut se afla închis într-o cameră vastă, cu tavan scund, dintr-unul din cele mai izolate turnuri ale citadelei. Ferestrele încăperii, zăbrelite, dădeau spre curtea interioară a Bastiliei. Orice contact cu exteriorul era imposibil. Zi și noapte doi ofițeri din gardă păzeau în fața ușii zăvorîte. Înainte de a i se servi masa, de trei ori pe zi, talgerele, tăvile, tacîmurile erau cercetate cu grija să nu aibă gravate vreun mesaj. Și cînd prizonierul termina de mîncat, ofițerii-paznici cercetau din nou cu grijă încordată fiecare obiect în parte. Era tratat cu politeță și respect, iar guvernatorul îl vizita în fiecare seară, luînd uneori cina împreună.

— Cum îl cheamă pe acest prizonier bizar, domnule de Saint-Mars? l-a întrebat încă din prima zi medicul fortăreței.

— Acest om n-are nume — a răspuns sec guverna-